

Potemkinovih vasi ne bomo gradili

Kandidati SDZ so se predstavili v Brežicah

BREŽICE — »Ničesar ne moremo volilcem na hitro obljubljati, glasovali pa bomo za vse, kar bo v korist človeka in njegovih pravic...«

Prof. Martin Šoško iz Brežic: »Zavezaval se bom za večje upoštevanje strokovnosti, za multidisciplinarnost...«

Dr. Zvonimir Blažević, kirurg v brežički bolnišnici: »Kot Hrvat se zavezujem za politično in gospodarsko suverenost Slovenije...«

Dr. Samo Fakin, zdravnik iz Trbovelj: »Kot zdravnik sem za uvedbo zasebnih zdravniških praks...«

JOŽE MAURER, prosvetni delavec iz Trbovelj: »Moj cilj je, da šoli povrnemo kvaliteto in dostojanstvo...«

Franče Pižornik, glasbenik iz Ljubljane, občasnno prebivalec v Kostanjevici: »Obnoviti moramo elitizem na vseh področjih...«

PONOVITEV SKUPŠČINE SINDIKATA

SEVNICA — Navkljub temu, da so na ponedeljki skupščini občinske organizacije sindikata skoraj dve uri skušali tudi s telefoničnim klicanjem manjkajočih delegatov...

Jih je PTT Novo mesto izigralo?

Krajani v Mirenski dolini niso zadovoljni z odgovorom direktorja Podjetja za ppt promet Novo mesto glede telefonije — Zakaj zastoj?

TRŽIŠČE — Kdaj se bo nadaljevala akcija izgradnje telefonskega omrežja v Mirenski dolini, kdaj bo povezana glavna linija s centralo ter kdaj bo postavljena telefonska centrala? Tako se je glasilo vprašanje delegacije KS Tržišče...

Gerdovič pojasnjuje, da so doslej že zgradili medkrajevni kabel od vozlišča centrale v Sevnici do končne ATC Krmelj. Zaključena so vsa potrebna dela pri izgradnji in tehnični dokumentaciji kabla...

Iz karamboliranih vagonov novi

S popravili in predelavo vagonov prihrani podjetje PVV Dobova Železniškemu gospodarstvu ogromne vsote — V eni izmeni osem investicijsko popravljenih voz

Slavica Kranjc V službi Demosa Krščanski demokrati najbolj priljubljeni

KRŠKO — Medtem ko domača vsaka občana ve, v kateri stavbi ima prostore ZKS — Stranka demokratične prenove ali SZ(DL), je malo težje najti prostore krškega Demosa...

Da je prostor na CKŽ 15 v resnici skromen, se lahko prepričajo vsi obiskovalci. Toda administratorka Slavica Kranjc, ki pa opravlja kar vsa tajniška dela za Demos...

Dr. Samo Fakin, zdravnik iz Trbovelj: »Kot zdravnik sem za uvedbo zasebnih zdravniških praks in za izenačitev javnega in privatnega zdravstva...«

JOŽE MAURER, prosvetni delavec iz Trbovelj: »Moj cilj je, da šoli povrnemo kvaliteto in dostojanstvo, da jo rešimo vseh ideoloških spon...«

Franče Pižornik, glasbenik iz Ljubljane, občasnno prebivalec v Kostanjevici: »Obnoviti moramo elitizem na vseh področjih...«

DANES KOVENCIJA ZSMS IN ZELENIH

BREŽICE — Danes ob 17. uri bo v prostorih restavracije pri Blagovnici Brežice konvencija ZSMS in Zelenih Brežic.

LIBERALNI KANDIDATI ZA DPZ

KRŠKO — Na volilni konvenciji ZSMS — liberalne stranke, ki je bila 5. marca v Krškem, so predstavili in sprejeli predlog kandidatne liste za družbenopolitični zbor skupščine občine Krško...

NOVA KUHINJA PVV DELA 24 UR NA DAN

DOBOVA — Inšpekcija je podjetje PVV za popraviljanje železniških voz večkrat grozila z zaprtjem obrata družbene prehrane, ker ta ni ustrezal sanitarnim predpisom...

SOCIALISTIČNA LISTA

KRŠKO — Zdaj je znana tudi že lista kandidatov Socialistične zveze Krško za družbenopolitični zbor skupščine občine Krško. Na listi je 22 imen: Vojko Omerzu, Franc Rakar, Vinko Bah, Krešimir Fink, Justina Molan, Viljem Punčuh, Peter Cesar, Nikolaj Bogovič, Jože Zupančič, Slavko Šriber, dr. Rudolf Ladika, Albina Žnideršič, Jože Jamšek, Alojz Unetič, Slavko Lončar, Zdravko Petan, Jože Gorenjc, Silvo Miklavž, Marija Kukovičič, Aleš Jeke, Rafael Orožen in Branko Pirč.

Pridobiti zaupanje ljudi!

Brežički krščanski demokrati poudarjajo: »Družina naj bo zaščitena, materinstvo spoštovano!«

BREŽICE — Pretekli teden je na zboru slovenskih krščanskih demokratov Brežic in Krškega 55 volilcev potrdilo listo svoje stranke za družbenopolitični zbor republiške skupščine...

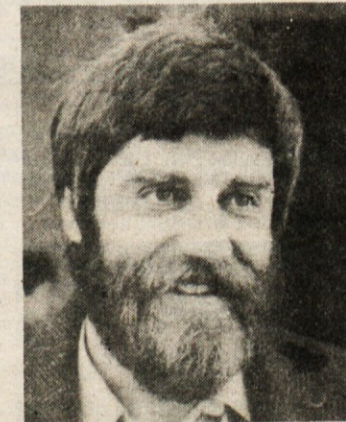
Poleg kandidatov so na zboru predstavili tudi program brežičkih krščanskih demokratov, ki se jih je od januarja zbralo že okoli sto. Njihov program temelji, kot je poudaril predsednik odbora Ciril Zupančič, na poznavanju krščanskega prvenstva človeka...

ca bo zmagala in JE Krško bo zaprta, je dejal Šušteršič. Predsednik krških zelenih pa je pojasnjeval majhno udeležbo Krčanov na shodu zelenih tudi z veliko odvisnostjo občanov od največjih onesnaževalcev...

Letos bo središče Zabukovje

V tej krajevni skupnosti bodo letos začeli nov cikel praznovanj sevnškega občinskega praznika

ZABUKOVJE — »Vem, da samo praznovanje občinskega praznika v neki krajevni skupnosti samo po sebi še ne pomeni, da bi se Zabukovljani ali pa kdo drug lahko zanašali, da nam bo s čudežno palčico pričaral težke denarce, ki jih potrebujemo za uresničitev naših skupnih načrtov...«

vsaj za nas pomenilo spoznanje, da bomo imeli leta 1980 v gosteh delegate in goste sevnške občinske skupščine, velik spodbudo, da smo se še bolj zavzeto lotili zastavljenih nalog...» Tako pojasnjuje predsednik nerazvite kozjanske krajevne skupnosti Zabukovje Jože Kunšek...

• Tehnološko usposobljenih, pokritih in ogrevanih delavnic imajo trenutno 5.500 m2. Projekte imajo narejene za novo, 130 m dolgo in 20 m široko delavnico. To bo hala za montažo lesenih delov s pripravo za pleskanje in pripravo lesa za montažo na vagonih...

vgradili palete in pridobili železnici nov tovor. V eni izmeni naredijo Dobovčani v osmih urah osem investicijskih popravil.

J. TEPPEY

Krške novice

ALTERNATIVA — Na sobotni okrogli mizi o alternativah v slovenski energetiki, ki je v mali dvorani delavskega doma potekala v okviru Krškega sindroma...

ZAKON — V Krškem je bilo slišati precej govorov na račun štirih gospodov z dobrimi službami, ki so si za bolj mastno namazan kos kruha omislili še skromno podjetje...

SEVNŠKI PABERKI — Na konvenciji sevnških komunistov je marsikomu v zvezi s glasno pripombo obrtnika Cvetja Bergant...

KOŠI — V Naselju heroja Maroka premorejo celo asfaltirano košarkarsko igrišče. A mladiči očitno niso zadovoljni, da so jim starejši uredili igrišče...

SINDIKAT — Prav neprijetno je bilo v ponedeljek na skupščini občinske organizacije sindikata v dvorani GD v Sevnici. Čeprav so si na vse pretege prizadevali, da bi zagotovili sklepčnost, se račun ni izšel...

Delegati sevnške občinske skupščine so se odločili podpreti predlog KS Zabukovje, da letos prične nov cikel praznovanj občinskih praznikov po krajevnih skupnostih...

za katero manjka pravzaprav le še nekaj opreme. Med pomembnejše dosežke leta 1990 v naši krajevni skupnosti nedvomno lahko prištevamo dokončanje več kot 40 km telefonskega omrežja, novo avtomatska telefonska centrala pa je že skoraj povsem zasedena in že dobro služi okrog 190 naročnikom...

P. PERC

Čemu vse se Kostanjevica odpoveduje

Delati igrišče za golf v Kostanjevici je tako kot zidati plavalni bazen v Blejskem jezeru

Znano je, da človeška neumnost naredi več kot človeška pamet: medtem ko pamet v svoji funkciji razmišlja, pa je neumnost, ki po svoji funkciji ne razmišlja, vselej za delu.

Torej, prodaja kmetijskih zemljišč za golf je v teku (Bo turizem v Kostanjevici le pastorek?, Dolenjski list 14. februarja 1990). In jasno je menda, da golf bo, ni pa jasno, ali so tudi ljudje za projekt, ki bo, kakorkoli že segal prav do dvorišč njihovih domačin. Znanih pa je tudi vse več dejstev, ki govornjo proti temu, da bi prav konstanjeviški samostan s svojim krajinskim parkom postal fevd petičnih tujih igralcev golfa z investicijami vred, kjer bi v stilu trenutnega trenda v Evropi, ko menda ne moreš podpisati pogodbe, če ne pelješ partnerja na golf, k čemur tudi seveda ste ustrezen hotel, morali odpovedati osemstoletni kulturni dediščini samostana in bogve koliko tisoletni naravni dediščini polji in potokov med samostanom in Kostanjevico. Neizbežno je tu čas, ko so

posledice trendovskih posegov okolje že doobra uničile in izčrpane. Nemočni, da bi povrnili izgubljeno, pa kar verjamemo, da vseno prihaja tudi čas, pametnejši čas, ko se bodo direktorji kljub vsem kljubom navkljub začeli resno zanimati za čistenje rek (v tem primeru Krke), da bo Evropa prinesla etične vrednote, kako s čim ravnati, da bo z njenim denarjem prišla tudi kultura... S tem se seveda sladko zavajamo, kajti tujec bo za svoj denar zahteval nič manj dragocene stvari, kot so samostan s poljem, travniki, potoki, mir, čisto zase, za čas, ko traja trend, za čas svojega ekskluzivnega uživanja še preostalih lepote sveta, ki to usle žrtvovanju za denar. Trendi seveda minejo ali se spremenijo, ostanje umazane reke, izsušena ali beton-ska polja, umetna trava, ki ne raste sama od sebe na izsušenem terenu, preusmerjene struge, umetna jezera, ki preveč smrdijo, in naenkrat je potrebno spet najti denar, da se vse skupaj po možnosti spet „zamoči“ in preorje v, hvala bogu, navadne

njve. Trdim, da bo čez deset let vzniknil trend... gozdovi, travniki, ki so ostali očarljivi brez sredstva proti širokolistemu plevelu, brez jezerc in betonskih podlag, gradovi, ki ne bodo kot večina spremenjeni v utrjeno blesteče hotela, in kdor bo torej čez deset let nudil kaj takega, bo nudil nekaj izjemnega, kajti takih reči pač ni mogoče zgraditi na klišejski način kot golf, igrišča ali hotela. Najmočnejši trend bodo gotovo čiste reke, kopanje, ribarjenje, uživanje nečesa, kar je ohranjeno. Zgraditi postaja vedno enostavneje, ohraniti pa vedno težje in vedno bolj nujno. In tu zdaj se moramo potruditi, da bi ohranili ta prostor, ki mu grozi odtujitev, v njegovi naravnosti in kulturni vrednosti, ki je uspeša preživetka od danes in je tako visoka, da imetnikom denarja ne moremo pustiti le zato, ker denar imajo, da samostojno odločajo o usodi takih razsežnosti. Če je golf nujno potreben za podpisovanje pogodb, je verjetno lahko tudi kje, kjer se zaradi tega ni treba odpovedati nečemu, kar ima že tako, kot je, veliko vrednost, in je zato bolj potrebno za našo prihodnost, kot se to mogoče zdi gospodarskim silam v trenutnih naporih za uveljavitev tržnih principov.

Kostanjevica potrebuje načrt in denar za očiščenje Krke pa kopališča, kino, pomoč pri obnovljanju starega mestnega jezera, ideje in privatne pobude, ki je ne bodo cepile na teritorije za bogate in revne. Prav gotovo ne potrebuje ograj tam, kjer so najlepši sprehodi, ne umazane Krke in razpadli kopališče, ne potrebuje postati Bled niti Benetke niti Sveti Stefan, ker je kot Kostanjevica vse preveč dragocena, kolikor je seveda ne bosta uničila še nadaljnje propadanje Krke in odtujitev kmetijsko, naravno, sociološko in kulturno pomembnega kompleksa (samostan, Obrh, Studena) v korist trenutnega trenda in ambicij investorjev, da si osvojijo, dokler je zavest ljudstva še speča, svoj grad in park in svojo ekskluzivno pozicijo imeti denar in uživati boljše kot drugi. Obstaja tudi dejstvo z vidika tržne ekonomije, ki ga je potrebno zelo resno upoštevati; namreč: v oddaji Zarišče dne 27. 2. 1990 je bil med drugim govor tudi o ekonomičnosti z melioracijo pridobitljivih kmetijskih zemljišč. Ameriški ekologi in ekonomisti so, po besedah republiškega sekretarja za varstvo okolja in urejanje prostora Tomaža Vuĝe, na osnovi dejstva, da so močvirja (in vodišča naspljoh) najosnovnejši in najvažnejši vzdrževalci ravnovešja v naravi, prišli do jasnih rezultatov, da je v tridesetih do petdesetih letih po izsušitvi škoda, ki nastane zaradi nemoči lastne regeneracije takih zemljiških površin, občno večja kot finančni učinek na takih poljih zrasedla žita. Cena takega žita postane

previsoka, teren pa neuporaben v svoji naravnosti in ekonomski funkciji.

Melioracije za vsako ceno se, gledano v perspektivi trideset in več let, obrnejo v lastno škodo. Kako naj torej verjamemo, da bi denar, ki naj bi ga prineslo igrišče za golf, odšel vso škodo. Poleg izgube že zdaj donosnih kmetijskih površin bo izsušitev verjetno prejel kot v tridesetih letih tudi občutno vplivala na Krakovski gozd (Dob ali dediščina brez dedičev, Dolenjski list 14. februarja 1990), ki mu grozi propad, če se bo gladina vode v tleh znižala le še za 20 centimetrov. Kompleks, namenjen golfu, in Krakovski gozd pa se praktično stikata. Z izsušitvijo kompleksa, namenjenega golfu, se bo, menim, sprožila mnogo nevernejša veriga propadanja, kot si je to mogoče ta trenutek misliti. Če bomo vsa ta dejstva ignorirali, se bo treba čez štirideset let otepati posledic zgrešene investicije na isti klavrn način, kot se danes oteparamo tistih izpred štiridesetih let. V Sloveniji pa ni več prostora za zgrešene investicije.

Prof. ANICA DRNOVIČEK
Ljubljana

IZ KS KOSTEL

ODPIRANJE ZAPRTEGA — Kostelce je razveselila novica, ki jo je na zboru volivcev sporočil predsednik OS Kočevje Alojz Fržen, da bo del zaprtega območja občine odprt in da bo tako omogočena tudi povezava med Kostelsko in Poljansko dolino vzdolž Kolpe.

ZBORI VOLIVCEV — V KS Kostel so bili zbori volivcev v Vasi, Kuželju in Banjaloki. Skupno se jih je udeležilo 62 ljudi. Volivci so izbirali take kandidate, ki so že pokazali svoje sposobnosti in zagnanost za razvoj KS. Največje enotnosti pa so pokazali pri dajanju podpore Milanu Kucanu, kandidatu za predsednika predsedstva Slovenije.

OBČNI ZBOR BORCEV — Borci so menili, naj bo ZVB organizacija, in ne stranka. Pri volitvah pa bodo dali podporo tistim kandidatom ali strankam, ki se bodo zavemale za tako pomoč ostarelim (in s tem tudi borcem), da bodo dostojno preživeli. Izvolili so tudi novo vodstvo svoje organizacije. Mariji Volf in osnovni šoli Vas-Fara pa so podelili priznanje za ohranjanje tradicij NOB in izvajanje programa Kočevskega bataljona oz. odreda 1942.

F. CIMPRIC

»Kramberger je genialen človek«

Kaj meni dr. Anton Trstenjak o kandidatu za predsednika

Ivan Kramberger je genialen človek; to je dokazal že v Nemčiji s svojimi uspehi pri aparatih za dializo. Genij je namreč človek, ki brez sol in mimo šol doseže izredne uspehe, do katerih pa se ne povzpnejo niti osebe z najvišjo šolsko izobrazbo. Zato so genialni ljudje sredi družbe povprečnih oseb vselej dobesedno nekaj posebnega, pravi posebnosti tudi v slogu življenja, v govorjenju in vedenju. Tak je Ivan Kramberger. Prikrasnost ali življenjsko frustracijo, ki jo je doživel kot pastirček pri kmečkem gospodarju, ko niti tih razredov osnovne šole ni smel redno obiskovati, skuša nadkompenzirati s potrebo po izredni publiciteti in demonstrativni nastopi v javnosti, kar je bilo posebej izvedljivo že v Nemčiji.

Spodrsiljaje v vedenju in besedah, ki so izraz pomanjkljive formalne šolske izobrazbe, skuša sproti popravljanje in nadomeščati z duhovitostjo, tudi s pisanjem knjig, in izredno dobrotljivostjo, ki jo izkazuje zlasti zdravstvenim ustanovam (za bolne otroke) z izrednimi darili aparatov za dializo in visokimi denarnimi podporami. Izkaže se kot mecen zdravstva, kar mu je mogoče zlasti zaradi velike pokojnine v nemških markah za dosežke pri aparatih za dializo.

Ivan Kramberger se izkazuje sredi naše družbe ne samo kot genialen duh, temveč tudi kot izredni dobrotnik, človek dobrega srca. Vedeti pa moramo, da en sam človek ne more nikoli nadomestiti vsega, kar je dolžna storiti družba kot celota.

Menim, da sem s tem kratkim besedilom podal prepričljiv portret Ivana Krambergerja, duhovno podobo človeka, ki že več let navdihuje javno ozračje slovenske družbe.

V Ljubljani, 3. marca 1990
Dr. ANTON TRSTENJAK

Mihaela Perovšek

4. marca zjutraj je segla kruta usoda po njenem zdravju, ugasnilo je pleme-ti srce dobre mame in sklenila se je bogata življenjska pot Mihaele Perovšek. Rodila se je leta 1901 v številni družini v Žužemberku. Že v rani mladosti se je morala spoprijeti s težkimi deli. Težko življenje se je nadaljevalo tudi pozneje, še tedaj, ko je bila že poročena in ko sta z možem v Trebnjem začela graditi lastno hišo. Mihaela je bila skromna in potrpežljiva. Mož je bil invalid iz prve vojne. V drugi vojni so ga leta 1941 odpeljali v internacijo v Italijo, od koder se je 1945 vrnil popolnoma izčrpan. Po večkratnem zdravljenju v bolnici je 1948 umrl. Mihaela je ostala sama s petimi otroki, in da bi se preživeli, je morala na delo k ljudem. Kljub vsemu je otroke vzgojila v pridne, vzorne in poštene. Ona sama je bila dobra in skromna gospodinja, njene pridne in izkušene roke so znale pripraviti vrsto izvrstnih slaščic. Koliko gasilskih veselje je nasitila, pekla je za prva sveta obhajila, poroke in drugo! Po njeni poti je stopila hčerka Cveta, ki je bila prav tako izvrstna kučarica in vodja kuhinje v občinski menzi. Pokojna Mihaela je bila med prvimi članicami upokojenk gosposdnega društva. Otroci so ji vračali ljubezen. Peljali so jo k sveti maši vsako nedeljo, kajti vse njeno življenje je bilo vdano v vero in molitev. Tako je bila tudi njena želja, da bi bila pokopana s sveto mašo.

R. MAJER

Razstavo je vredno videti

Do konca junija bo v Muzeju ljudske revolucije v Ljubljani odprta razstava Slovenski partizan

»Slovenski partizan« je naslov obsežne razstave orožja, obleke in opreme, ki smo jo odprli 15. februarja v prostorih Muzeja ljudske revolucije Slovenije.

Na razstavi prevladujejo izjemno zanimive scene postavitev, ki nas na nov način popeljejo v svet in življenje resničnih partizanov. Vzoredno s sceničnimi postavitvami so postavljene vitrine z orožjem, ki dodatno osvetljujejo in

dopolnjujejo oborožitve slovenske partizanske vojske.

Avtor razstave, kustos Vanja Martincič, si je že več kot pred dvema letoma zaželel, da bi predstavil bogato gradivo muzeja v depojih, ki ga doslej nismo predstavili javnosti. Odločili smo se za čimbolj avtentično predstavitev zunanje podobe slovenskega partizana, njegove oborožitve, obleke, opreme, oznak, činov in odlikovanj od vstaje do osvoboditve. Presenečanje na razstavi so tudi izjemni barvni diapozitivi iz leta 1944–1945, ki prikazujejo življenje borcev, okupacijo Ljubljane v letu 1941. Ob tem velja omeniti še video prikaz originalnih filmskih materialov, ki so jih 1944–1945 posneli s kamero partizanski fotoreporterji Jakac, Viršek in Lenardič, kar je bilo zaradi pomanjkanja fotomateriala in težkih pogojev izjemno dejanje.

Pri zbiranju gradiva za razstavo so pomagali tudi drugi slovenski muzeji, nekaj eksponatov pa so si izposodili v Muzeju revolucije naroda Hrvaške v Zagrebu. Na področju priprave in predstavitve orožja smo opravili pionirsko vlogo, saj nam je primanjkovalo znanja o tipologiji orožja. Strokovo sta pri orožju pomagala avtorja razstave Vanja Martinciču Janez Hartman in Gorazd Tomič.

Ob razstavi je izšel obsežen in lepo oblikovan katalog z več kot 200 kvalitetai črno-belimi fotografijami orožja, z oznakami, podatki in barvnimi posnetki oznak, činov in odlikovanj, ki jih je nosila slovenska partizanska vojska. To je prvi tako obsežni katalog pri nas, tako da ga bodo lahko koristno uporabljale sorodne institucije doma in v tujini, saj je spreminjajo tudi v angleščini. Tiskanje so denarno podprla naslednja podjetja: Tiskarna Novo mesto, Ljubljanska banka Ljubljana, Slovinska Ljubljana, Comet Zreče, Konus Slovenske konjice, Dravinjski dom Slovenske konjice, Kongrad Slovenske konjice in Delavska univerza Slovenske konjice. Oblikovalka razstave, kataloga, vabila in plakata je arhitektka Ula Vehovar-Kenda.

Razstava bo odprta do konca junija 1990.

DEJAN VONČINA

Razburjeni volivci v Suhi krajini

Novomeško podjetje PTT naj da javen odgovor

Tako nekako bi ocenil razpoloženje ljudi, ki že vrsto let zamenjakajo na telefonski priključek, nekateri celo štiri leta. Vedno pa slišimo le obljube, da bo in da smo krajani premalo prispevali. A kdo je res kriv, da še ni VF naprav iz EI Niš, ni povsem jasno, saj so tu izgovori, da je blokada, da so prekinjeni poslovnih odnosi in še in še. A kam to pelje? Če ni možnosti, da to nabavimo, je pač potrebno ukrepati; če ne gre drugače, tudi preko ZIS. Če tudi tako ne gre, potem je pač opremo potrebno uvoziti, saj je dinar konvertibilen in tudi cene so tam nižje kot pa pri EI.

Se nekaj. Odnos do Žužemberka pri novomeškem PTT je izredno slab, monopolističen. Ko prideš na PTT, se izgovarjajo: da niso pristojni za te zadeve; da tistega ni tu, ki naj bi bil odgovoren za te zadeve; da mi sploh nismo zainteresirani za omrežje v Žužemberku, in še in še.

Centrala, ki je bila lansko leto nabavljena in v novembu montirana, čaka sedaj na milost in nemilost na dobro voljo monterjev, ki naj bi po pripovedi bili monterji EI Niš. Ali niso to potencialni dinarji, ki bi jih PTT z vključitvijo lahko zaslužili? Mislim, da.

Ljudje se tudi sprašujejo, čigava je centrala in kabli, ko vse to plačamo krajani in podjetja z našega področja, PTT pa v to vložijo le majhen delček svojih sredstev. Pogled: če bi ti jaz kupil avto, da boš ti z njim prevažal tovor ali potnike, mi boš moral plačevati najemnine ali pa mi vrniti sredstva, ki sem jih porabil za nabavo, poleg tega pa še obresti, ker mi sredstva nisi takoj vrnil. PTT pa tebi nič meni nič zaračunava še priključitev in porabljene impulze, čeprav uporablja svoj telefon, svoj kabel in centralo, medtem ko sta le del kabla in vozlišča centrala v Novem mestu njegova. Krajani smatramo, da bi PTT moral del sredstev, ki so jih vložili v to, odračunati od zneska za uporabo telefona oziroma impulzov, priključek pa bi PTT moral opraviti zastonj.

Ker krajani nikomur več ne verjamejo, menim, da je prav, da poskusimo še s kritiko v časopisu. Morda bomo tako javno dobili odgovor, ki bo bolj zanesljiv. Prav bi bilo, da se enkrat le konča obljubljanje.

D. M.
Sadinja vas

So Romi »agroškodljivci«?

Delegati skupščine ravnodušni do problematike

KRŠKO — Z razreševanjem romske problematike se v krški občini ukvarjajo že nekaj let, vendar doslej niso našli rešitve, ki bi bila sprejemljiva tako za Rome kot za druge krajane. Kakršn koli poskus razselitve ali zgostitve Romov je že vnaprej obsojen na neuspeh, ker jih noče sprejeti nobena krajevna skupnost.

Zato je razumljivo, da kaj boljše ušede ni moglo doživeti občinsko gradivo »Informacija o strokovnih predlogih za prostorsko rešitev romskega vprašanja v občini Krško ter predlog odločitve o varianti rešitve«. Že iz naslova tega gradiva je razvidno, da gre najmanj za dokaj zmedeno zadevo, iz katere je mogoče razbrati, naj bi se Romi z lokacije na Kerinovem grmu preselili v že obstoječe romsko naselje pri vasi Rimš. Do te preselitve pa naj bi prišlo zaradi tega,

SNEŽNIK POSTAL JAVNO PODJETJE

KOČEVSKA REKA — Po odloku izvršnega sveta skupščine SR Slovenije je ustanovljeno javno podjetje za pripravo republiških organov in organizacij za delo v vojni, ob naravnih in drugih nesrečah ter v izrednih razmerah. Zraven tega pa bodo delavci omenjenega podjetja, kot do sedaj skrbeli še naprej za rejo govedih in prašičev ter proizvodnjo mleka, gospodarjenje z gozdovi ter spravilo in prevoz gozdnosnilnih proizvodov, žaganje in predelavo lesa, varstvo, gojitev in lov divjadi, otroško varstvo, gostinjsko dejavnost in prevoz za lastne potrebe.

V. D.

Zelo čudna prodaja hiše

Na črnomaljski občini ne vedo, kdo pije in kdo plača — Nezakonit postopek pri prodaji bivše PM

V svojem gostinskem lokalu v Črnomlju sem zavedel za prodajo hiše, iz katere se je nedavno izselila postaja milice. Hiša je bila nekaj naše skupno družinsko premoženje in je bila v Stalnovih časih kričnično zaplenjena. Kot potomec oz. eventualni dedič sem poslal v svojem in v imenu sorodnikov dopis na črnomaljski izvršni svet in prosil, da bi imel zaradi tega prednost pri nakupu ali pa bi bil vsaj izenačen z ostalimi kupci.

Ket odgovora ni bilo, sem 21. januarja, torej približno tri tedne od takrat, ko sem poslal dopis, uргural na občino. Medtem mi je prišla v roke kupoprodajna pogodba, sklenjena med predsednikom IS Črnomelj Jožetom Mrzljakom, direktorjem Begrada iz Črnomlja Novakom in kupcem. Pogodba še ni bila sodno overjena. Seznanjen pa sem bil, da je kupec plačal 27. decem-

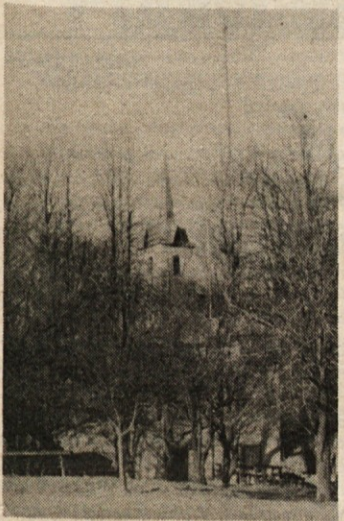
ber se pripravljajo agromelioracijski posegi na območju Kerinovega grma, čemur pa so Romi v napoto.

Seveda so delegati to gradivo sprejeli zgolj kot informacijo, medtem ko se o »variantni rešitvi« niso odločili, ker za to ni bilo pravega razloga. Razumljivo je, da so rade volje prepustili nadaljnje reševanje romske problematike občinskemu izvršnemu svetu (bržkone ne tega sestava), ki se bo moral zavede lotiti, kajti skupnosti za socialno skrbitvo ni več.

Najbolj tehtne pripombe je na občinsko gradivo prispeval kar sam predsednik zbora združenega dela inž. Stane Bajc. Predvsem je gradivo očital, da temelji na več let starih podatkih, hkrati pa je ugotovil, da je bila taka rešitev predlagana in tudi zavržena. Po mnenju predsednika zbora združenega dela je koncentracija Romov na eni sami lokaciji nesprejemljiva. Čeprav podatki o številu Romov morda ne držijo več in bi jih bilo treba preveriti, je kot pribito, da bi se koncentracija Romov v naselju Rimš povečala kar za trikrat. Prav tako meni Bajc, da je povezovanje romskega vprašanja s komasacijsko in agromelioracijsko politiko nesmiselno, saj bi v nasprotjem primeru pomenilo, da so v Krškem odkrili neko novo vrsto agroškodljivcev.

Po vsem tem je več kot verjetno, da se Romi ne bodo kmalu preselili iz Kerinovega grma, kot si je to zaželel krški izvršni svet in kakor so to zamisel poskušali prostorsko rešiti v krškem Savaprojektu.

J. S.

MIKLAVŽEVA ANTENA — Včasih je bila cerkev sv. Miklavža, enega od treh zaščitnikov Gorjanec, najvišje ležeča zgradba na Gorjancih, potem ji je to prvenstvo prevzela prej vojaška stavba in potem še televizijski stolp na Trdinovem vrhu. Pred nedavnim pa je zvonec Miklavževe cerkve dobil še eno »konkurenco«. V njegovi neposredni bližini so namreč menili, tebi nič postavili nekakšno radijsko anteno, menda last AMZS. Na novomeškem Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine o tem nič ne vejo in nihče jih ni zaprosil za soglasje ali vsaj za njihovo strokovno mnenje, čeprav taka stvar seveda posega v prostor in spreminja podobo tega lepega koščka Gorjanec. (Tekst in foto: A. Bartelj)

Stanko Kolar, osemdesetletnik

Rodil se je 1910. leta v Starem trgu pri Trebnjem v skromni družini. Imel je še sestro. Ko se je oče vrnil po štiriletnem delu iz Amerike, so kupili zemljo in pričeli graditi dom pod gradom v Trebnjem. Stanko se je izučil za krojača. Zaposlen je bil v Krojaškem podjetju in kasneje v zadrugi, bil je tudi krojaški mojster na domu. Delal je tudi kot čuvaj v Trimu in Novoletu, že kot upokojenec. Med vojno je šival za partizane in kot intendant skrbel za hrano in zdravila za partizansko bolnišnico. Vso hrano je vozil s kolesom.

Kljub visoki starosti Stanko danes še vedno kroji in šiva, pri čemer mu neutrudno pomaga žena, priučenca krojačica. Veliko let sta šivala za prodajo predpasnike in hlače. Stanko je tudi dolgaletni član gasilskega društva in društva upokojencev. Najbolj je srečen, ko se z branimi domačimi pogovori in povesei. Želimo mu še veliko zdravih in zadovoljnih let v krogu družine.

R. M.

MILITARIZEM MADE IN JUGOSLAVIJA

Militarizem je podružljiva oblika vojaških doktrin in uzakojenih načel splošne obrambe ter vpliv vojaških krogov na politiko in ekonomijo. Potem ko se je v 80. letih povečeval vojaški proračun vsako leto, smo začeli z letošnjim letom plačevati še dodatne davek za armado od skoraj vsakega artikla. V Jugoslaviji je armada privilegirana, saj si brezbrojni privoščiki drage projekte. Appetiti armade se stalno povečujejo ne glede na to, da gospodarstvo hitra in crkuje. Vojaške ali bolje rečeno militaristične doktrine in militaristična ideologija imajo v tej državi velik vpliv, ki seže od otroške vrste do velika ostarelih. Jugoslavija je prlec Albanije nedvomno najbolj militarizirana država v Evropi. Na ZSMS in stranko zelenih apeliram, da se skupno angažirata za ukinitve splošne vojaške obveznosti v Sloveniji, predvsem pa, za hitevo radikalno zmanjšanje zveznega vojaškega proračuna. Predlagam ukinitve krške jedrske elektrarne.

BRANE KONCILJA,
Rumanja vas 33, Clan transnacionalne radikalne stranke

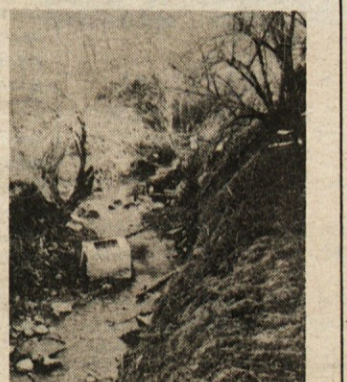
Gnojnica v Reštanjskem potoku

Kdaj na Senovem dograjena kanalizacija

SENOVO — O kanalizaciji in o onesnaženem Reštanjskem potoku na Senovem je bilo prelitega že veliko tiskarskega črnila. Seveda se v tem času ni kaj dosti spremenilo, toda ljudje še vedno upajo, da jim bomo pomagali, če bomo vedno znova in znova pisali o njihovih zadržkih z onesnaženim okoljem. To pot je številko našega dežurnega novinarja zavrtela Stana Vojtkovsziy s Senovega.

Klic je bil več kot upravičen. Obisk pri njej, ogled potoka in smeti, ki se vedno znova nabirajo na njegovem obrežju, je to nedvomno potrdil. Vir vsega zla je gotovo dejstvo, da se vse fekalije iz stare Kolonije zlivajo v Reštanjski potok. Pozimi smrad še niti ni hud, poleti pa je neznošen in niti Stana Vojtkovsziy niti sosed Novak in nemara še kdo ne morejo spat pri odprtem oknu. Da je bivanje ob potoku toliko bolj neznošno, poskrbijo roji komarjev. Seveda bi bilo mogoče onesnaževanje z gnojnic odpraviti z gradnjo kanalizacije, toda gradnja kolektorja se je na Senovem ustavila zaradi pomanjkanja denarja.

Za vzdrževanje potoka so odgovorni v Zvezi vodnih skupnosti, toda vsi klicni na to skupnost so zaman. Delavci, ki čistijo bregove, pa na zaseb-

ZGOVORNA SLIKA — Na sliki je del umazanih, ki se je že nabrala v potoku. Med njo sodi tudi star pralni stroj. (Foto: J. S.)

nih zemljiščih ne čistijo bregov. Še manj je misliti, da bi čistili vso nesnago, ki se nabira v strugi potoka. Tako nastajajo nekakšni smetarski jezovi, za katerimi se nabira voda, ki ob večjem deževju prede ovire in poplavi klet Stane Vojtkovsziy. Zaradi tega se rušijo tudi bregovi. »Stanje je vsako leto slabše, nihče pa nič ne ukrene. Kar srce me zaboli, ko se spominjam, da smo v tem potoku prali, lovili ribe in vodo celo pili, zdaj pa je v njem taka svinjarja,« pravi Stana.

Če na Senovem živijo člani stranke zelenih, bi lahko Stani in vsem Senovčanom priskočili na pomoč z očiščevalno akcijo. Tako bi lahko najbolje dokazali svoj pravi odnos do okolja.

J. S.

Je protijedrsko gibanje v bistvu politika?

S sobotno protijedrsko manifestacijo v Krškem je bil končno prebit led, ki je obdajal jedrsko elektrarno. Ne glede na to, ali bo JE Krško delovala le še dve leti ali do konca svoje življenjske dobe, je jasno, da se bodo morali delavci v tej elektrarni, občinski in republiški politiki navaditi na take načine manifestiranja. To je pač davek demokraciji, rečeno še bolj, tako je pač v demokratičnih državah. Vse pohvale je vredna organizacija prireditelje, ki je ni skilila niti ena provokacija, nepremišljena poteza, kar daje zelenim določeno kredit za naprej. Svojo vlogo je dobro opravila tudi policija, ki je manifestacijo spremljala in v dogajanju ni posegla niti v trenutku, ko je dr. Plut pozval manifestante k državljanski nepokorščini.

Seveda se je v soboto marsikdo spraševal, zakaj se je na prizorišču manifestacije zbralo tako malo Krččanov, Posavecov sploh, ko pa bi pričakovali, da vsi tisti ljudje občutijo bližino JE Krško kot veliko breme za okolje, za ljudi in za bodočo generacijo. Toda dr. Dušan Plut je v posebni izjavi za Dolenjski list povedal, da je bila udeležba na manifestaciji v mejah pričakovane. Tako se pač dogaja v vseh okoljih, ki so močno prizadeta zaradi škodljivega delovanja industrije, bržkone ji botruje strah, kako bo s prihodnostjo. Kljub tako majhni udeležbi domačinov je manifestacija po mnenju dr. Pluta dosegla svoj namen, Krčani pa bodo na koncu koncev sami odločali, ali hočejo še imeti jedrsko elektrarno na svojem območju. Do jedrske energije pa se bo moral do konca leta opredeliti tudi slovenski parlament. Do leta 1992 pa bo treba zbrati vse informacije v zvezi z JE Krško, pri čemer bo morala imeti pomembnejšo vlogo stroka. Seveda je JE Krško problem, ki presega meje republike Slovenije in celo Jugoslavije, zato je dr. Plut dejal, da je zadovoljen, ker so se manifestacije udeležili tudi predstavniki zelenih iz Italije in Avstrije, ki so tudi prvi konkretno nakazali, kakšna naj bi bila pomoč obeh držav, če bi se v Sloveniji vendarle odločili za zaprtje JE Krško.

Dokončne ocene sobotne manifestacije seveda v tem trenutku še ni mogoče v celoti sprejeti, zagotovo tudi zaradi tega, ker še niso znani odzivi nanjo v JE Krško, v krških političnih strukturah in ne nazadnje pri ljudeh, za katere bi bilo težko reči, da so se s svojo odsotnostjo na manifestaciji že tudi opredelili za JE Krško.

• Pravzaprav bi lahko rekli, da bo končna ocena mogoča šele po volitvah, ko se bo pokazalo iz kakšnih vzgibov je sploh zršlo protijedrsko gibanje. Če je šlo samo za kritiko dosedanjega političnega sistema, potem lahko pričakujemo, da se bodo protijedrci po volitvah umirili. Če pa vendarle gre za globoko prežetost s strahom pred jedrsko energijo in odpor do nje, se gibanje ne bo ustavilo, ampak celo razmahnilo, ker bodo možnosti za demokratičen pritisk javnosti na politiko pač večje.

A kakorkoli se bodo gibanja usmerjala, dejstvo je, kar priznavajo tudi zeleni, da elektrarne ne bo mogoče zapreti čez noč in samo na pritisk javnosti. Tu gre seveda za elektroenergetsko bilanco Slovenije in Hrvaške, gre za nekatere požrešne odjemalce električne energije v Sloveniji, gre sploh za strukturo in način delovanja celotnega gospodarskega sistema. Vsaka sprememba na tem področju pa bo terjala veliko premišljanja pred odločitvami, pa tudi veliko denarja, ki ga obubožana Slovenija sedaj nima. Toda naše domače dogajanje je dobilo tako hitro dinamiko, da so že jutri ali pojutrišnjem možna vseh vrst presenečenja.

J. SIMČIČ

Vlada čaka, da se ji izteče mandat

Posavski gospodarstveniki se ne morejo sprijazniti s pretirano koncentracijo denarja v republiškem proračunu oziroma v njegovih skladih. Dokler so bili sivi, se je njihov denar

Nož na grlu slovenskega gospodarstva

vse živo varnega okolja, domala neznosno breme postaja za ljudi, ki hočeš nočes morajo živeti v njeni bližini; očitno z nameni, ki streejo medrepubliškim obračunom, se je končno obno obregnila še komisija za varstvo in izboljševanje človekovega okolja pri zvezni skupščini.

Zopravanje zelenih in jedrskih sosedov je navsezadnje razumljivo, gre tako rekoč za srčiko njihovega boja zoper vse, kar ogroža človekovo bivanje, v ozadju poročila omenjene zvezne komisije pa so bistveno drugačni razlogi: v končni posledici jih je moč spraviti na skupni imenovalec protibirokratske gonje zoper Republiko Slovenijo; takojšnje zaprtje jedrske bi namreč za petino okrnilo slovenske energetske vire in srbska blokada bi prišla do pomenljivega aduta.

Ne da bi k sodelovanju pritegnila poznavalce jedrske varnosti in drugih ustreznih področij, je zvezna komisija sestavila poročilo, čigar ocene, trditve in navedbe o varnosti, kakovosti, zanesljivosti in primernosti jedrske iz Krškega po mnenju, ki sta ga pripravila slovenska uprava za jedrsko varnost in komisije za energetiko, ne

obračal na bančnih računih, zdaj pa ta denar leži mrtev, čeprav bi lahko koristil gospodarstvu. Tako na primer razvojni sklad ali ekološki sklad ostajata nedotaknjena vse dotle, dokler ne bodo pripravljene programi, ki naj bi jih sfincirali s temi sredstvi.

Ekološki dinar na primer plačujemo tudi občani. Vsak, ki porabi mesečno nad sto kilovatov energije, prispeva po 4 pare od kilovata. Ta delež je sicer zelo skromen, zato pa nemerno več plačujejo podjetja in zasebni obrtniki, ki onesnažujejo zrak in vodo. In če komisije za varstvo okolja te dni ustanovi tak sklad, bo denar v njem miroval pod odmrznitve. To bo trajalo več mesecev. Najprej bodo objavili razpis, na podlagi katerega bodo interesenti predložili programe za varovanje okolja. Programe bo moral nekdo pregledati, toda to zagotovo ne bodo ministri, saj se ne morejo preleviti v računovodje. Torej bodo delo naložili finančnim strokovnjakom in z njimi okrepili republiško upravo.

• Čas bo teklen in pol leta bo minilo mimo-grede, saj po oceni posavske gospodarske zbornice letos pred decembrom ni nobene realne možnosti za zajemanje iz skladov. Na ta denar bodo startali tudi Dolenjci in Posavci s plinovodom, vendar bi se lahko prej obračal, ko je gospodarstvo v takih zagatah. Le v čigavo dobro naj bi se republiški proračun kopal v denarju v tako kritičnih časih.

Gospodarstvenikom v posavski regiji tudi ni po volji, da bi republika odločala o dveh petinah skupnih rezerv, njihovo nezadovoljstvo pa povečuje neodločno ukrepanje republiške vlade v zvezi s škodo, ki jo je povzročila gospodarska blokada. Samo s premostitvenimi krediti iz zadržanega dela obveznosti slovenskega gospodarstva do nerazvitih lahko rešijo le likvidnostne probleme, nastale zaradi manjše prodaje. To je Blažev žegen zato zahtevajo, naj jim nadomestijo izpad dohodka z nepovratnimi sredstvi iz istega vira.

Od republiške vlade zahtevajo v posavski zbornici, naj še ta mesec izdela celovito revizijo obremenitev slovenskega gospodarstva od občin naprej in tako pripomore k njegovi večji konkurenčnosti. Vlada naj bi torej pred potekom mandata odločneje ukrepala, da bodo imeli nasledniki manj problemov. Bolj kot k centralizaciji sredstev naj bi stremela k temu, da bi si gospodarstvo z njimi čimprej opomoglo od nešteti škod, ki ga prizadevajo.

J. TEPPEY

Bratstvo pretrgano po telefonu

Zapletov s telefonijo v metliški občini kar noče biti konec. Zadnji in precej resen je v zvezi z napejavo telefona za žumberški vasi Kašt in Brašljevo, ki ležita v sosednji ozeljski občini. Naročniki telefona — iz Brašljeve jih je 10, iz Kašta pa so štirje — so se za to možnost, da dobijo telefon iz metliške občine in da bodo vezani na telefonsko centralo v Metliki, odločili že takoj na začetku akcije, ki je stekla v celi metliški občini. Tako kot metliški občani so plačali takratno ceno, ki je v dinarski protivrednosti znašala nekaj več kot 1000 nemških mark, in to na zbirni račun na metliški občini. Poleg tega so sami kupili kabel od občinske meje do ene in druge vasi ter sami pripravili drogove. Skratka, vse so naredili tako kot metliški telefonski naročniki in še kaj za nameček. Tudi po projektu je za ti dve vasi predvidenih 20 telefonskih priključkov.

Sedaj, ko bi morali telefonsko mrežo napejati tudi v ti dve vasi, se je pa zapletlo. Te telefonske zadeve namreč v metliški občini urejajo po krajevih skupnostih in obeh »prizadetih« KS, Radovice, od koder naj bi vlekli kabel za Kašt, in Slamne vasi, od koder naj bi telefon dobili Brašljevanje, očitno troj o tem ni nihče ne obvestil niti jih ni seznanil z vsjo zadevo. Sedaj pa so se eni in drugi uprli, da bi od njih vlekli kabel naprej, češ da gre to na račun njihovih telefonskih števil, ki naj bi jih po njihovem prepričanju zmanjkalo zanje, čeprav jim občinarji in poštni strokovnjaki zatrjujejo, da ni tako.

vzdrži preskusa resničnosti, točnosti in strokovnosti, saj gre zvečine za političantsko pogljkovega monoksidna na okolje.

Takim priljubljenim pritiskom bi neosveščeni morebiti še podlegli, najbrž pa ni možnosti, da bi pokleknila slovenska skupščina, ki je edina pristojna odločati o zaprtju jedrske, in sicer na podlagi strokovnih razčemb in, ne nazadnje, tudi proučitev posledic, ki bi jih povzročila skorajšnja zaustavitve jedrske elektrarne. Slednje je bilo težiče nedavnega pogovora novinarjev s predstavniki slovenskega izvršnega sveta in direktorjem jedrske iz Krškega.

Krška elektrarna krije letno 20 odst. slovenskih energetskega potreba, letnih štiri milijarde kilovatnih ur je vrednih pol milijona dolarjev na dan. Nadomestiti tolikšen vir energije resda ni mogoče, a v tem primeru bi morali na Slovenskem ob pomanjkanju primernih voda in drugih virov energije pri priči zgraditi termoelektrarno, ki bi pokurila po milijon ton premoga na leto. Da bi novogradnja stala milijardo dolarjev, kajpak ni skrivnosti, mnogi pa so gluhi na isto uho, s katerim bi lahko slišali, da bi

Kakorkoli že, tiste štiri številke za Kašt naj bi le dobili z Radovice, v Slamni vasi pa so, kar se brašljevske telefonije tiče, nepopustljivi. Ko so se neprijetnosti skušali obiti tako, da so začeli kopati »odcep« za Brašljevo od vinomerskega križa, so se uprli Draščičani, češ da bodo te številke, ki jih imajo, komaj zadostovale zanje. Ponoči so »neznanci« kakih 500 m jarka za telefonski kabel s traktorjem zoraali.

Na nek način bo ta zaplet gotovo treba rešiti, kajti ljudje iz Brašljeve pri vsej stvari gotovo niso nič krivi, ti iz Slamne vasi in Draščev pa tudi ne.

• A kljub temu bi bilo prav, da se spomnijo, da sta metliška in ozeljska občina pobrateni, da že dolga desetletja metliška občina dobiva del pitne vode iz zajetij v gorjanskem predelu ozeljske občine, da bodo to »vodno sodelovanje« v kratkem še »razširili« in da bo ves drašički konec dobival ozeljsko vodo. Predvsem pa naj bi pomislili na to, da gre za sosede, za ljudi, ki so jim vsaj geografsko bližje kot metliški občinarji.

A. BARTEŁ

Je delovni čas pravi korak v Evropo?

Viktor Žakelj, podpredsednik republiške Socialistične zveze, je ob nedavnem obisku v Črnomlju na vprašanje enega od poslušalcev, kaj meni o uvajanju evropskega delovnega časa, dejal, da moramo v Sloveniji najprej zagotoviti evropsko tehnologijo, uvesti evropski delovni čas, torej najprej sebe narediti Evropejce, in šele potem vstopiti v Evropo. Šele ko bomo dosegli evropski organizacijski in tehnološki nivo, lahko odpremo vrata v Evropo, kajti sedaj — po Žakljevi besedah — Slovenija zaostaja za Evropo kot Kosovo za Slovenijo.

Na kakšen način bodo v črnomljski občini s tehnološkim razvojem ujeli Evropo, sedaj in na tem mestu ne bi razpravljali, pač pa se ustavimo pri njihovih prizadevanjih in neprizadevanjih za evropski delovni čas. Razprave o tem so se v Črnomlju pričele že konec preteklega leta, ko so v Beltu naznanili, da bomo januarja ne glede na odločitev drugih podjetij v občini začeli najprej v pripravljajni službah, pozneje pa tudi v proizvodnji delati ob 7. uri. Direktorji so se na to pobudo iz Belta odzvali različno, v glavnem pa brez mnenja svoje baze niso želeli dati nikakršnih obljub. Zato je izvršni svet poslal podjetjem anketo, na katero je do konca februarja odgovorilo osem anketirancev, le Belt in Gostinstvo Bela krajina pa sta se odločila, da začeta delavnika ob 7. uri. Če bi se za ta korak odločila tudi semiška Iskra, kar bi pomenilo, da bi po novem delovnem času delala skoraj polovica vseh zaposlenih v občini, bi se spremembam hočeš nočeš morali prilagoditi

tudi vsi ostali. Tako pa so v Črnomlju zopet v dilemi, zopet na začetku. Še vedno, tako kot pred tremi meseci, ostajata dve možnosti: ali prepričajo Belt, da začne zopet delati ob 6. uri, ali pa vsa druga podjetja, da se odločijo za 7. uro. Zagotovo pa je jasno le nekaj: prisliti v takšen ali drugačen delovni čas ni moč nikogar, saj je to njegova poslovna odločitev. Posledice odločitve pa bo moralo nositi pač podjetje samo.

• Ob vsem tem pa se odpira še eno vprašanje: je res prvi korak za vstop v Evropo prav delovni čas? Ali ne bi bilo potrebno prej postoriti še kaj drugega? Ne nazadnje tudi takšne »malenkosti«, kot je telefonska centrala v Beltu, ki ob 14. uri konča z delom, čeprav so prav v tem podjetju ves čas poudarjali, da je glavni razlog za nov delovni čas komuniciranje s partnerji tudi po 14. uri.

Da je današnji čas vse prej kot zrel za spreminjanje začetka delavnika, pa povedo tudi izkušnje semiške Iskre, največje črnomljske tovarne. Še na pамет jim ne pride, da bi vzemirjali delavce z novim delovnim časom (pravzaprav so začeli v proizvodnji delati celo 10 minut pred 6. uro), od katerega po njihovem ne bo prav nič več denarja. Le veliko energije bi porabili za te spremembe, ki pa jo bolj potrebujejo za reševanje sicer precej črne likvidnostne situacije.

Pa vendar so ob vsem tem tudi argumenti, ki govornjo v prid poznejšemu začetku delovnega dne. Za človeka gre, za njegovo zdravje in boljše počutje, toliko bolj sedaj, ko bodo s poletnim časom stroji po tovarnah zabrneli po sončni uri že ob 5. uri zjutraj. Delo sredi noči torej, ki naj bi bila namenjena počitku. Zato pa bo popoldan daljši za eno uro, da se bomo lahko še doma čimbolj zgarali. Kdo bi mislil na zdravje, ko gre za golo preživetje! Evropske kakovosti življenja (ob evropskih plačah seveda) ob evropskem delovnem času ni namreč nihče obljubjal.

M. BEZEK-JAKŠE

Bog jim daj pamet, ne pa sindikat!

Končno pluralizem tudi v delovanju sindikatov! Poleg uradnega imamo še neodvisne sindikate. Zdržujemo se v sindikate zdravstvenih delavcev, tekstilcev, železničarjev, novinarjev in podobno. Vsi smo pohiteli v svoj branžni sindikat, le direktorji so ostali ob strani.

Nič torej čudnega, če smo slišali že kar nekaj predlogov, da bi naši direktorji ustanovili svoj posebni sindikat! Problem je samo v tem, da nihče ne ve, kakšen naj bi bil ta sindikat, za kakšne cilje naj bi si prizadeval, s kom naj bi se pogajal in pred kom branil nemočne direktorje. Zaenkrat niti sam predsednik slovenskih sindikatov ni znal odgovoriti na taka vprašanja in jih je enostavno preskočil.

Očitno je, da je na tem področju zmeda velika. Direktorji imamo namreč kar nekaj vrst. Eni so direktorji in hkrati tudi lastniki podjetij, nekateri so direktorji, ki predstavljajo enega ali več lastnikov, spet drugi so nameščeni v državnih podjetjih in ustanovah in nenazadnje so še taki direktorji, ki vodijo precej samostojna in neodvisna podjetja in ustanove. Kako torej za toliko različnih položajev in odvisnosti oblikovati en sam sindikat? Ali ga je sploh potrebno oblikovati?

Še najbolj logično bi bilo sindikalno združevanje tistih direktorjev, ki morajo ravnati tako, kot jim je zaukazala država, morda še tistih, ki bi se radi zaščitili pred zasebnimi lastniki.

• Toda kakšno zaščito sploh potrebujejo direktorji? Mogoče pravno ali kakšno drugačno, vsekakor pa je zelo vprašljivo, če jim je potrebna sindikalna. Vsaj tako ne, ki bi jim zagotavljala osnovne pogoje za delo in življenje. Navsezadnje so bili ti direktorji na primernih stolčkih že pred prenovo družbe. In kdor si do sedaj ni zmozel zagotoviti ustreznega standarda, mu ne bo pomagal niti sindikat. Kvečjemu bo zaradi ne sposobnosti lahko odletel z direktorskega mesta!

BREDA DUŠIČ

Če je vzornik federacija

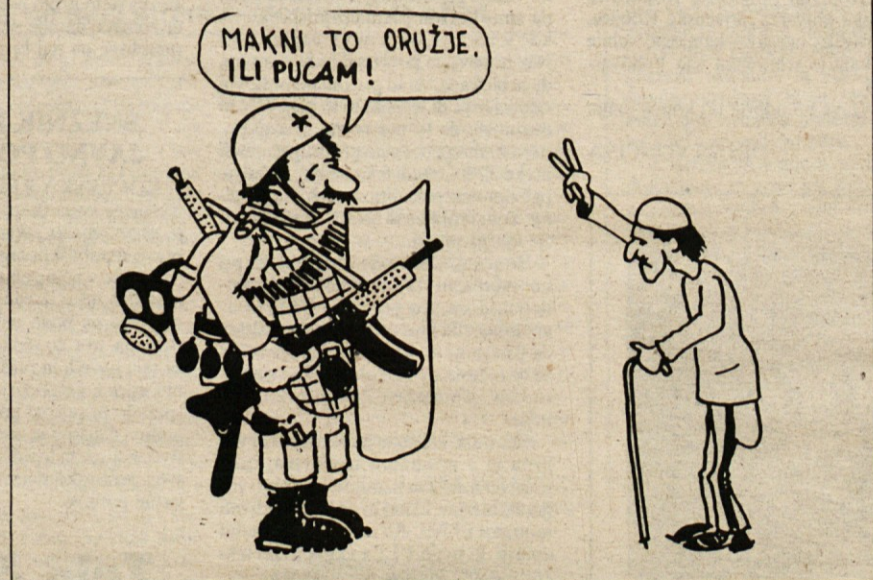
Seveda je za neuspešnost večjih podjetij, predvsem v tekstilni in lesni branži, moč najti kopico izgovorov, od cen vhodnih surovin, energije, tehnološke zaostalosti, ukrepov oblasti na vseh ravneh, zadnje čase zlasti na zvezni, pa do usmerjenosti na tuje trge, ki je trenutno bolj kazen kot pa nagrada za marljivo in kvalitetno delo. Vse to drži, morda smo kaj od aktivnih tegoh, ki tarejo naše industrijske gigante, celo pozabili našeti, vendar moramo omeniti še eno, ki javnosti ponavadi ni obešena na veliki zvon, jo pa dobro poznajo delavci, zaposleni v teh okoljih. Gre namreč za metanje polen pod noge tistim, ki bi radi zlezli čez rob poprečnosti, napravili nujno potrebne reze, ki bi podjetje po-

• Sedanje stanje v Novolesu, po neuspelem referendumu o reorganizaciji in temu sledečem odstopu generalnega direktorja, močno spominja na opisani scenarij. Dobra vedoč, da samo podaljšujejo agonijo in da druge alternative ne bo, so delavci glasovali proti. Sedaj, ko je vodstvo odstopilo, bodo na ponovljenem referendumu verjetno glasovali za. Logičen sklep je, da je bil referendum prikrit protest, zrežiran ali ne, ki pa nikakor ne bo poceni. Zato ugibanje, kdo bo sedaj zasedel vodilni položaj, nikakor ni brez osnove. Potreben bo človek, ki ne bo obremenjen z osebnimi zamerami in užaljenostmi, kolikor toliko sprejemljiv za vse. Neke vrste Markovič torej, saj tudi razmere v Novolesu kar preveč spominjajo na naše odnose v federaciji.

tegnili na zeleno vejo. Gre za zaganje neugodnih in za kljubovanje odžaganih za vsako ceno. Če to traja dlje časa, nobeno zdravilo več ne pomaga, medsebojno izčrpavanje pa bremeni pleča delavcev, ponavadi nehoti vpletenih v medsebojne obračune vodilnih. Prav delavci pa pri tem potegnejo tudi najkrajši konec, saj jim po vse manjši plači končno preostane le še cesta.

T. JAKŠE

Izposojena karikatura

Tehtičnih ovir za zaprtje jedrske elektrarne do česar bo prej ko slej prišlo, ni; izračuna za tovrstne poseg v Krškem sicer še niso naredili, ve pa se, da znašajo stroški 10 do 20 odst. na ložbene vrednosti elektrarne; ob podatku, da je krška jedrska stala 1,2 milijarde dolarjev, težko izračunati, koliko bo treba odšteti za njeno dokončno odstranitev.

Še prej pa zakonitve čaka dosti trši oreh: izbor primernega kraja za stalno in varno odlaganje jedrskih odpadkov. Javnosti je že dostopna celovita informacija o reševanju vprašanja odlaganja nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, izdelane so tudi smernice za izbiro lokacij za takšne odpadke na Slovenskem. To sklop vprašanj nedvomno premore za slovenske razmere več neznan, kot jih zastavljata varnost in škodljivost jedrske med obratovanjem. Z zaustavitvijo slednje namreč odpadki niso nič manj sevajoči in nevarni, proti tej njihovi lastnosti pa ne pomaga nikakršno (politično ali volilno) nasprotovanje, ampak pozna valska odločitev, kje in kako bodo jedrski odpadki najmanj nevarni živemu svetu.

D. RUSTJA

NAGRADA V BREŽICE

Žreb je izmed reševalcev 8. nagradne križanke izbral MARJANA BITENCA iz Brežic. Za nagrado bo prejel knjigo Dimitrija Rupla Levjy delez. Nagradjencu želimo prijetno branje! Reševalcem križanke se opravičujemo za napako, ki je nastala pri sestavljanju križanke in je mnogim nekoliko zagrnila reševanje.

Rešite današnje križanko in pošljite rešitev najkasneje do 26. marca na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIZANKA 10.

REŠITEV 8. KRIZANKE

Pravilna rešitev 8. nagradne križanke se, brano po vodoravnih vrstah, glasi: PAKT, IMAM, OTOR, NADE, GARBO, GRET, OIPIPI, IKS, ZDRUŽITEV, NOB, NARA, AR, PRELAT, NAPOTA, RAMA, AKI, INN, INČ, ERO, PRIOR, ŠTIFTARJI, KSI, ČAJKA, DAR, STO.

MISLIJ

Kadar gre za glavo, postanejo smešni vsi ozirni in ideali.

I. CANKAR

Jezik je tako vsebina kot posoda.

B. ZUPANČIČ

Narod, ki ne spoštuje svojega jezika, ne spoštuje sam sebe in sploh ni narod v pravem pomenu besede.

J. VIDMAR

NAGRADNA KRIZANKA

DL.	REDKEJE MOŠKO IME	NAOČNIKI	IZDELOVATELJEV IZDELKOV	DALMATINSKO ŽENSKO IME	SESTAVIL J UDR.	VRSTANGLIGARET	SKRIVNOSTNO BITJE	POLT	HVV DISTRIBUTORNH GORIV
JUTRANJA PADA VINA KEM SIMBOL ZA KALU					IT MESTO V PLEMONTU (VINA)				
ZGOD. PO- KRAJINA OB SREDOZEM- SKEM MORJU					TITANOVA RUDNINA PREVARANT				
PISATELJICA PEROCJEVA VIK				AZ POLITIK NOL VRTANJE PO NOSU				VRSTA RAZSTRE- LIVA	PLAHTA
KEM SIMBOL ZA DEVERTERU	NAMIZNO PREGRIJALO MILIJONSKO MESTO V IR KOREJI			NEW FR MAD REALISTIČNI UMETNIK (MANS)				IZRAELSKA LUKA PERJE PRI REPI	
TULEC		GLASBENIK KODER ČLOVEK Z VELIKIMI OČMI		KRAJ PRI RAKREJU				KEM SIMBOL ZA RADON TEKOČA VIDA	
VELIK MACEK					NAJVIŠJI VRH V TURČIJI HLOD				
KOŽNA BOLEZEN		AMER SKLA- DATELJI (JEROME) TARA							
PODPHO- VANJE					POSTAVKA ALI TRDITEV ANNA KARINA				SLOV ENIGMATSKI LIST
JELN KADAR SE GONI				ZDRAVILO				OČE	

Podivjano vreme pesti Evropo

Meteorologi ne znajo zadovoljivo razložiti vzroke zadnjih katastrofalnih neurij, ki so divjala po Evropi — Krivo Sonce ali človek?

Letošnja zima bo šla v spomin kot ena najbolj suhih in toplih. V naših krajih snega skoraj nismo videli, povprečne dnevne temperature pa so dosegale rekorde. Prebivalci zahodne Evrope se bodo letošnje zimske mesece dobro zapomnili tudi po strahovitih viharjih. Od Velike Britanije do Grčije je trikrat zdaval hudo neurje, ki je dvigalo strehe s hiš, rušilo dimnike, podiralo drevesa; veter, ki je pihal s hitrostjo do 180 kilometrov na uro, pa je dvigal več kot 7 metrov visoke valove, ki so butali ob obale in uničevali. Poslednje tako neurje je z repom oplazilo tudi naše kraje in pokazalo, da tudi v zavetju mogočnih Alp nismo povsem varni pred divjanjem naravnih sil. Vendar pri nas škoda še zdaleč ni bila tako kot v nekaterih drugih državah, kjer morajo žal k visokim zneskom škode pristiati tudi nekaj deset mrtvih in na stotine ranjenih ljudi.

V bližini kraja Pelsall v Britaniji je med neurjem drevo treščilo na kabino avtobusa in zmečkal nesrečnega voznika. V Parizu je vihar zaglavljal drsna vozila nekemu fantiču na glavo in ga ubil. Na Nizozemskem je sunek viharja pomolil vetrnice mlina na parov in pod njimi znečkal lastnika, ki je poskušal vetrnice pričvrstiti. To je le nekaj tragičnih primerov, ki so jih zabeležili v Britaniji, Franciji in na Nizozemskem. Beležili pa so jih tudi v drugih zahodnoevropskih državah.

Največ škoda in žrtev so pobrali divji valovi. Udarni visoki valovi so razbijali nasipe, vdiralji v mesta, poplavljali in uničevali. Ponekod, na primer v velikem mestu Towyn, so morali evakuirati vse prebivalstvo. Sloviti nizozemski severnomorski nasipi in zapornice so doživeli strahovito škodo in prvič, odkar so moderni sistem zgradili, so se Nizozemci zbal za učinkovitost sistema, ki jih varuje pred morjem.

Zavarovalniški strokovnjaki so ocenili, da so januarja in februarja neurja povzročila za 11,5 milijarde dolarjev škoda.

Kaj je krivo za nenavadna neurja? Meteorologi pravijo, da je neurja povzročil odmik običajnih poti toka zračnih mas, ki se sicer gibljejo 6 do 11 kilometrov nad Atlantikom. Običajno

se divji ples zračnih mas, ki divja s hitrostjo do 250 kilometrov na uro, odigra nad naseljenim delom severnega Atlantika. Letos pa so se zračne mase podile južneje kot običajno.

»Ti viharji so nekaj normalnega,« pravi nizozemski meteorolog Peter Timofeff, »vendar običajno divjajo nad oceanom. Edino, kar je v pojavu nenormalnega, je to, da so tokrat viharji zdvijali prek kopnega.«

Točnega odgovora na vprašanje, zakaj so viharji divjali južneje od običajnih poti, pa meteorologi še nimajo.

Vsekakor je zanimiva teorija, ki jo je ponudil Hubert Lamb, upokojeni univerzitetni profesor. Pravi, da mnogi zgodovinski dokumenti za zadnja štiri stoletja pričajo o hudih neurjih prav ob koncu vsakega stoletja. Takrat so rušilni vetrovi dosegali hitrosti do 280 kilometrov na uro. Po profesorjevemu mnenju je stoletni ciklus pomika neurnih vetrov na jug posledica cikličnih sprememb na površju Sonca.

Drugi znanstveniki tej teoriji ne pripisujejo kaj prida vrednosti. Prav tako

se svetovna meteorološka srenja ne ogreva za teorijo, po kateri naj bi bil za neurje kriv tako imenovani učinek tople grede, se pravi globalno ogrevanje zaradi kopičenja ogljikovega dvokisla in drugih plinov v zemeljskem ozračju.

Se največ strokovnjakov se ogreva za najpreprostejšo razlago; neurja so posledica izredno mile zime. Zakaj je do tople zime prišlo, sicer ne vedo, strinjajo pa se, da se je zaradi tega tok zračnih mas spustil bolj proti jugu. V Londonu niso izmerili tako visokih zimskih temperatur že najmanj 200 let, na Nizozemskem pa tako tople zime ne pomnijo že od leta 1706.

Znanstveniki iščejo odgovore na številna vprašanja, ki se jim zastavljajo, medtem pa navadne Zemljane skrbijo bolj praktične stvari. Predvsem jih zanima, ali so se divji vetrovi za letos izdivjali ali pa še lahko pričakujemo kakšen besen vremenski pohod po evropski celini. Odgovora na to vprašanje meteorologi ne morejo dati. Vreme kot vreme pač ostaja nepredvidljivo.

MiM
(Vir: Time)

Očesni odtis

Vzorec žilic na retini za identifikacijo

Mreža žil in žilic, ki oskrbuje s krvjo človekovo oko, je na očesni mrežnici silno razvejena in pri vsakem človeku različna. Kot trdijo poznavalci, je možnost, da bi dva človeka imela enak vzorec kapilar na mrežnici, silno majhna, le 1 : 1.000.000.000. In prav to dejstvo je spodbudilo strokovnjake, da so se lotili izdelave naprave, s katero je mogoče popolnoma zanesljivo ugotoviti istovetnost posameznika.

Naprava je retinski skener, po naše bi ji lahko rekli preglednik očesne mrežnice. Deluje tako, da s laserskim žarkom otipa delček mrežnice, zazna vzorec žilic in ga nato primerja s podatkovno bazo, ki jo hrani računalnik. V nekaj sekundah je istovetnost človeka, ki pogleda v napravo, ugotovljena.

Uporabnost metode je precejšnja. Zanj se seveda najbolj zanima policija, saj bi lahko očesno kodo zapisali v vozniška dovoljenja in druge osebnostne dokumente. Potem bi jih ne bilo mogoče ponarejati ali si nabaviti več dokumentov na različna imena. Številne zlorabe bi tako zelo učinkovito preprečevali.

Da bi ugotovili, ali je primernejša metoda skeniranje prstnih odtisov ali očesne mrežnice, prav zdaj izvajajo posebno študijo. Ko bodo rezultati znani, se bodo v ZDA, kjer se s tem ukvarjajo, odločili, kako in kaj.

Obvladajo naravo

Pasavci lahko podaljšajo brejost — Odločajo razmere

Pasavci so nenavadne živali že po svojem videzu. Presenečajo pa tudi po nekaterih lastnostih, ki jih raziskovalci odkrivajo šele v novejšem času. Tako sta Eleanor Storrs in Harry Burchfield pred kratkim odkrila zelo nenavadno sposobnost teh živali. Ugotovila sta, da samica pasavca po zaploditvi lahko zadrži skotitev za več kot dve leti. Ta nenavadni naravni mehanizem omogoča pasavcem, da pri iskanju novih bivanjskih okolij zadržijo razplod, dokler noga okolja ne izkusijo kot primernega.

Raziskovalca sta po dveh desetletjih raziskav zasledila, da s pasavci nekaj ni povsem normalno glede zaploditve in skotitve. Leta 1981 sta primerjala podatke o brejosti kakih 600 primerkov. Ugotovila sta, da so časovna obdobja od zaploditve do skotitve hudo raztegljiva, razlika pa je segala od štirih mesecev do več kot dveh let. Še posebno presenetljiv je bil par pasavcev, ki je skotil dva potomca, vsako leto enega, parila pa sta se enkrat samkrat.

Dokončno potrditve, da gre zares za izjemno sposobnost pasavcev, da si podaljšujejo brejost, sta dobila iz Velike Britanije, kamor sta leta 1985 poslala nekaj živali. Čez 16 mesecev so štiri samice skotile mladiče, čeprav v novem domovanju zanesljivo niso imele nikakršne možnosti, da bi se sparile.

MINI ZANIMIVOST:

NAJVIŠJI V EVROPI

Najvišja zgradba v Evropi bo poslovni nebotičnik v trgovskem središču Frankfurta. Gradili ga bodo s skupnimi močmi ameriški in nemški gradbeniki. Visok bo 254 metrov, dograjen pa naj bi bil že prihodnje leto. Cena: 500 milijonov mark.

Kam z izrabljenimi gumami?

Kopičijo se milijarde izrabljenih avtomobilskih gum — Velikanski požar v Hagervillu — Ponovna uporaba

Avtomobili morajo vsake toliko časa dobiti novo »obutev«, če naj varno in v skladu s predpisi vozijo. To pomeni nove avtomobilске gume, kar pa pomeni tudi, da se kup izrabljenih gum kopiči v vse večjo goro odpadkov. Kam z njimi? Prenova starih gum ni več toliko v navedi, hkrati pa velja, da to ni dokončna rešitev. Ostane odlaganje izrabljenih gum na odlagališčih. A tudi to ni pravi odgovor, saj so izrabljene avtomobilске gume zelo trdoživ odpadke, ki se slepa ne razkroji. Nakopičene na odlagališčih predstavljajo celo posebno nevarnost. Več primerov vžigov avtomobilskih

gum opozarja na neprimernost odlaganja.

Najnovejši primer je katastrofalni samovžig na odlagališču v Hagervillu v ameriški zvezni državi Ontario. Tu že nekaj tednov gori na milijone izrabljenih gum. Pod nebo se dviga gost smrčedim, okolica neznošno zaudarja, strupeni in kancerogeni plini, ki se tvorijo pri gorenju, onesnažujejo okolje in ogrožajo zdravje prebivalcev. Iz ožgega pasu so morali ljudi začasno celo izseliti. Napori gasilskih brigad in gasilnih letal ne dajejo pravih rezultatov. Požara skorajda ni mogoče pogasiti. Strokovnjaki pravijo, da bo odlagališče gorelo še kakih 9 mesecev.

Krone v mirovanju

Kralji brez kraljestev

Ko so v Vzhodni Evropi komunistični delavski voditelji s svojimi pri ljudih osovraženi režimi vred propadli, so za njimi ostali prazni prestoli. Nanje od zunaj z nostalgijo in željami gledajo monarhi »v mirovanju«, se pravi potomci kronanih vladarjev, ki so nekdanje vladali v državah, ki so po drugi svetovni vojni postale socialistične dežele. Ni jih malo. Nekateri tudi tiho upajo, da se jim bo morda nasmehnila zgodovina in bodo ponovno sedli na prestole.

Oglejmo si nekaj evropskih kron v mirovanju. Najprej seveda jugoslovansko oziroma srbsko krono v mirovanju. Princ Aleksander Karadžorđević, sin kralja Petra II., bi bil danedan jugoslovanski kralj, ko bi zgodovina hodila po drugačnih poteh, kot je. Tako pa nesojni kralj svoje kraljevine Jugoslavije še videl ni od blizu. Rodil se je v Londonu v sobi hotela Claridge. To sobo so proglasili za ozemlje Jugoslavije, ker je po zakonih le tako princ lahko legitimni naslednik jugoslovanskega kralja. Aleksander na domovino ni pozbil. Pripravljen je vladati balkanskemu kotlu narodov in narodnosti ne glede na to, kako vroča juha se ta čas kuha v njem.

V Ženevi preživlja svoje dneve 68-letni romunski kralj Mihael s svojo ženo kraljico Ano Bourbon-Parma. »Pravilno je, sva opravila svojo dolžnost, če si ljudstvo to želi,« pravi kraljevski par. Mihael je sin kralja Karla I., ki je abdiciral, ko so med zadnjo vojno sovjetske enote zasedle Romunijo. Romunski prestol je še topel od velikega voditelja in diktatorja Ceausescuja, katerega žalostno kraljevanje se je končalo pred nekaj meseci.

Veliki knez Vladimir Kirilovič, najstarejši sin najstarejšega vnuka zadnjega ruskega carja Nikolaja II. Romanova, ni nikoli videl matere Rusije. Rodil se je na Finskem, zdaj pa živi v Parizu z ženo Leonido. Upanj na ruski prestol nima.

Bolgarski pretendent na prestol kralj Simeon II. je bil star samo 6 let, ko je z družino bežal iz Bolgarije. Upa, da jo bo še videl in povedel bolgarsko ljudstvo v srečnejše čase, kot so jih imeli v obdobju rdečega boljševističnega kralja Živkova.

Slovinci smo brez svojega kralja. Od pokojne avstro-ogrške monarhije, katere del so bile slovenske dežele, je ostal kot predstavnik krone v mirovanju Otto Habsburški. Plemeniti Habsburčan se je sprijaznil, da je obdobje avstro-ogrške monarhije že zdavnaj minilo in da se ne bo vrnilo. Je pa zato bolj aktiven v Evropskem parlamentu.

MiM

Hagervillski požar izrabljenih gum je najhujši, kar so jih doslej zabeležili. Pred njim je imel rekord požar v Winchesteru severozahodno od Washingtona. Gume so na tamkajšnjem odlagališču gorele celih osem mesecev.

Narščanje tovrstnih odpadkov in požari so spodbudili stare in nove zamisli, kako se problema lotiti. Med zanimivimi poskusi velja omeniti uporabo starih gum za izdelavo gumastega peska, ki ga lahko uporabijo za oblaganje tal v športnih dvoranah, na igriščih, za mešanje z asfaltom in podobno. V Modestu v Kaliforniji preskušajo termoelektrarno, ki za gorivo uporablja izrabljene avtomobilске gume. Možnosti so tudi pri uporabi pepela zgorelih gum v metalurgiji.

Upanje torej je, da se sedanji nadležni in težko ukrotljivi odpadke nekega dne vrne v uporabo kot koristen stvar. Končno je to tudi edina prava rešitev tega problema za ljudi in za okolje.

Trikratni morilec je, kdor misel umori.

R. ROLLAND

Sandale se vračajo

Prikljubljenost te obutve v svetu narašča

To poletje bo modno nositi sandale. Že lani je ta vrsta letne obutve pokazala, da se vrača na modno prizorišče, za letos pa se obeta pravi bum, kot pišejo poznavalci modnih smeri v svetu.

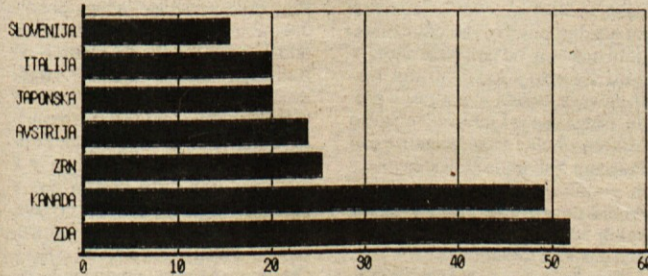
V Franciji so že močno priljubljene sandale, ki jim pravijo šarantezke. Ime nosijo po pokrajini Charentaise, kjer jih izdelujejo in nosijo že nekaj stoletij. Prave šarantezke seveda niso modni krik, saj so precej neudobne, enako oblikovane za levo in desno nogo. Priljubljene so modne šarantezke, preoblikovane in udobne. Za oblikovalce so zelo hvaležne, saj jih s pisanimi barvnimi kombinacijami, kovinskimi in plastičnimi okraski na pasčkih, z verigami in podobnim lahko zelo pestro in domiselno oblikujejo. Sandale, seveda različno oblikovane in po zelo različnih cenah, bo nosilo vse, od mladih do svetovljanov. Tako vsaj trdijo poznavalci. Francija je še izvzela več kot 10 milijonov parov šarantezk.

Prikljubljenost ponovno pridobivajo tudi sandale s plutovinastim podplatom, ki so bile najbolj cenjene v začetku sedemdesetih let. Najbolj znane, birkentozke, izdelujejo v Zahodni Nemčiji, od koder so jih v ZDA izvzeli že pol milijona parov.

Torej, poglejte v domače trgovine za sandalami!

svet v številkah

ŠTUDENTJE V SVETU

Znanje je kapital, ki, dolgoročno gledano, prinaša največ. Graf tega tedna kaže, kako si kapital znanja povečujejo v posameznih državah, za primerjavo pa je podatke za Slovenijo. Zgovoren je predvsem podatek o številu študentov na tisoč prebivalcev, saj se tu omenjeni kapital ustvarja. Stolpci na grafu kažejo, da v tem pogledu prednjačijo ZDA, Kanada in ZR Nemčija. Slovenija je v družbi izbranih držav na dnu. »Evropa zdaj« kliče torej tudi po več študentih.

vaša zgodba

STISKA

Vsa pogreznjena v spanje in mir je to temačno zimsko jutro mala vasica ležala v objemu hribov. Pripravljalo se je k dežju in iz malih priročnih »svinjskih kuhinj«, kjer se običajno kuhajo kotli s hrano živalm, pozimi pa žge tropinovec, sadjavec in slivovka, se je v tem zgodnjem, dremajočem jutru kadilo, dim je nosilo k tlom. Zjutraj, ko se bo zdanilo, bo vas dokončno prebudilo cviljenje praščev, ki bodo končali v šijah na podstrešjih. Na avtobusni postaji se ustavi osebni avtomobil. S hribovске vasice je nekdo pripeljal na avtobus sedesda. Izstopi možak srednjih let, s počasnim in trdnim korakom vstopi v avtobus, ki prihurmi in zbuja speče z ropotom, prvim tega jutra.

»Kam sam?« ga vpraša sofer. »Sam« trudno odgovori, z obraza mu je brati neizmerno bol in brezvolje, »kje pa je denar, da bi šla ona z mano, še za kruh ga kmalu ne bo«, z drsajočim korakom odide zadaj v avtobus, sam in še bolj sam.

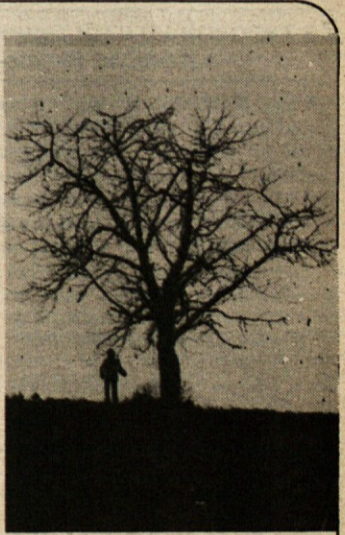
Poznam ga. Ima skromno pokojnino pa ženo in v tistem hribu tam gori živi tako klavrno, da se bog usmili. Več let že boleha, hodi v bolnico, se vrača iz nje za kratek čas pa spet nazaj. Karto je kupil do bolnice. Sprašujem se, kaj hodi tja danes, v soboto. »V Ljubljano gre, bog ve, če bo še sploh prišel nazaj, pa kar sam, brez žene«, mi potihlo reče sofer, ko kupujem vozovnico.

Povsem razumem situacijo. Kako neki bi v teh težkih časih nosil finančno breme, saj gre skoraj vsa pokojnina za potovanja, ko ga žena obiskuje v bolnici. Ljubljana je daleč, vozovnica draga, proti koncu meseca smo in najbrž res nima denarja niti za vožnjo žene.

Pred zapornicami se avtobus ustavi. Mimo pribriži vlak, njegove luči svetijo v medlo, prebujajoče se jutro in s piskom odbrzi dalje. Potniki vstopajo vse tja do mesta, kamaj jih vidim, toliko me je prevzela stiska tega ubogega bitja in onega drugega tam, v revni bajti, prislonjeni na breg, ki gotovo nemočno hlipa v blazino, tolikokrat prepojeno s solzami. Kako bedno je to življenje za nekatere. In vsak dan večja stiska spravlja ljudi v obup in brezcilnost, v strah pred še večjo bedo, v nemogočo situacijo, v kateri smo se znašli.

Praznični dnevi se bližajo. Božič, Silvestrovo, v ljudeh pa toliko nemoči in žalosti. Kot da je šiba božja udarila po ljudeh, jih biča z nesrečami, zlom in bedo. Nasilje človeka po človeku, boleznimi, prometne nesreče, umori in omamljanje z alkoholom, ki naj bi vsaj za kratek čas prinesel olajšanje in pozabljajenje, omilil obup in gorje.

Avtobus se ustavi. Mesto žari v številnih lučkah, mami in vliwa upanje, zvečer bo mesto zaživelo. Glasba, množice ljudi, ki v skupinah iščejo pot iz stiske, toplino, ki je ušla nezna-

nokam, upanje za boljše jutri. Jaz pa vidim njega, ki je izstopil pri bolnici in s sklonjeno glavo nameril korak tja, od koder ga bodo odpeljali usodi naproti, morda na pot brez vrnitve. Hudo mi je in vse moje stiske, ki jih ni malo, so namah čisto majčne, skoraj jih ni, od te težki revi v ubogem, izmozganem človeku, saj me kot je to lahko samo pozabljeno bitje.

Komaj mesec kasneje je v zgodnjem jutru hladne januarske nedelje žalostno prekinil nočni mir male vasice sredi hribov glas navčeka. Kot žalostni odmev slovesa tam gori v bregu, kjer samuje sredi host in košenic nekaj starih domaćin s še bolj samotnimi dušami. Žalostni in trpečki so bili zadnji trenutki bitja in je bila smrt v času borbe z življenjem usmiljena do človeškega bitja.

Navzlic velikemu padcu standarda lani na Dolenjskem manj kaznivih dejanj — Prijet požigalec in vlomilca leta — En mladoletnik z 72 kaznivimi dejanji

ČRNOMELJ, METLIKA, NOVO MESTO, TREBNJE — Predvsem po dveh dogodkih si bodo uslužbenci novomeške UNZ zapomnili minulo leto: po dolgotrajnem in natančnem delu jim je uspelo prijeti požigalca in tako prekiniti serijo požarov na območju Drske in Gotne vasi — pokazalo se je, da je tudi požara v IMV in Krki mogoče pripisati istemu storilcu — v pičlih nekaj dneh pa jim je uspelo raziskati tudi lani zagotovo največji dolenski vlom v prodajalno duty free v Šmarjeških Toplicah.

Sicer pa tudi ostali podatki kažejo, da bi morali biti v novomeški UNZ zadovoljni z lanskoletno boro. Število kaznivih dejanj se je namreč od predlanskih 2.207 zmanjšalo na 2.057, ob tem pa se je tudi raziskanost povečala za preko 7 odstotkov; neraziskanih je v letu 1989 ostalo 39,2 odstotka kaznivih dejanj. S temi številkami sodi UNZ Novo mesto med najbolj uspešne v Sloveniji, lani so celo dosegli največji porast pri uspešnem poznejšem odkrivanju storilcev. Navzlic temu pa v UNZ menijo, da pravega razloga za zadovoljstvo ni, pravijo namreč, da je statistika eno, stvarnost pa drugo. V mislih imajo predvsem podatek, ki kaže, da se je lani povečalo število zaznav kaznivih dejanj, kar bi lahko pomenilo, da kriminalendarje tudi na Dolenjskem znova razteza svoje lovke; po številu zaznav naj bi kazniva dejanja lani porasla za 2,7 odstotka.

Prav nasprotna podoba pa je, ko je govor o mladoletniški in otroški kriminaliteti. Lanski podatki sicer kažejo, da so mladoletniki storili 212, otroci pa 100 dejanj, kar je krepko nad predlanskimi številkami. Toda vzroka za preplah navzlic temu ni, porast mladoletniške in otroške kriminalitete gre predvsem na račun konca lanskega leta prijete skupine romskih otrok na Vinici. Eden med njimi — gre za sedaj že mladoletnega J. K. — ima na vesti nič več in nič manj kot 72 kaznivih dejanj. Mladi so vlamljali v šole, trgovine, gostinske lokalé, celo v pošto in banko, z njihovim prijetojem se je tudi poplava tovrstnih kaznivih dejanj ustavila.

Sicer pa dodajmo še nekaj podatkov. Na Dolenjskem se je lani zgodil vsega en umor (gre za znameniti romski obracun sredi Metlike), prav tako je bilo lani manj posilstev. Tudi tatvin je bilo lani kar 98 manj, za 31 se je zmanjšalo število krajs motornih vozil, manj je bilo tudi goljufij, medtem ko so ostali podatki na ravni predlanskega leta. Nemara velja

ob tem omeniti področje, ki dolenskim kriminalistom in miličnikom povzroča največ sivih las. Gre za številne neraziskane vlome v cerkve, vendar vse kaže, da bo skrivnostno izginotje neprecenljivih kulturno-zgodovinskih spomenikov letos vendarle dobilo piko na i. Zaenkrat izdajmo le, da imajo kriminalisti v rokah povsem oprijemljivo sled. Kam

Vse več mladih Romov med kriminalci

Resocializacija Romov daje nasprotno rezultate

NOVO MESTO — Vse kaže, da lahko v Novem mestu le ugotovljamo, kaj več kot da se ne narediti. Navsezadnje to zadnje ni naša skrb, dolžni pa smo opozoriti. Že leta in leta se po raznih sestankih, posvetih — da o sejah krajevnih skupnosti, še posebej tistih prizadetih, ne govorimo — besediči o romski problematiki, o kriminalu, tem in onem, haska pa nobene. Lani se je število kaznivih dejanj, ki so jih na Dolenjskem zakrivilo Romi, povečalo za več kot polovico, natanko za 54 odstotkov. Ali še drugače: 488 osumljenih Romov naj bi lani zagrešilo 316 kaznivih dejanj, to pa je za kar 112 več kot leto poprej.

Če tudi te številke niso vredne ukrepanja, jim dodajmo še nekaj podatkov. Število kaznivih dejanj, ki so jih storili mladoletni Romi, se je lani povečalo za celih 63 odstotkov, medtem ko so jih otroci zakrutili kar za 175 (!) odstotkov več. Največ gre seveda za vlome in tatvine, ni pa odveč podatek, da gre Romom lani pripisati prav vse hujše krvne delikte, med katerimi so en uboj in dva poskusa umora, da ostalih ne omenjamo. Če pa bi k tem podatkom prištevali še neodkrita in nepojasnjena greha — ni skrivnosti, da Romi dandanes delajo premeteno, zvito, izkušeni jim zagotovo ne manjka — potem je podoba na dlani.

Na Dolenjskem predstavljajo dandanes Romi komaj odstotek prebivalstva, če njihovo prisotnost ocenjujemo skozi kriminal, pridemo do osupljivih spoznanj. Domala petino vseh kaznivih dejanj jim lahko pripisemo; v sami novomeški občini so ti podatki še hujši.

Resocializacija Romov je res hudo učen izraz, za katerega očitno tako, da ga niso sposobni niti prevesti ali razumeti. Tistim na Dolenjskem, ki ta izraz dokaj pogosto uporabljajo, je pač treba povedati, da pomeni resocializacija Romov tudi manj kriminala. In nikakor ne obratno!

B. B.

in h komu vodi, pa nemara kdaj drugič. Naj med podatki, ki svarijo in opozarjajo, omenimo, še enega: krepko se je lani povečalo število požarov, ki jih je zakrivila malomarnost. In povsem za konec še k eni tabeli. Moti se, kdor misli, da je padec življenjske ravni in standarda največji zaveznik kriminala. Če bi bilo tako, potem bi morali lani zabeležiti največje število kaznivih dejanj, podatki pa kažejo, da je bilo minulo leto med mirnejšimi. Poglejmo pet let nazaj: leta 1985 je bilo na Dolenjskem 2.379 kaznivih dejanj, leto kasneje 2.062, leta 1987 je padlo na

● Na območju novomeške UNZ lani ni bilo niti enega kaznivga dejanja s političnim obeležjem, bilo pa je 14 tovrstnih prekrškov. V veliki večini je šlo za sovražne napise ter nošenje raznih emblemov in znakov, ki so sramotili družbenopolitično ureditev. V družbi s storilci je bil domala vselej tudi alkohol.

razveseljihv 1.956, nato pa predlani naraslo na zaskrbljujočih 2.207, medtem ko je lanska številka 2.057. Statistična, seveda.

B. B.

TOVOR ZADEL DELAVCA

TREBNJE — 60-letni Ludvik Lenarčič iz Sevnice je 7. marca ob 8.45 opravil svoje delo na mostnem tekalnem dvigalu v obratu kovinskih konstrukcij trebanjskega Trima. Z dvigalom je hotel prenesti 1.226 kilogramov težak tovor, toda ta je zaradi nestrokovnega pripetja pri dviganju zanihal in padel na tla. Pri tem je zadel Lenarčiča in ga hudo ranil. Zlomljeni ima obe nogi in se zdravi v novomeški bolnišnici.

SEVNIŠKA IN NE KRŠKA DAVKARIJA

KRŠKO — V prejšnjih številki DL smo v zapisu »Kriminalu v Posavju trda prede« med dvema lanskima primeroma odkritih grabežev v Posavju omenili tudi tistega na upravi za družbene dohodke, le da je tiskarski škrat pomotoma zapisal, da gre za krško, čeprav so bile nepravilnosti v resnici odkrite v sevniški davkariji.

Za »plave« niso krivi le delavci

Lani se je po pomoč na novomeško sodišče združenega dela zateklo 237 delavcev — Sporni ukrepi zavoljo domnevno neupravičenih izostankov

ČRNOMELJ, METLIKA, NOVO MESTO, TREBNJE — Delavci očitno potrebujejo sodišča združenega dela, čeprav jim zakon v prihodnje namenja dokaj nejasno vlogo. Na novomeško sodišče združenega dela se je lani zateklo po pomoč 237 delavcev, od tega iz novomeške občine 152, črnomaljske 39, trebanjske 26 in metliške 20. Verjetno ni potrebno dosti razmišljanja, če hočemo odgovoriti na vprašanje, iz katerih delovnih organizacij je bilo največ predlogov za postopek. IMV jih je pripeljal 59, GIP Pionir 17, Novoles 11, Gorjanci 8, Krka 7, prav toliko rudnik Kanižarica, 6 črnomaljski Belt, medtem ko je bilo v Trebnjem največ nesoglasij v Zdravstvenem domu, Tesnih in Trimu, v metliški občini pa v Beti.

Največkrat so delavci iskali pomoč zavoljo izrečenega disciplinskega ukrepa, s katerim jim je prenehalo delovno razmerje. Novomeško sodišče je lani rešilo 49 takih primerov, enajstkrat so s sklepe, sprejete v delovni organizaciji, razveljavili in delavce vrnili nazaj na delo, dvakrat so izrečeni najstrožji ukrep ublažili, kar 36 delavcev pa s svojimi vlogami ni uspelo. Franci Cvelbar, predsednik novomeškega sodišča, tem podatkom na rob dodaja še eno spoznanje: »Vrsta disciplinskih postopkov je bila zaradi neopravičenih izostankov z dela, delavci pa zatrjujejo, da so bili v bolniškem staležu.

V organizacijah so trdili, da delavce za to ni imel ustreznega zdravstvenega potrtila, na sodišču pa se je v postopku nemalokrat izkazalo, da delavec za delo

rešnično ni bil sposoben. Nestrokovno je bilo delo tako tistih organov, ki bi morali ugotoviti, kako je z delavčevim zdravjem — tudi zdravniški konzilij pri tem niso izjema — kot disciplinskih komisij. Dоследnje bo v prihodnje potrebno spoštovati določbe samoupravnega sporazuma, ki urejajo postopek za uveljavljanje pravic zdravstvenega varstva.

In kakšne vsebine so bili ostali spori? 32 jih je bilo, ko je moralo sodišče ugotovljati ustreznost sprejetih samoupravnih aktov, predvsem pravilnost sprejetih ocen del in nalog. Ob tem velja

Osumljenih 15 direktorjev

Inflacija določala oblike gospodarskega kriminala — Sporno ustanavljanje zasebnih podjetij

NOVO MESTO — V veliki meri je bila lani inflacija tista, ki je »določala« vsebino in oblike gospodarskega kriminala na Dolenjskem. »Skokovito se je povečalo število izdaj nekritičnih čekov, občani so z njimi očitno imeli svoje račune. Prav tako je bilo precej več primerov davčnih zatajitev, predvsem pri prodaji avtomobilov, veliko pa je bilo tovrstnih primerov tudi med obrtniki.« je skušal v telegrafskem slogu lanske posebnosti opisati Anton Olaj, vodja sektorja za zatiranje gospodarske kriminalitete pri novomeški UNZ.

Lani je temeljni javni tožilec prejel ovadbe za 169 takšnih kaznivih dejanj, od tega je bilo 90 klasičnih, v ostalih primerih je šlo bodisi za krivolov, gozdne tatvine in podobno. Sicer pa je bilo lani za vse vrste gospodarske kriminalitete obravnavanih 193 osumljencev, med njimi je bilo tudi 15 direktorjev, 12 trgovskih poslovodj, da ne naštevamo naprej. Nemara k temu pregledu sodi tudi podatek, kateri primeri so kriminalistom vzele največ časa in dali največ dela. Omenjajo tri, nobeden pa še ni dokončan in bi bila vsakršna sodba prenapeljena in brez podlage. Gre za odkritje tihozaprte mreže z računalniki v Beli krajini — zaenkrat so bile izrečene le denarne kazni deviznega inšpektorata, medtem ko sodna preiskava

Anton Olaj: »Poglejmo le, kdo vse in s kakšno vsebino ustanavlja danes zasebna podjetja.«

B. B.

še traja — odkritje v prodajalni Novotehne v Bučni vasi, precej opravka in dela pa so si uslužbenci UNZ dali tudi s pregledom poslovanja trebanjske Unitehne.

»Zadnje čase opažamo, da so delavci postali občutljivi na nepravilnosti v delovnih organizacijah, veliko večja je danes njihova pripravljenost na pomoč in sodelovanje, tudi njihovih prijavi je več. Žal je v podjetjih reakcija na vse to takšna, da skušajo čimprej za vsako ceno odkriti prijavitelja in po možnosti z njim tudi obracunati. In še nekaj večja posebej omeniti. Vrsta novih liberalnejših predpisov je v gospodarstvu vnesla tudi veliko zmede. Zakoni in predpisi so nedorečeni, brez ustreznih podzakonskih aktov, še posebej je to na dlani pri zakonu o ustanavljanju podjetij. Vse vrste zlorbam, ki pa jih zakon dopušča, smo priča. Poglejmo le, kdo vse in s kakšno vsebino ustanavlja zasebna podjetja. Če drugače ne, bi morali v firmah določene podatke zavarovati kot poslovno tajnost, proti tistemu, ki jih uporablja kasneje v zasebne službanske namene, bi lahko ukrepali. Sedaj smo nemočni. Da ne govorim o tem, kako imajo to urejeno v drugih državah, kjer ustanavljanje zasebnih podjetij z enakó vsebino dejavnosti, kot jo je kdo opravljal v službi, enostavno ni možno. Vsaj nekaj časa ne,« ugotavlja Anton Olaj. Pravi tudi, da dajejo v UNZ izredno velik poudarek zakonitosti svojega dela, da hišne preiskave opravljajo praviloma le z odredbami, da so izjemni tudi tridenstveni pripori za osumljenje, da slednjim omogočajo zagovornike že od samega začetka postopka, itd.

»Velikokrat so prav nedorečeni in neprimerni zakoni tisti, ki osumljence štijo; na srečo daje vsaj dobro sodelovanje z inšpekcijskimi službami, pravosodnimi organi, predvsem pa s SDK, upanje, da bo boj z nepravilnostmi v gospodarstvu vendarle učinkovitejši. Ne nazadnje: škoda, ki jo je lani povzročil gospodarski kriminal, je realno porasla za 19 odstotkov.«

dežurni poročajo

POREZAL VRVI — Neznani storilec je neugotovljenega dne v februarju z nakladalke za seno Antona Piškuriča iz Gribej položil v dolžini kar 80 metrov in jih odnesel neznanu kam. Piškurič je oskodoval za dva tisočaka.

IZGINILI MANOMETRI — Prejšnji teden je nekdo s Pionirjevega gradbišča na Prešernovem trgu v Novem mestu zmanjšal manometre, montirane na jeklenkah za varjenje. Manometri so bili vredni vsaj 5.000 dinarjev.

VLOM V AVTO — V noči na 11. marec je Stanko Gotlib iz Novega mesta parkirni svoj osebni avtomobil pred vikendom v Doljem Grčevju. Ponoči pa je do vozila prišel neznanec, zmaknil iz njega sto dinarjev, za nameček pa se je pomudil še pri motorju in z njega snel oba klinasta jermena. Škode je za 1000 din.

SKROMEN PLEN — Med 3. in 5. marcem ponoči je nekdo vlomil v prostore stražarske Novolesa. Odpravil se je v jedilnico in tam iz registrske blagajne vzel tri bankovce po 10 par. Z vlagom je bil Novoles oskodoval za preko 3 tisočake.

PO DOLENJSKI DEZELI

● Lastnik lokala »Prepik« na Gornji Težki vodi Milan Kozar mora imeti konjske živce. Potem ko mu vsaj nekajkrat na leto izginejo bodisi videorekorder, bodisi televizija ali glasbeni stolp in se je odločil te predmete zavarovati z alarmno napravo, so se ga nepridipravi lotili drugje. Če drugače ne, bo dobra tudi kovinska miza s štirimi kovinskimi stoli, ki so stali na vrtu, so si rekli in stvari odnesli neznanu kam. Škode je za 1.500 din.

● Že res, da zdravniki tu in tam dobijo kakšno dobrotno ali dinar tudi pod roko — novomeški pri tem verjetno niso izjema — kaj lahko pa se jim zgodi tudi kaj povsem nasprotnega, kot se je prejšnji teden njihovemu novomeškemu kolegi M. Š. iz bele halje mu je izgnilo 200 dinarjev, 500 šililingov in dokumenti.

● Na 8. marca dan je v prodajalno Astre na novomeškem Glavnem trgu stopil neznan možki in od prodajalke zahteval, naj mu pokaže čevlje črne barve številki 42 in 43. Nekaj časa si jih je pomerjal, nato pa je prodajalko zmotil očitno naročen telefonski poziv. Medtem ko si je dajala opravka s slušako, je možakar iz trgovine odšel. V predh čevlji, seveda.

● Pnevč Jožetom E. z Uršnih sel bodo imele ribe v Krki nekaj časa mir. Možakarju so neznanci v soboto zvečer ukradli čoln, »parkiran« v Jurki vasi.

KJE JE AVTOMOBIL?

NOVO MESTO — V noči na 5. marec je neznan storilec stopil do osebnega avtomobila znamke 125 P, ki je stal na parkirišču pri stanovanjski hiši v Kristanovi ulici 60 v Novem mestu. Avtomobil je bil odklenjen, kar je storilec močno olajšalo delo. Usedel se je v vozilo in se odpravil neznanu kam. Številka avtomobila: NM 652-03.

TRI TATVINE V IMV

NOVO MESTO, ČRNOMELJ — Tatvinam v IMV zaenkrat še ni videti konca. Prejšnji teden so bile novomeški UNZ prijavitene tri. Tako je neznan storilec v IMV-Revoz zmaknil tri svetlobne kupole, velike 96 krat 96 cm in vredne preko 2.200 dinarjev. Prav tako je nekdo iz IMV prejšnji teden odnesel alternator za katro. Toda ta uganjka je bila kmalu pojasnjena: kraje je osumljen 22-letni Novomeščan B. K. Še nekaj dni starejšega datuma je tatvina v proizvodni hali črnomaljske IMV, kjer je izgnilo 123 metrov kabla.

Pogodba sama ne bo krpala lukenj

Za zadovoljivo vzdrževanje dolenskih cest bi potrebovali še enkrat več denarja — Končno le pogodba s konkretnimi številkami in zadolžitvami

NOVO MESTO — Se stvari v republični cestariji postavljajo na pravo mesto? Ena od lastov, ki napoveduje stabilnost na tem področju, je prva klasična pogodba po več kot desetletjih, ki je zamenjala nekdanje samoupravne sporazume. To je pogodba o rednem vzdrževanju in varstvu cest, v kateri so navedene kategorije cest, vsebina del in končna cena za vzdrževanje za vsak mesec v letu posebej, na koncu pa sta tudi dva konkretna in odgovorna podpisnika: Andrej Levčnik v imenu republiške skupnosti za ceste in Franc Gole, direktor Cestnega podjetja Novo mesto.

»Seveda ostaja okoli organiziranosti še veliko odprtih vprašanj, na katere bo dal odgovor nov zakon o cestah, ki ga bo verjetno sprejela šele nova vlada«, pravi direktor Gole, »mi pa smo se ves čas, ne glede na to, kako se je republiška

pristojnost za ceste samoupravno spreminjala, usposabljali za kvalitetno vzdrževanje po vzoru naših severnih sosedov. Gradili smo baze, garaže in modernizirali strojni park. To nam je uspelo, vendar sredstva, ki jih za vzdrževanje dobivamo, pokrivajo le 60 od-

● Pomembno kadrovsko okrepitev je dobilo pred kratkim Cestno podjetje iz nekdanjega Dolenjskega projektivnega biroja, od koder se mu je pridružila skoraj celotna ekipa tozda Nizke narodne. Ekipa se je iz nekdanjega Narodnega doma preselila v novo upravno stavbo Cestnega podjetja v Bršljinu, kot pravi direktor Gole, pa si veliko obetajo od računalništva, ki ga sedaj uvajajo v svoje poslovanje.

stotkov tistega, kar bi bilo na naših cestah nujno treba postoriti; še enkrat toliko bi morali dobiti, da bi, kot nekaj, ne bilo treba ljudi jemati s cesti na druga delovišča; z razpoložljivimi ekipami in mehanizacijo pa bi lahko napravili 2 do 3-krat toliko. Od 619 zaposlenih jih dela na vzdrževanju 300, te in ostale pa moramo precej zaposlovati z delom za trg, ki je pomemben vir naših dohodkov. Če bi bilo denarja dovolj,

torej nikakor ne bi bilo težko opraviti vseh potrebnih del.« Cestno podjetje Novo mesto na površini, nekoliko manjši od nekdanjega novomeškega okrajja, v občinah Brežice, Krško, Sevnica, Trebnje, Ribnica, Kočevje, Črnomelj, Metlika in Novo mesto redno vzdržuje 208 km magistralnih, 600 km regionalnih in 1.600 km lokalnih cest. Za vzdrževanje magistralnih cest je dobilo od republike 10 milijard dinarjev, za vzdrževanje regionalnih pa 13 milijard dinarjev. Če to vsoto razdelimo na kilometre in na celo leto, potem nam je končno jasno, zakaj se vozimo po tako slabih cestah.

T. JAKŠE

Dolenjske ceste vzele še dve življenji

Goran Pojatina in Branko Nosan takoj mrtva

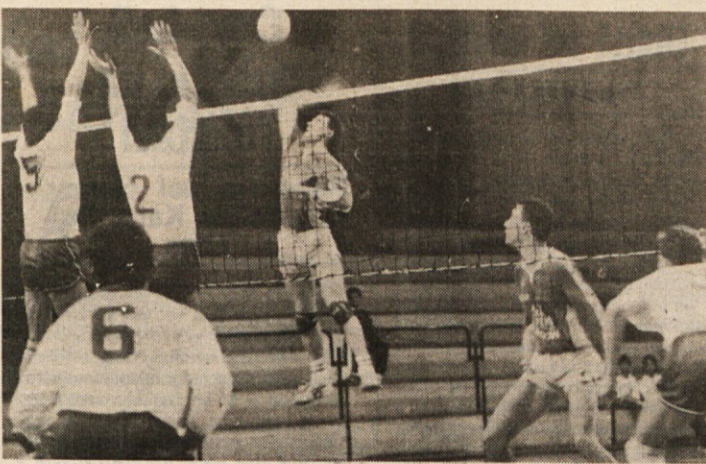
KARTELJEVO, RATEŽ — Dolenjske ceste so minuli teden zahtevale dve novi življenji, prvo je ugasnilo 8. marca okoli 13.30 na magistralni cesti med Ljubljano in Zagrebom.

42-letni Feliks Jelnikar iz Loga pri Brezovcih se je z osebnim avtomobilom peljal proti Zagrebu in v Karteljevem srečal skupino pešcev, ki je hodila po levem robu vozišča. Zaradi prevelike hitrosti in vožnje približno robu ceste je Jelnikar zadel enega med njimi, ostale je uspelo odskočiti. 32-letni Goran Pojatina iz Novega mesta, ki je skupaj s sodelavci tega dne opravil meritve na cesti in se po opravljenem delu že vračal nazaj k avtomobilu, je bil ob trčenju tako hudo ranjen, da je poškodbam takoj podlegel.

10. marca ob 12.55 pa je 29-letni Branko Nosan z Rateža peljal traktor po cesti proti Sentjurnju. Ko je na Ratežu zapeljal na vrh klanca, je s traktorjem zavijal na levo k domačiji Janeza Mihaliča. Mihalič, ki je bil v tistem času na traktorju, pa je med zavijanjem izgubil ravnovesje in padel pod kolo priklopnika, ki mu je zapeljal preko glave. Bil je na mestu mrtve.

Franc Gole

POVŠIČ NAJBOLJŠI — Joco Povšič (na posnetku v akciji med sobotno tekmo) je bil za odbojkarje mariborskega Stavbarja MTT v soboto največja ovira. Z izredno močnimi udarci na mreži je dokazal, da se razvija v vrhunskega odbojkarja, zdi se, da je od vseh novomeških igralcev letos največ napredoval. Povšič bo zagotovo tudi vnaprej eno glavnih novomeških orožij, še posebej, če bo letošnji cilj uvrstitev v A1 zvezno ligo. (Foto: B. B.)

SEVNIŠKE PIONIRKE IN KRŠKI PIONIRJI

IZLAKE — Šahovski klub Zagorje in OŠ Izlake sta minulo soboto pripravila ekipno regijsko prvenstvo Zasavja in Posavja v šahu za pionirke in pionirje. Nastopilo je 11 ekip iz treh občin. Pri mlajših pionirkah je zmagala vrsta OŠ Savo Kladnik Sevnica — enota Loka pred Krškimi, pri starejših pionirkah prav tako OŠ Savko Kladnik pred OŠ Izlake in OŠ Leskovec, med mlajšimi pionirji OŠ Krško pred OŠ Savo Kladnik in OŠ Izlake ter pri starejših pionirjih OŠ Krško pred OŠ Izlake in OŠ Blanca.

J. B.

Le v igrah z žogo dobri rezultati

Zadovoljila odbojcarski in košarkarski turnir

NOVO MESTO — Srednješolke in srednješolci Novega mesta so se pred dnevi pomerili v kar štirih športih. Občninskega prvenstva v odbojki so se udeležili fantje, medtem ko je bila v košarki, streljanju zračno puško in namiznem tenisu udeležba popolna.

Na odbojcarskem turnirju je nastopilo 7 ekip. Po pričakovanju so bili najboljši igralci gimnazije, za katero igrajo tudi republiški mladinski reprezentanti. Najboljša igralca prvenstva sta bila Samo Gotec in Boštjan Vidmar. Še vrstni red: 1. SŠPTNU I, 2. SŠTZU I, 3. DEŠS, 4. SŠPTNU II, 5. SŠGT, 6. SŠTZU II, 7. SKS.

V streljanju doseženi rezultati skoroda niso vredni omebne, izjema sta dosežka Vide Jarc in Erike Filipčić, ki sta zadelo 159, oziroma 156 krogov. Sicer pa omenimo, da je med mladinkami ekipno zmagala vrsta DEŠS s 315 krogi, pri mladincih pa vrsta SŠTZU s 322 krogi. Tudi v namiznem tenisu je bila kvaliteta sila preprečna, najboljša posameznika sta bila Rebeka Koncilija in Alan Vitezić, oba iz ekipe SŠPTNU, ki sta največ pripomogla k zmagam njunih ekip.

Povsem drugače je bilo v košarki. Med mladinkami so močno zmagale igralke SŠPTNU, ki so zlahka dobile vse tekme. Kot zanimivost pa omenimo, da so lanske prvakinja in tretje z republiškega prvenstva, dijakinje SŠTZ, končale na zadnjem mestu. Najboljši igralci turnirja sta bili Irena Kmet in Mateja Kos. Vrstni red: 1. SŠPTNU, 2. DEŠS, 3. SŠGT, 4. SŠTZU. Moškega dela košarkarskega prvenstva se je udeležilo 7 ekip, v finalu sta po pričakovanju zaigrali vrsti gimnazije in centra srednjih šol. Slednji je zmagal s 33:31; najboljša igralca turnirja pa sta bila Zdravko Červ (SŠPTNU) in Stanko Lučev (SŠTZU). Končni vrstni red: 1. SŠTZU, 2. SŠPTNU, 3. DEŠS, 4. SŠPTNU II, 5. SŠGT II, 6. SŠGT I, 7. SKS.

Z GOJZARJI IN CEPINOM

- Navzlic mili in neugodni zimi so novomeški alpinisti le opravili nekaj turnih smukov, preplezali pa tudi nekaj krajših, a zelo težkih pezalnih smeri, za nameček pa opravili še nekaj zahtevnih zimskih vzponov v Julijskih Alpah.
- Kar deset alpinistov se je tako udeležilo skupne ture na Vrščin in v Tamar. Turni smuk so opravili z vrha Nad Stihom glava, naslednji dan pa se enega s Kotovega sedla. Omenimo ob tem, da je turni smuk z Mojstrovke opravil tudi Edo Hajnz.
- Razmere za zimsko plezanje so bile letos sila neugodne, po stenah je bilo veliko sipkega snega, skale so bile poredne. A navzlic temu je Dominik Krese s splezalcem iz Ljubljane opravil 6. zimsko ponovitev smeri »Helba« v Triglavski severni steni. Za 250 metrov dolgo smer sta potrebovala 7 ur. Se ocena: VI, Ao, 250 m. Se precej težje delo je imel Marko Belingar, ki je s splezalcem potreboval kar 15 ur, da je premagal »Levo zajedo« v Stenarju. To je bila druga zimska ponovitev. Ocena: V-, 90°, 600 m.
- Romana Tomšič in Luka Polegek sta v Logarski dolini splezala ledeni slap »Pod Sušico«, katerega ocena je: 90°, 70°, 100 m.
- Pestra pa je aktivnost tudi v plezališčih. Romana Tomšič je v Vipavi splezala »Gomoro« (VIII-) in tako izpolnila pogoj za udeležbo na tekmovanju v splezanju na umetni steni, ki bo 7. in 8. aprila v Zagrebu. Poleg te smeri ji je uspelo preplezati še smer »Brez raze« (VII+) v Armeškem pri Brestanici. Dominik Krese pa je v Luknji pri Prečni preplezal »Nagajvko« (VIII) in »Gorjanskega škrate« (VII+), v Crnem Kalu pa še smer »Mercedes« (VII+).
- In za konec še nekaj o alpinistični šoli. Obiskuje jo 12 tečajnikov, ki redno plezajo v Luknji, Armeškem, Vipavi in Crnem Kalu. Predavanja vodijo alpinisti, inštruktorji in gorski reševalci. Vsako predavanje pa je popostrano s prikazom diapozitivov, predstavitev raznih gorskih območij in pomembnejših pezalnih vzponov. Šola poteka vsak četrtek ob 18. uri v prostorih društva na Novem trgu 4 v Novem mestu, priključi pa se ji lahko vsakdo, ki ga zanima ta šport.

S. MOKOTAR

Dostojen zaključek prvenstva

Republiški prvoligaški odbojcarski derbi prinesel razburljivo in tudi kvalitetno igro — Pionir — Stavbar MTT 1:3 — Nenadejan poraz Kočevk

Škoda, da se je za slovo od po dolgih desetletjih prve prvoligaške odbojcarske sezone v Novem mestu zbralo na tribunah športne dvorane pod Marofom tako malo gledalcev. Vsega kakih 400, in to navzlic temu, da je bil na sporedu vselej privlačen republiški derbi med Stavbarjem MTT in Pionirjem, ki je v prvem delu prvenstva tribune napolnil do zadnjega kotička. Kvaliteta sobotnega srečanja ni zaostajala kaj dosti za tistim pred meseci, za nameček je bila tekma tudi negotova do zadnjega sodniškega žvižga.

Pionirjevci so zadnje srečanje letošnje sezone pričeli v standardni postavi, le da je namesto Brulca, ki je samovoljno prekinil tudi s treningi, v vlogi podajalca zaigral in se izkazal mladi Smrke. Predvsem po zaslugi odličnega Povšiča so povedli že z 12:5, vendar se Mariborčani niso predali. Izenačili so celo na 12:12, na srečo pa so gostitelji iz zmogli dovolj zbranosti, da so uvodni niz odločili sebi v prid. Zatem pa je športna sreča Novomeščanom obrnila hrbet. Tudi v vseh ostalih treh nizih so imeli

jevke nenadoma popustile, kar so Koprčanem, katerim motiva ne manjka, saj so se zmeraj v igri za naslov, spretno izkoristile.

B. B.

Šport

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

odbojka

košarka

1. ZVEZNA A 2 LIGA, moški, 20., ZADNJE KOLO: PIONIR — STAVBAR MTT 1:3 (12, -13, -12, -12)

Pionir: Jović, Povšič, Smrke, Petkovič, Mestnik, Prah, Kosmina, Goleš, Martič.

OSTALI IZIDI — za 1. do 4. mesto: ŽELJEZNIČAR — SPARTAK 3:0; za 5. do 8. mesto: Kolubara — Jedinstvo Interplet 3:1 in Strumica — Modriča Optima 3:1.

KONČNA LESTVICA: 1. Stavbar MTT 32, 2. Željeznikar 32, 3. Spartak 22, 4. Pionir 18, 5. Strumica 18, 6. Jedinstvo Interplet 14, 7. Modriča Optima 14 in 8. Kolubara 10 točk.

II. ZVEZNA LIGA, ženske, 20., 12. KOLO: MAGLIČ — LIK KOČEVJE 3:2 (12, 9, -9, -11, 13)

LIK Kočevje: Klun, Letnar, Turk, Škufca, Ibrahimović, Briški, Hočevar, Drobnik, Zupančič.

LESTVICA: 1. Željeznikar 22, 2. Pula 18, 3. LIK Kočevje 16 itd. V naslednjem kolu igrajo Kočevke doma z Blejčankami.

I. SOL, ženske, 16. KOLO: PIONIR — KOPER CIMOS 1:3 (5, -12, -14, -7)

Pionir: Plut, Brulec, Barun, Ostroveršnik, Koncilija, Kučera, Šteblaj, Podolski, Poreber, Hočevar.

LESTVICA: 1. Celje 24 ... 5. Pionir 18 itd. V naslednjem kolu igrajo Novomeščanke v gosteh s Triglavom.

Odbojka na razpotju

Te dni bo znan dobršen del odgovora, kakšen jutri čaka novomeško moško odbojko

NOVO MESTO — Čeprav je prvenstvo že končano, čaka novomeško moško odbojko še eden, veliko pomembnejši boj od tistega za točke. Te dni bo namreč potrebno dokončno doreči, kaj bo z novomeško odbojko jutri, kajli takšna, kot je danes, ne more več živeti. Zakaj?

Da bo potrebno vsega nekaj mesecev po največjem uspehu tega športa, uvrstiti v I. zvezno ligo, zastavljati takšna vprašanja, si takrat zagotovo nihče ni mislil. A kako tudi bi? Vse je dobro kazalo, objub o pomoči je bilo dovolj, trdi treninški dvakrat dnevno so tudi rodili prve sadove, spomnimo se le začetne evforije ob zaporednih uvodnih zmagah nad Jedinstvom v Brčkem in Stavbarjem MTT v Novem mestu. Poem pa so novomeške razmere pričele stvari postavljati na svoje mesto.

Denarno pomoč so nam doslej dali le Pionir, Krka in Novoles, drugi se za prošnje niso zmenili, pravijo v klubu. Dolgovi so se pričeli kopičiti, niti obveznosti do igralcev niso bile poravnane, za nameček so se pridružil še problemi druge vrste. Novomeška športna dvorana je tudi dom tri tisoč srednješolcem, ob začetku pouka smo jim morali odstopiti dopoldanski termin, pravijo odbojkarji. Od predvidevanj pa treh dvournih treningih na dan so prišli do vsega petih terminov na teden in tudi v tem vidijo enega velikih vzrokov za padec forme. Resnici na ljubo pa je vendarle treba dodati, da navzlic temu z ničemer niso okrnili svojih dolgoročnih planov in načrtov. Štiriletni plan so izpolnili v celoti, kako bo vnaprej, je drugo vprašanje. Za sezono 1990/91 je namreč predvidena uvrstitev Pionirja v A 1

zvezno ligo, že štiri leta kasneje naj bi bili med prvimi tremi odbojcarskimi kolektivni v Jugoslaviji. Tem ciljem se v Novem mestu še danes ne odrekajo, če bodo seveda deležni pomoči, kot jo pričakujejo. Prvi odgovori naj bi bili dani te dni.

Zagotoviti si bo potrebno stalno pokroviteljstvo, ob tem pa seveda tudi igralsko močno ekipo. Danes v Pionirju priznavajo, da je bila naložba v Martiča strel v prazno in njegove pomoči se bodo odrekli, prav tako v prihodnje verjetno ne bo več igral Kosmina. Očitno je tako sklenil tudi Brulec, katerega na zadnje treninge ni bilo več. Vprašanje je, kaj bo z Mestnikom, v Novo mesto ga je pripeljala objuba, da bo dobil službo, fant pa je še danes brez zaposlitve. Tudi nekateri drugi grozijo z odhodom, eden bi rad v zagrebško Mladost, drugi v Trst, da ne naštevamo naprej. Vse bo znano že te dni, ko naj bi se skupaj usedli za mizo igralci in člani uprave. Daleč je tudi prestopni rok, toda eno je vendarle gotovo: če Dolenjska želi prvoligaša, mora to povedati danes, enako, kot se mora Pionir zavedati, da za uresničitev novega štiriletnega plana — ta pa prihodnjo sezono predvideva napredovanje med osem najboljših prvoligašev v državi — že danes potrebuje močno ekipo. Ob Petkoviču, Prahu, Golešu, Smrketu, Povšiču, nemara Mestniku, Joviču, ki je bojda pristal še na enoletno zveščobno Pionirju, potrebujejo vsaj še dva igralca nedvomljive kvalitete. Dolenjska ju ne premore, to je jasno. Očitno je pot le ena, toda predno bodo v Pionirju nemara stopili nanjo, naj si z gotovostjo odgovorijo na vprašanje, kakšne bodo obresti od te naložbe. Prevelikokrat so bile doslej negativne.

B. BUDJA

S KAKŠNO EKIPO NA NOVO PRVENSTVO? — Na to vprašanje bodo skušali v Pionirju odgovoriti že te dni. Bržkone bodo Povšič, Smrke in Petkovič (od leve proti desni) ostali zvesti društvu Pionirja, za Martiča (skrajno desno) pa je že bolj ali manj jasno, da se bodo v klubu odrekli njegovim pomoči. (Foto: B. B.)

DANES OBČNI ZBOR

NOVO MESTO — Planinsko društvo Novo mesto vabi svoje člane in prijatelje gora na redni letni občni zbor, ki bo danes, 15. marca, ob 18. uri v dvorani sindikalnega doma na Društvenem trgu 2 v Novem mestu. Po občnem zboru bo imel Jože Dobnik, predsednik PZS, predavanje na temo »Naše gore« s prikazom barvnih diapozitivov. Dodajmo še, da bo na občnem zboru moč tudi poravnati letno članarino.

UKRADEL ŽOGO

NOVO MESTO — Kar na lepem je med sobotno prvoligaško prvenstveno odbojcarsko tekmo med Pionirjem in mariborskim Stavbarjem izgubila ena od treh žog, kar je povzročilo celo krajšo zmedo. Toda ne za dolgo: s tribune je prišel glas, da je žogo mimo štiristoh gledalcev bolj ali manj neopazno mirno odnesel v svoj avtomobil eden od mariborskih navijačev. Ko so ga gostitelji prijeli, je tavino sprva tajil, omehčal pa se je, ko je slišal, da ga je med početjem ujelo oko videokamere, ki sicer redno spremlja odbojcarske predstave v športni dvorani. Ne vemo, ali je res bilo tako, toda dejstvo je, da je Mariborčan že po nekaj minutah žogo prinesel nazaj na igrišče.

možnosti, da katerega dobijo. Ne bi bilo nezasluženo, če bi točki v soboto ostali v Novem mestu, toda na koncu so se vendar veselili igralci Stavbarja. Zmaga jim je prinesla tudi prvo mesto in naslov prvakov A2 lige, kar je seveda lepa nagrada strokovnemu in načrtnemu delu v mariborski odbojki. Novomeščanom v tolažbo ostaja, da niso razočarali, pokazali so celo eno svojih boljših iger v letošnjem prvenstvu in se tako vendarle dostojno poslovili od gledalcev in prvenstva. Nemara je sedaj tudi čas za oceno deleža posameznih igralcev h končnemu četrtemu mestu novomeške vrste. Daleč najbolj sta napredovala Povšič in Petkovič, v končnici prvenstva je prijeto presenetil tudi Mestnik; Prah, Smrke in Goleš so dobili premoalo priložnosti, da bi lahko dokazali svoje sposobnosti; Brulec je igral v sila spremenljivi formi; od Joviča so vsi pričakovali več, očitno so poškodbe naredile svoje; Kosmina je bil poprečen; največje razočaranje je zagotovo novinec Martič, bivši rezervni igralec zagrebške Mladosti, ki je tudi v soboto dokazal, da mu v novomeški ekipi ni mesta.

Sobota pa je bila črn dan tudi za dolenjsko žensko odbojko. Igralke LIK Kočevja so po dveh uvodnih zmagah nenadejano ostale praznih rok na gostovanju proti ekipi zadnjeverščenega Magliča. Zmagovalca je odločil šele peti niz, po ogorčeni borbi so ga s 15:13 dobile gostiteljice in tako vključile pomembni točki v boju za obstanek. Kočevkani je ta poraz prinesel izgubo drugega mesta na lestvici, z zmago v Novi Gorici so jih namreč prehiteli Puljčanke. Priložnost, da stvari postavijo na staro mesto, imajo Kočevke že to soboto, ko jim prihaja v goste ekipa Bleda. Toda k uspehu vodi le boljša in borbenejša igra.

Podobno velja tudi za igralke novomeškega Pionirja, ki nastopajo v prvi republiški ligi. V enem od derbijev kola so v soboto doma igrale proti vrsti Koprka Cimosa in gladko na 5 dobile prvi set. Ko je že vse kazalo na zanesljiv uspeh, so pionir-

Čemeren uvod v rokometno pomlad

Prvo kolo spomladanskega dela prvenstva v prvi republiški rokometni ligi prineslo poraz Inlesa Rika in Krškega — Konec upov o naslovu

Upi ribniških rokometišev, da v spomladanskem delu prvenstva v prvi republiški ligi nadoknadijo, kar so zamudili jeseni, in se skušajo vključiti v boj za naslov prvaka, so se razblinili že v prvem spomladanskem kolu. Igralci Inlesa Rika so namreč že na prvem gostovanju pri ekipi Ormoža ostali praznih rok, zaostanek za vodilnimi Slovejgradčani se je tako povečal na domala nedosegljivih — vsaj s takšno igro — pet točk.

Pričetek sobotne igre ni napovedoval takšnega razpleta. Ribničani so začeli odlično, priigrali so si tudi prednost in šele v zadnji minuti prvega polčasa so gostitelji prikrivali povedli. Za končni izid so bile odločilne prve minute nadaljevanja. Ormožani so vse stavili na eno kocko, v boju za obstanek so uspeh namreč še kako potrebovali. Izredno poštvovalna in borbena igra jih je privedla do štirih zadetkov prednosti in to razliko jim je uspelo obdržati do konca tekme. S takšnim razpletom pa ribniški rokometiši niso škodili le sebi,

pač pa predvsem Krčanom, katerim so Ormožani neposreden tekme v boju za obstanek v ligi. Po zmagi Ormoža so namreč krški rokometiši zdrknili na predzadnje mesto na lestvici; k temu je seveda pripomogel tudi njihov poraz v Ljubljani. V derbiju ekip z dna lestvice so zadnjevrščne Prule povsem nadigrale Krčane in si priprale drugo zmago na prvenstvu, ki jim daje lepe upe, da vendarle splavajo iz nevarnih voda. Ljubljanci so bili veslkozi boljши, že v prvem delu so vodili kar z osmimi zadetki prednosti, tako da Krčani

niso imeli niti najmanjših možnosti za uspeh. Potrjujejo se torej napovedi, da se bodo morali krški igralci hudo potruditi, če bodo hoteli tudi prihodnjo sezono igrati v družbi najboljših republiških ligašev. Obe ekipi imata v soboto priložnost, da vsaj delno popravita blede vize s starta spomladanskega dela prvenstva; Krčani igrajo doma z ekipo škofješkega Šeširja, Ribničani pa z Usnjarem. Za zmago pa bo potrebno zaigrati neprimerno bolje, gre namreč za ekipi, ki zasedata mesta pri vrhu lestvice.

PESTRA ŠPORTNA SOBOTA

TREBNJE — Tukajšnji rokometni klub in košarkarji Unitelne bodo poskrbeli, da bo sobota, 17. marca, ves dan zapolnjena s športnimi dogodki. Športna dvorana v Trebnjem bo namreč že ob 13.30 gostiteljica košarkarske tekme med kadeti Unitelne in Novolesa, ob 16. uri bo rokometna tekma med RK Novo mesto in drugo ekipo vojaške reprezentance Italije iz Rima, ob 17.20 bo srečanje med rokometiši Trebnjega in prvo vrsto vojaške ekipe Rima, na koncu pa ob 19.15 še 6. kolo kvalifikacij za vstop v I. SKL med Unitelno in Iskro iz Nove Gorice. Vabljeni!

M. G.

ZMAGA PAPEŽA V POREČU

POREČ — Minulo soboto je bila na progmi med Porečem, Tarom in Labinci četrti dirka za latoriko Riviere Poreča, ki je na start znova zbrala najboljše jugoslovanske kolejarje, poleg njih pa še tekmovalce iz Italije, Avstrije in Zahodne Nemčije. Skupaj se jih je na 150 kilometrov dolgo progo podalo kar 152, kar je svojevredstveni rekord, zato je tudi uspeh Sandija Papeža toliko bolj odmeval. Papež si je zmagovito privoził predvsem z dobro taktiko. Sprva je glavnino ubežal rogovec Rnjakovič, vendar ga je glavnina po nekaj krogih ujela, takrat pa sta to izkoristila Sandi Papež in Samir Lizde, ki letos vozi za ljubljanski Rog. Ubežala sta glavnino in v ciljnem sprintu odločila zmagovalca. Papež je bil boljši, medtem ko je sprint glavnine, kar mu je prineslo tretje mesto in hkrati končno zmago v točkovanju za latoriko Riviere Poreča, dobil B. in Ugrenovič (Rog).

DRAGAN NAJBOLJŠI JUGOSLOVAN

BUKAREŠTA — Kot smo zapisali že v prejšnji številki, si je mladi novomeški atlet Robert Dragan s četrtilim mestom na državnem prvenstvu v krosu priboril tudi mesto v državni reprezentanci, ki je konec minulega tedna nastopila na balkanskem prvenstvu v Rumuniji. Robert Dragan je bil najboljši jugoslovanski mladinec, na 6.000 metrov dolgi proggi je dosegel 13. mesto, kar je vsekakor lep in spodbuden uspeh.

Zmaga podaljšala upanje

Košarkarji Novolesa doma v predzadnjem kolu premagali Rogaško — Sedaj po zmago še v Medvode

NOVO MESTO — Novolesovi košarkarji so si podaljšali upanje na morebiten srečen razplet prvenstva v prvi republiški ligi. V predzadnjem kolu so namreč doma ugnali ekipo Rogaške s 106:98 in tako sedaj čakajo sobotni razplet. Zavedajo pa se, da so njihove možnosti pile; ne le da v soboto potrebujejo zmago na težkem gostovanju proti Colorju Medvode, pač pa bodo z nestrpnostjo čakali tudi novic iz Trbovelj, kjer igra Rudar z Mavrico Ilirijo.

Novomeški košarkarji so v soboto zaigrali na vse ali nič. Velika borbenost in želja po zmagi sta jim prinesla točki, ki se da jeta nekaj upanja. Že prvi polčas je prinesel skromno vodstvo novolesovcev, sredi drugega polčasa pa so ga povečali celo na 15:7 točk. Vsi so takrat pričakovali zanesljivo zmago, toda igralci Rogaške se niso vdali. V zadnjih minutah so s posamično obrambo nekajkrat zmedli gostiteljice in se jim približali celo na vsega štiri točke, toda na srečo so Brodnik in sotovarshi le ohranili mirno kri. V razburljivi končnici — precej bolj kot kaže končni rezultat — so prednost le obdržali in zabeležili svojo šesto zmago na prvenstvu. Največ zaslug zanjo ima Brodnik, ki je bil

IZREDEN USPEH FINKA

TRST — Mladi kolesar novomeške Krke Bogdan Fink je na nedeljski dirki v Italiji na 120 kilometrov dolgi proggi med Trstom in Pordenonom dosegel izvrsten uspeh. Med preko 200 kolesarji iz Italije in Avstrije je v cilj pripeljal drugi, njegov uspeh pa sta dopolnila še Dušan Majde z osmimi in Igor Kranjecz s petnajstim mestom. Dodajmo, da je Fink prvo mesto izgubil za nekaj centimetrov, potem ko sta z italijanskim kolesarjem hkrati prevozila ciljno črto.

z meti za tri točke neresljiva uganka za gostujoče igralce, prijeto pa je, da je tokrat presenetil tudi mladi Zupančič, ki je prispeval kar 16 točk.

Minula sobota je prinesla tudi nadaljevanje kvalifikacij za vstop v I. republiško ligo. Trebnjanci so še petič izgubili, tokrat v Idriji z 82:71 in tako seveda ostajajo brez upanja na morebiten podvig. Kot vse kaže, ima največ možnosti, da v prihodnji sezoni v prvi republiški ligi zamenja bodisi ekipo Novolesa ali Rudarja, prav vrsta idrijske Iskre.

NERESLJIVA UGANKA — Bojan Brodnik je bil v soboto znova neresljiva uganka za igralce Rogaške, domala vse zadetke je dosegel z meti od daleč. Njegovih 36 košev je bilo tudi odločilnih za končni izid, ki novomeškim košarkarjem daje še nekaj pilega upanja za morebiten obstanek v ligi najboljših republiških ligašev. (Foto: B. B.)

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 16. III.

8.35 — 13.10 in 16.05 — 0.55 TELETEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK
9.00 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
9.35 MILIJONSKO MESTO V MORJU — OTOK PTIC
10.10 GOSTILNA, dok. oddaja
10.55 PARACELSUS, 6. del nadalj.
11.50 SVET, POKAL V ALPSKEM SMUČANJU — SUPERVESELALOM (Z)
16.30 DNEVNIK 1
16.40 POSLOVNE INFORMACIJE
16.50 MOZAIK — TEDNIK, ponovitev
17.50 ŠPANSKI BALET MAIA ROSA
18.15 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.05 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2
19.59 ZRCALO TEDNA
20.20 TAJNE SLUŽBE, 2. del franc. dok. serije
21.15 KOTLAR, KROJAČ, VOJAK, VOHUN, angl. nadalj., 4/6
22.10 DNEVNIK 3
22.30 OČI KRITIKE
23.10 CIKLUS FILMOV SAMA PEC-KINPAHA
STRELI POPOLDNE, ameriški film
0.45 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

16.30 Satelitski programi — 17.50 Regionalni programi — 19.00 Domači ansambli: Gorenjci — 19.30 Dnevnik — 20.00 Koncert simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije — 21.00 Vprašajte zvezni izvršni svet — 22.00 Superveslalom (Z) — 22.40 Satelitski programi

TV ZAGREB

8.20 TV koledar — 8.30 Povejte mi, kaj naj delam — 9.00 Šolski program — 12.40 Prezli ste, pogledajte — 13.25 Kvizkoteka (ponovitev) — 14.55 Noč z vami (ponovitev) — 17.00 Dnevnik 1 — 17.20 Znanost — 17.50 Povejte mi, kaj naj delam — 18.20 Številke in črke — 18.45 Muppet show — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Zakon v Los Angelesu (16. del) — 21.00 Zvezdni prah (zabavna oddaja) — 21.40 Dnevnik 3 — 22.00 Slike časa (oddaja o kulturi) — 23.00 Sport danes — 23.05 Noč z vami — 1.10 Poročila

SOBOTA, 17. III.

8.05 — 0.50 TELETEKST
8.20 VIDEO STRANI
8.30 IZBOR TEDANSKE PROGRAM-SKE TVORNOSTI
9.00 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
11.50 SVET, POKAL V ALPSKEM SMUČANJU — SMUK (M)
13.00 VEČERNI GOST: DR. JAPEK JAKOPIN, ponovitev
13.35 OČI KRITIKE, ponovitev
14.55 SONCE VZHAJA, ameriški film
16.30 DNEVNIK 1
16.40 POSLOVNE INFORMACIJE
16.55 DP V KOŠARKI — PARTIZAN-CIBONA
18.35 POSLEDNJA OAZA, dok. oddaja, 2/5
19.05 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2
19.59 UTRIP
20.20 ŽREBANJE 3x3
20.30 KOLO SREČE
22.05 DNEVNIK 3
22.30 LEPI UPI, 9. del franc. nadalj.
23.25 HOTEL JEZERO, angl. film
0.40 VIDEO STRANI

TV ZAGREB

8.50 TV koledar — 9.00 Izbor iz šolskega programa — 10.35 Čebelica Maja — 11.00 Saga o Forsythih — 13.00 Prezli ste, pogledajte — 14.30 Mesečev pilot (amer. mlad. film) — 16.05 Sedom TV dni — 16.50 Dnevnik 1 — 17.05 Narodna glasba — 17.35 Boljše življenje — 18.20 Sedmi čut — 18.30 Prisočno vaši — 19.30 Dnevnik 2 — 20.15 Sunset boulevard (ameriški film) — 22.00 Dnevnik 3 — 22.15 Zlata palma (zabavna oddaja) — 23.00 Sportna sobota — 23.25 Noč z vami — 1.30 Poročila

NEDELJA, 18. III.

8.20 — 13.10 in 13.55 — 23.50 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
8.45 OTROŠKA MATINEJA
10.10 LEPI UPI, 7. del nadalj.
11.00 ALO, ALO, humor. oddaja
11.30 VIDEO MEH
12.00 KMETIJSKA ODDAJA
14.10 DEDIŠČINA GULDENBURGO-VIH, 11. del nemške nadalj.
14.55 KRIZKRAJ
16.30 DNEVNIK 1
16.40 POSLOVNE INFORMACIJE
16.45 KRALJ POTEPUHOV, ameriški film
19.00 TV MERNIK
19.30 DNEVNIK 2
20.05 BRATA PO MATERI, 3., zadnji del nadalj.
21.00 SUPER PODARIM DOBIM
22.30 DNEVNIK 3
22.50 MAGNUM, 9. del amer. nanizanke
23.40 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

10.00 Oddaje za JLA in igrani film — 13.00 Nedeljsko športno popoldne — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Biblija (angl. dok. oddaja, 1/7) — 20.50 Judje v Sloveniji (dok. oddaja) — 21.30 Satelitski programi — 21.50 Sportni pregled

TV ZAGREB

9.20 Poročila — 9.25 Rakuni — 9.50 Nedeljsko dopoldne za otroke — 11.00 Kmetijska oddaja — 12.00 Resna glasba — 13.00 Bertinjevi (serijski film) — 14.00 Poročila — 14.05 Nedeljsko popoldne — 16.05 Po letu 2000 — 17.05 Igrani film — 18.45 Rakuni — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Neka čudna dežela (2. del nadalj.) — 21.00 Glasbena parada Radenci 90 — 21.30 Dnevnik 3 — 21.50 Sportni pregled — 22.40 Noč z vami — 22.45 Cervantes (španski film) — 0.00 Noč z vami — 0.40 Poročila

PONEDELJEK, 19. III.

8.40 — 10.45 in 15.10 — 24.00 TELETEKST
8.55 VIDEO STRANI
9.05 TV MOZAIK
15.35 MAGNUM, 9. del nanizanke
16.30 DNEVNIK 1
16.40 POSLOVNE INFORMACIJE
16.50 MOZAIK, ponovitev SUPER PODARIM DOBIM
18.25 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.30 DNEVNIK 2
20.05 M. JESIH: ZRCALO, drama TV LJ
21.05 VOLITVE 90: PREDVOLILNA TRIBUNA
21.35 OSMI DAN
22.15 DNEVNIK 3
22.35 VELIKI AMERIŠKI KOREOGRAFI
23.00 MAGNUM, 10. del nanizanke
23.50 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

16.30 Satelitski programi — 18.55 Pustolovščina slikarstvo — 19.30 Dnevnik — 20.00 Po sledih napredka — 20.30 Sedma steza — 20.45 Prljavo kazalište (glasbena oddaja) — 21.50 Satelitski programi

TV ZAGREB

8.30 Godzde zabave — 8.45 Otroška oddaja — 9.00 Šolski program — 12.40 Prezli ste, pogledajte — 15.00 Ponovitev nočnega programa — 17.00 Dnevnik 1 — 17.20 Izobraževalni program — 17.50 Godzde zabave — 18.05 Oddaja za otroke — 18.20 Številke in črke — 18.45 Dokumentarna oddaja — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Ciklus komedij B. Nušića: Zunanja politika — 21.40 Dnevnik 3 — 22.05 Noč z vami — 0.05 Poročila

TOREK, 20. III.

8.40 — 12.10 in 14.35 — 23.20 TELETEKST
8.55 VIDEO STRANI
9.05 TV MOZAIK
15.00 NEMŠČINA, ponovitev 3. lekcije
15.35 MAGNUM, 10. del nanizanke
16.30 DNEVNIK 1
16.40 POSLOVNE INFORMACIJE
16.50 TV MOZAIK — ŠOLSKA TV
17.55 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2
20.05 ZAPELJIVEC, 2. del angl. nadalj.
21.00 Čajkovski: TRNULJIČICA, balet na ledu
22.20 MAGNUM, 11. del amer. nanizanke
23.10 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

16.30 Satelitski programi — 18.10 Svet športa — 19.00 Naša pesem — 19.30 Dnevnik — 20.00 Zarišče — 20.30 Zrebanje lota — 20.35 Umetniški večer: Ot-hello (angl. film)

TV ZAGREB

8.30 Zbirajmo star papir — 9.00 Šolski program — 12.40 Prezli ste, pogledajte — 13.45 Šolski program — 15.00 Ponovitev nočnega programa — 17.00 Dnevnik 1 — 17.20 Izobraževalni program — 17.50 Zbirajmo star papir — 18.20 Številke in črke — 18.45 Znanost — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Zrebanje lota — 20.05 Serijski film — 21.35 Kontaktni magazin — 22.35 Dnevnik 3 — 23.05 Noč z vami — 0.15 Poročila

SREDA, 21. III.

8.40 — 11.15 — 14.20 — 24.00 TELETEKST
8.55 VIDEO STRANI
9.05 MOZAIK
15.05 ZARIŠČE, ponovitev
15.35 MAGNUM, 11. del nanizanke
16.30 DNEVNIK 1
16.40 POSLOVNE INFORMACIJE
16.50 MOZAIK
18.05 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.30 DNEVNIK 2
20.05 FILM TEDNA
RAŠOMON, japonski film (ČB)
21.35 POREZIJA KERAMIKE
21.55 DNEVNIK 3
22.15 VIDEOGODBA
23.00 MAGNUM, zadnji del nanizanke
23.50 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

16.30 Satelitski programi — 18.30 Mo-

stovi — 19.00 Divji svet živali — 19.30 Dnevnik — 20.00 Zarišče — 20.30 Športna središta — 21.50 Svet poroča — 22.50 Satelitski programi

TV ZAGREB

8.30 Otroška oddaja — 9.00 Šolski program — 12.40 Prezli ste, pogledajte — 13.45 Šolski program — 15.00 Ponovitev nočnega programa — 17.00 Dnevnik 1 — 17.20 Izobraževalni program — 17.50 Oddaja za otroke — 18.20 Številke in črke — 18.40 Risanka — 18.45 Potopis — 19.15 Risanka — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Kino oko in igrani film — 22.35 Dnevnik 3 — 23.00 Noč z vami — 1.00 Poročila

ČETRTEK, 22. III.

8.40 — 11.40 in 14.40 — 0.05 TELETEKST
8.55 VIDEO STRANI
9.05 TV MOZAIK
15.05 ZARIŠČE, ponovitev
15.35 MAGNUM, ponovitev zadnjega dela nanizanke
16.30 DNEVNIK 1
16.40 POSLOVNE INFORMACIJE
16.50 MOZAIK
18.20 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.05 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2
20.05 BLUEBELL, 3. del angl. nadalj.
21.00 TEDNIK
22.05 DNEVNIK 3
22.25 RETROSPEKTIVA SODOBNEGA SLOVENSKEGA FILMA
NA SVIDENJE V NASLEDNJI VOJNI
23.55 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

16.30 Satelitski programi — 18.00 Regionalni programi: Studio Ljubljana — 19.00 Alo, alo — 19.30 Dnevnik — 20.00 Zarišče — 20.30 Izročilo za prihodnost (dok. oddaja) — 20.50 Mali koncert — 21.10 Slovenski steber (potpisna reportaža) — 21.30 Svet na zaslону — 22.00 Satelitski programi

TV ZAGREB

8.30 Družba Pere Kvržice — 9.00 Šolski program — 12.40 Prezli ste, pogledajte — 13.45 Šolski program — 15.40 Ponovitev nočnega programa — 17.00 Dnevnik 1 — 17.20 Izobraževalni program — 17.50 Otroški program — 18.20 Številke in črke — 18.45 Dokumentarni program — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Politični magazin — 21.05 Kvizkoteka — 22.20 Dnevnik 3 — 22.45 Noč z vami — 0.45 Poročila

NOVICE IZ SRAKE

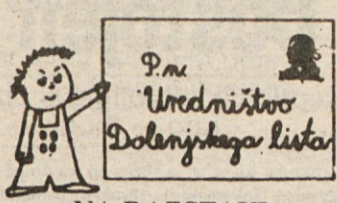
NOVO MESTO — Že v lanskem letu je v studiju Sraka iz Novega mesta nastalo več kaset, s katerimi se je dolenska glasbena produkcija uspešno uveljavila tudi v širšem slovenskem prostoru — »Večer ob citrah«, »V Revirjih je lepo«, Veselji Zavarci, »Romana in Bolhobend«, »Veseljaki« Karlija Gradišnika, »Vročna Modra kronika« itd. Letos pa namerava Sraka ne le učvrstiti se med našimi najpomembnejšimi diskografskimi založniki, temveč prodreti tudi na hrvaško tržišče. Poleg kaset naj bi Sraka pričela izdajati tudi laserske plošče domače in licenčne produkcije. Med prijetna presenečenja, ki jih pripravljata Sraka, sodita tudi izida kaset najnovejših »pridobitev« založbe: mürksosboški pop ansambel Magnet bo svojo novo kaseto pod etiketo Sraka izdal maja, Toni Verderber pa 1. septembra! Še prej pa bo izšla kaset enega najbolj obetavnih slovenskih narodnozabavnih ansamblov Vesna iz Velenja, pri katerem poje vse bolj znana pevka Irena Vrčkovnik. Ob enem ponujajo v studiju mladimci, ki jih zanima snemanje glasbe in glasbena produkcija, priložnost naučiti se teh opravil. Pogoji: mladost, vsaj srednješolska tehnična (elektro) izobrazba in najmanj nekaj let glasbene šole. (dv)

FESTIVAL NAREČNIH POPEVK

MARIBOR — Radio Maribor razpisuje javni natečaj za Festival narečnih popevk Maribor '90, ki bo 13. oktobra letos v Mariboru. Natečaj se lahko udeležijo vsi ustvarjalci zabavne glasbe s skladbami, ki še niso bile javno predvajane ali posnete. Po pravih natečajih naj avtorji pošljejo melodije na kaseti ali pa note v treh izvodih, priložiti pa morajo tudi posebej natipkano besedilo v treh izvodih. Skladbe sprejemajo do 25. marca letos na naslov Radio Maribor, Ilichova 33, 62000 Maribor — »za festival«.

MLADI DOPIŠNIK

NA RAZSTAVI

Pri uri slovensčine smo si ogledali razstavo faksimilov v ljudski knjižnici Črnomelj. Najstarejši primerki na razstavi so Trubarjeva dela, najmlajši pa so partizanski pesmi in zgodbe. Videli smo še vrsto drugih eksponatov. Z razstave smo prišli bogatejši za spoznanje, kako bogato kulturno dediščino imamo Slovenci.

HELENA SCWEIGER, 6. a
OŠ Mirana Jarca
Črnomelj

JANJA FLISEK — NAŠE GORE LIST

Janja Flisek, rojena l. 1966, je diplomirala na pedagoški akademiji v Mariboru, smer za likovno vzgojo, l. 1987. Živi in dela v Sevnici, kjer poučuje likovno vzgojo na OŠ Sava Kladnika. Vsi jo poznamo kot aktivno učiteljico z izvirnimi idejami in motivi. Z občudujočo notranjo mirnostjo in bogatim likovnim izrazom, ki ga nam, učencem, zna poprijeti še z besedno miselno interpretacijo, vzbuja v nas fantazijo in samosvoj izraz. K njej se zatekamo, kadar smo v dvomih, kako kaj pravi na likovno ploskev. Ponosni smo, da jo imamo na šoli, saj s svojim delom z nami in tudi z lastno ustvarjalnostjo na kulturnem področju prispeva k razgledanosti kraja in mladih. Njena razstava je bila odprta 9. marca v galeriji Grad v Sevnici, omogočila pa jo je Zveza kulturnih organizacij Sevnica. Ob otvoritvi št. sodelovala še Miha Dovžan s citrmi in sopranistka Zlata Ognjanovič.

Da je mlada umetnica že veliko dosegla, potrjujejo tudi razstave v preteklosti. Leta 1980 je imela samostojno razstavo v galeriji Grad v Sevnici, sodelovala je tudi pri skupinski razstavi likovnikov v Mariboru l. 1984 in 1985, razstavljala pa je tudi z likovniki Posavja l. 1988.

Njeni učenci ji izrekamo pohvalo in ponos, da je z nami, njeni umetniški žilici pa želimo še veliko uspehov.

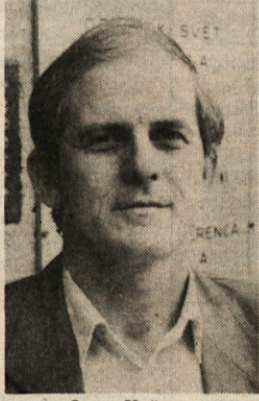
ZDENKA ŠEŠKO, 8. r.
novinarski krožek
OŠ SAVA Kladnika, SEVNICA

Marija Bežjak

Janez Nuntič

Janez Košar

Ivan Novak

Kakšna naj bo prenova sindikata?

Pogledi kandidatov za predsednika oz. sekretarja OS ZSS Sevnica

SEVNICA — Na zadnji seji občinskega sveta Zveze sindikatov Sevnica so sklenili, naj kandidati za predsednika oz. sekretarja OS ZSS Sevnica razložijo čim bolj na kratko svoje poglede na pre novo sindikata, tako svojemu članstvu kot širši javnosti. Za predsednika OS ZSS sta kandidata Marija Bežjak iz »Lisice« in Janez Nuntič iz M-Kmetijskega kombinata Sevnica, za sekretarja OS ZSS pa Janez Košar, dosednji sekretar OS ZSS, in Ivan Novak, delavec občinskih upravnih organov v Sevnici.

MARIJA BEŽJAK: »Slovenski sindikat si je v zadnjem letu nadel povsem novo obleko. Po mojem je najpomembnejše to, da smo se odlepili od uradne politike, da smo postali samostojni in neodvisni. Delo, ki ga bomo opravljali, mora biti odraz članstva, ne pa države ali še koga. Smo stanovska organizacija, ki se na volitvah ne bo borila za oblast, še kako pa se bomo zavzemali za tisto stranko, ki bo imela v ospredju delavca. Te dni se na delovnih mestih pogovarjamo o sindikatu, podpisujemo (ali pa ne) pristopne izjave in to je dobro. Poravnati moramo svoje vrste in iz njih potegniti najboljše kadre, da bomo vse zapisano spravili v življenje. Blizajoči kongres mora rešiti probleme financiranja. Sindikat brez večjih sredstev je isto, kakor bi lačen gledal kruh na sliki. Osebnostna mislim, da imamo dober program, vse pa je odvisno od ljudi, ki ga bodo ali bomo urednici.«

JANEZ NUNTIČ: »Menim, da je pred novim, neodvisnim sindikatom lepša, a ne ravno lažja prihodnost. Dejstvo, da se bo v strankarskem sistemu potrebno vedno bolj boriti za vsakdanje pravice, za delovna mesta, tovarno, in vse, kar sodi zraven, bo lažje kakor prej združilo napredne ideje in ljudi, ki se bodo za te stvari pripravljali boriti. Jasno mi je, da se vse spreminjalo bo bodo zgodile od danes do jutri, da bo to dolgotrajen proces. In vendar se po zaslugi tržne logike že danes obračajo stvari na boljše. V tem okviru vidim perspektivno neodvisnih sindikatov, ob enem pa tudi osebnih delež pri spreminjanju trenutnih razmer. Na tej poti prenove podjetništva ne vidim kot ovire, kvečjemu nasprotje. Tu vidim priložnost, da se sindikalisti dokažemo ali tudi odpovemo, organizacija pa zagotovi članstvu tisto, kar od nje pričakuje. Vsem pa se mora končno tudi posvetiti, da je delo edini vir zaslužka. A ne vsakršno delo, temveč le produktivno in kakovostno, pa naj bo fizično ali umsko. Navsezadnje delamo le zato, da preživimo, da zaslužimo, kajti denar je še vedno sveta vladar.«

Črno-beli dosežki na razstavi

Razstava del članov fotokrožka Katje Rupene

NOVO MESTO — Na osnovni šoli Katje Rupene dela več kot 40 krožkov. Med tiste krožke, ki so najuspešnejši in je zanje precejšnje zanimanje, zagotovo sodi fotokrožek. Generacije mladih fotografov na tej šoli že 26 let vzgaja in vodi prizadnevna mentorica Jelena Pelko. In pravnemu mentorstvu gre zahvala, da je fotokrožek šole Katje Rupene najboljši v Sloveniji in priznan tudi v Jugoslaviji. To potrjuje tudi razstava, ki so jo 1. marca odpri v prostorih male telodavnice. Šestnajst učencev je skupaj razstavilo kar 120 fotografij, med katerimi so nekatere že prerasle osnovno znanje iz fotografije. Razstava je bila tudi priložnost, da so se člani krožka spomnili tudi svojih lanskich uspehov, ko so bili kot najboljši slovenski foto krožek v Koprki izbrani za zvezno sčrnanje mladih tehnikov v Kragujevcu. Barve Slovenije so obranili z zlato medaljo za skupinsko razstavo, član krožka Uroš Florjančič pa je domov prinesel srebro.

»Prava škoda je, da ni več razstav slovenske pionirske fotografije, kjer smo vsako leto dobivali najvišje nagrade. Ne le zaradi laskavih priznanj, temveč tudi zato, ker smo za nagrado vselej prejeli fotomaterial ali celo aparat. Oboje je v tem času že tako drago, da je fotografija med najdražjimi konjički. Nam pomaga naša šola, Zveza organizacij za tehnično kulturo, vsa zahteva pa gre tudi staršem naših mladih fotografov, ki imajo razumevanje za svoje otroke in njihovo popoldansko ustvarjanje.« je po razstavi povedala prizadnevna mentorica Jelena Pelko.

Na koncu velja zapisati še o drobnem razočaranju, ki so ga bili deležni člani krožka ob otvoritvi razstave. Dogovorjeno je bilo, da bo o črno-belih dosežkih nekaj besed povedal tudi vodja foto-galerije Novo mesto Bojan Radovič, pa so ga zaman čakali. Opravičil se ni, verjetno je že pozabil, da je prvo fotografsko znanje dobil prav v tem fotokrožku...

J. PAVLIN

Golaž ali godlja?

Pred volitvami

Pred nekaj dnevi sem prebrala Nedeljski dnevnik, ki je zame zelo dober časopis, in zagledala v Fomezzeviji rubriki tudi nasov Predvolilni golaž ali godlja, ki se mi zdi za razmišljanje o tem času zelo primeren.

Zadnje čase se po celi Jugoslaviji ustanavljajo stranke. Tudi v Sloveniji jih imamo že precej. Rastejo kot kopri-ve za plutom. Zelo hitro se bliža časa, ko se bodo polnoletni Slovenci odločali za predstavnike posameznih strank, ki bodo kandidirale za vodje slovenske republike. Sama ne poznam teh strank, ker me politika ne zanima preveč, čeprav mislim, da bi me morala vsaj malo pritegniti.

Zadnje čase zelo odmeva turneja Ivana Krambergerja. Kandidira za predsednika Slovenije, financira pa se sam. Trdno je prepričan, da bo zmagal. Vendar pa mora zbrati kar 5000 podpisov. Svoj program je predstavil tudi po Studiu D. Najprej objublja, da se bo Slovenija odcepila od Jugoslavije, da ne bomo imeli več vojske. Za primer vojne pa bi imel vsak sposoben možki doma kako oružje. Zatem objublja popoln izhod iz krize, uvedbo verouka v osnovno šolo pa še nekaj podrobnosti, kot na primer zgraditev novih prostorov za Studio D. Mislim, da je bilo predvsem zadnje zelo pomembno za Dolenjce, ker je na svojem javnem nastupu v Mariboru poudaril, da je predvsem iz tega konca Slovenije dobil nekaj glasov — podpisov. Poudaril pa je, da od svojih sorodnikov ni dobil niti enega podpisu. Kako naj mu zaupa tuj človek, če mu še sorodnik ne?

Poleg Krambergerja je zelo popularen še Milan Kučan. Slovenci smo ga izbrali za Slovenca leta 1989. Zmagal je prepričljivo, saj je imel več glasov kot drugi, tretji in četrto uvrščeni skupaj. V Nedeljcu pa teče zadnja nova akcija, kjer naj bi podeli zmagovalcu predsedniški stolček. Vodi pa, kdo drug kot Milan Kučan! To je znak, da mu Slovenci popolnoma zapupamo. Zato ima tudi največ možnosti za zmagao na spomladanskih volitvah.

JUDITA PIRC, 8. a
lit.-nov. krožek

Judita Pirc

ZCD — TOZD Zdravstveni dom Trebnje

prodaja na javni licitaciji poškodovano reševalno vozilo CX-20, letnik 1986.

Začetna cena je 30.000,00 din.
Prodaja vozila bo na licitaciji v ZD Trebnje, dne 24. 3. 1990 ob 9. uri. Ogljed vozila in vse informacije so na Avtoservisu JEROVŠEK, Cesta na Krko 4, Grosuplje, tel. 061/771-419. Interesenti plačajo 10% varščine pred licitiranjem.

OSNOVNA ŠOLA 29. OKTOBER ŠMARJETA

razpisuje vpis otrok v vrtec Šmarjeta za leto 1989/90 in za leto 1990/91.

Vpis bo od 19. do 23. 3. 1990 od 7. do 15. ure v tajništvo šole, Šmarjeta 1. Enota vrtca v Šmarjeti bo odprta 16. aprila 1990 za otroke od 2. do 7. leta starosti v štirih oddelkih.
OŠ Šmarjeta

Med Grčijo in Slovenijo

Konec lanskega decembra se je v Novem mestu mudila Tita Kovač-Artemis, pisateljica zgodovinskih romanov, inženirka kemije, rojena v Novem mestu. Gospa, ki govori sedem jezikov, živi v grških Atenah, večkrat pa pride tudi v domovino. Z rojakinjo se je pogovarjala Renata Mikec.

• Kako se spominjate Novega mesta svojih najzgodnejših let?

»V Novem mestu sem živela sicer samo do desetega leta, vendar svojih otroških let tu nikoli nisem pozabila. Oba moja starša sta bila profesorja na tukajšnji gimnaziji, vendar nisem v novomeško gimnazijo sama nikoli stopila. Živim drugje, vendar sem Novomeščanka, v tem sem podobna svojemu rojaku, pokojnemu Božidarju Jakcu.«

• Povejte kaj o svojih delih, kaj ste napisali, kaj pišete, kaj bi še želeli napisati?

»Mojih del ni prav veliko, doslej so mi tiskali štiri knjige. Prva je življenje barona Valvasorja, katerega »Slava vojvodine Kranjske« je doživela te dni 300-letnico, vendar se te knjige ne spominjam rada, ker mi jo je takratni urednik pri založbi Peter Levec čisto po svoje predelal. Druga knjiga je izšla pri Mohorjevi družbi leta 1974. To je »Štefan Dečanski«, delo o srednjeveškem srbskem kralju. Besedilo je v srbohrvaščino prevedel prof. dr. Ljubo D. Jurkovič.

Knjiga žal nikoli ni bila tiskana za omenjeno jezikovno območje. Sledila je knjiga o baronu Zoisu »Najbogatejši Kranjec«. Izšla je leta 1979. In kot zadnje je pri Mladinski knjigi leta 1984 izšlo delo »Kemiki skozi stoletja«.

• Zakaj kemiki skozi stoletja?

»To je moj obračun s kemijo; moj osnovni študij je bila namreč kemija, leta 1956 sem diplomirala za inženirja in si potem 15 let služila kruh kot kemik. V knjigi je podana zgodovina kemije, pravzaprav kemične misli, sledila sem razvoj kemije od začetkov preko alkemije do danes. Res je, da v knjigi manjkajo cela poglavja, tako vsa radioaktivnost, farmacija in še kaj. Vendar so bili »Kemiki« lepo sprejeti tako pri bralcih, kot pri mojih kolegih kemikih.«

• Kaj pa farmacija, saj ste se ukvarjali tudi z njo?

»Res je. Za Krko sem po naročilu tedanje generalnega direktorja mag. Borisa Andrižaniča leta 1975 napisala »Zgodovino farmacije na Dolenjskem«. Zadeva je imela več kot 300 strani, žal pa razen v tovarniškem glasilu, in še tam samo v odlomkih, ni bila nikoli objavljena.«

• Pisali ste še druge stvari in tudi prevajali.

»Za RTV Ljubljana sem v šestdesetih letih napisala vrsto scenarijev po naročilu urednika Miloša Macarola. Prva serija naj bi bila o domačih starih obrteh in industrijah na Kranj-

skem. To so bili sestavki o steklarstvu, železarstvu, sorodstvu, suhi robi, vsega skupaj šest. In potem še deset portretov slavnih Slovencev, med njimi Vega, Valvasor, Franc Močnik, Ignac Klemenčič, Janez Puch, zvonarji Samassa in še nekateri. Žal nikoli noben teh scenarijev ni bil posnet. Omenila bi tudi svojo 450 strani dolgo zgodbo o grški revoluciji z naslovom »Grški Feniks«, kjer je poleg revolucije 1821–1828 popisano tudi življenje (predvsem to) prvega grškega predsednika grofa Joanesa Kapodistriasa, katerega rod izvira iz Istre; družina je živela na otoku Krfu, grof je bil eden od zunanjih ministrov čarja Aleksandra I., bil je na kongresu v Ljubljani in je avtor sodobne švicarske ustave po napoleonskih vojnah. Zato je bil tudi častni meščan mesta Ženeve. Lepljanka »2000«, satira na naš pretekli vsakdan, tudi še leži v predalu. Tu in tam pišem tudi krajše članke v Delu in Nedeljskem dnevniku, običajno o tekočih problemih.«

• In prevodi?

»Prevajala sem sorazmerno malo. Samostojno imam prevod T. L. Cottrella »Kemija«, naredila sem ga 1967 po naročilu Lava Čermelja za zbirko Kozmos Mladinske knjige. Pozneje sva z mamo prof. Marijo Kovač prevedli še dve kuharski knjigi. Zelo razkošna »Ribe in rak« je izšla 1974 pri DZS, prevod o sladnicah pa ni zagledal luči.«

• Kje dobivate snov za vse te svoje zgodbe?

»Najprej si izberem dobo ali osebnost, ki me zanima. Nato se napotim v NUK, kjer izbrskam zgodovinska dela in razprave, ki se tičejo mojega predmeta. Potem je to stvar časa; eno delo vodi k drugemu, kar še bolj osvetli temo. To počnem, dokler snovi ni dovolj, da jo povežem v skladno in logično pripoved. Moram pa

povedati, da moje knjige dolgo zorijo, ne v meni, pač pa že napisane, v predalih različnih uredništev. Nekatero se preromale kar precej založb, kemija je čakala na objavo celih 12 let.«

• Se tudi osebno kaj vracate v preteklost, na primer v mladostno Novo mesto?

»Spominjam se vročih in mirnih poletij, ko sta bila v vsem mestu le dva avtomobila in en avtobus. Poleti smo se s konjsko vprego vozili kopati v Šmarješke Toplice, proti večeru pa nazaj. Ali pa čudovita kopanja na Krki med vojno; ko je bilo kopalništvo na Loki uničeno, smo

se mladi najraje kopali ali pri Seidlovem mlinu ali pa pri njegovi žagi. Spominjam se, da sva nekoč z mladostnim vrstnikom dr. Ivom Obrezom v zrel travni na Seidlovem travniku na tisti loki pod sodnjico naredila »rove« in »stanovanja«, se pravi, pomandrala kar precej trave. Potem sva bila oba pošteno tepena, spomin pa je lep.«

• Kaj pa Grčija?

»Že dvajset let živim tudi v Grčiji, kjer sem poročena z Grkom Angelom Artemisom, in to v Atenah. Tam si služim kruh kot turistični vodič. Za ta poklic je treba obiskovati grško posebno enoletno šolo za turizem. Preden se vpišete, morate opraviti preskus iz znanja jezikov, po koncu šolanja pa odgovorjati na vprašanje iz 24 predmetov, to so različne arheologije, zgodovina umetnosti, grška zgodovina in še marsikaj drugega.«

• Vodite večinoma naše turiste?

»Žal ne, moj kruh so Nemci, ker je nemško govorečih grških vodičev sorazmerno malo. Naluh skupin je samo za vzorec. Masovni obiski Grčije so se za jugoslovanske turiste nehali.«

• Kaj pripravljate zdaj?

»V tisku je, čeprav tudi to že dolgo traja, življenjski spomin dr. Janeza Bleiweisa. Napisan je bil pred osmimi leti. Naročila ga je Cankarjeva založba in ga tudi plačala, vendar si ga ni upala izdati. Zaradi urednikove previdnosti, ker je bila ta oseba, torej Bleiweis, v naši novi zgodovini nezaželjena, oziroma je sploh ni bilo. Ne glede na to, da je bilo njegovo delo za Slovence velikansko, kar bo, upam, pokazala tudi moja knjiga. Delo je prilegnilo uspešnega zasebnega založnika Petra Amaličiča, ki bo knjigo v dohodnem času izdal.«

Stoletnica arheologov lopate

Letos mineva sto let, odkar je bilo v Novem mestu opravljeno prvo arheološko izkopanje, ki je opozorilo na bogato arheološko dediščino dolenjske metropole. Ta jubilej nameravamo počastiti z več prireditvami, ki se bodo vrstile v letošnjem letu. Dolenjski muzej bo izdal bogato ilustriran katalog, v katerem bodo predstavljeni rezultati vseh dosedanjih raziskav in obrazloženi pomen Novega mesta v arheoloških obdobjih. Novomeški zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine pripravlja publikacijo, v kateri bodo opisana številna arheološka najdišča, ki so bila v zadnjih letih raziskana na Dolenjskem, v Beli krajini in Žumberku. V Dolenjski galeriji bo za to priložnost na ogled privlačna arheološka razstava, ki jo pripravljajo v arheološkem seminarju na ljubljanski univerzi. V organizaciji Dolenjskega muzeja, Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine ter Slovenskega arheološkega društva bo septembra v Novem mestu zborovanje slovenskih arheologov. Na tem strokovnem srečanju naših starištev bo vrsta predavanj o novjših arheoloških raziskovanjih na Dolenjskem in v Žumberku, zaključilo pa se bo s strokovno ekskurzijo z ogledom nekaterih arheoloških najdišč. Dolenjska, ki je že pred sto leti bila s svojimi dragocenimi najdbami središče arheološkega zanimanja, bo letos spet v središču pozornosti strokovnih delavcev in širše javnosti.

Stoletnica arheoloških raziskovanj v Novem mestu je priložnost, da se ozremo na opravljeno delo in dobljene rezultate ter napravimo bilanco našega videnja o davniini tega mesta, ki sodi zaradi svoje izjemno bogate arheološke dediščine med najpomembnejša v Sloveniji. Njegova trisoletna zgodovina se nam kaže v naselitveni kontinuiteti od prazgodovinskega gradišča na Marofju do sodobnega Novega mesta, ki se razteza na obeh bregovih Krke od R-lijina do Šmihela in od Irče vasi do Mačkova poa. rško goro. S kratkim sprehodom skozi čas si prikličimo v spomin obdobja in dogodek, ki so oblikovali davno novomeško zgodovino.

RADOVEDNI NOVOMEŠČANI

Začelo se je leta 1890, ko so gradili Kolodvorsko cesto (sedanja Ljubljanska cesta) in pri tem odkrili prve keltsko-rimske grobove z žganim pokopom. Kanonik novomeškega kapitlja Jožef Hočvar je o teh najdbah brzojavno obvestil Alfonza Müllnerja, kustosa Deželnega muzeja v Ljubljani. Ta je v Novo mesto poslal muzejskega preparatorja Ferdinanda Schulza, da opravi izkopavanje in pridobi najdbe za Deželni muzej. Tako se je začelo prvo izkopavanje v Novem mestu pred sto leti. Najdbe so med Novomeščani vzbudile tolikšno pozornost, da jih je Schulz ta-

koj po končanem izkopavanju predstavil javnosti na posebni razstavi v novomeški kazini, preden jih je odpeljal v Ljubljano. Od takrat pa do današnjih dni so bila v mestu opravljena mnoga arheološka izkopavanja, ki so dala številne in dragocene najdbe ter osvetlila obdobja iz najstarejše zgodovine Novega mesta. Odkrivanje grobov in naselbinskih ostankov iz arheoloških obdobjih je pokazalo, da je bilo novomeško področje že od bronzaste dobe okrog leta 1.000 pred n. št. naprej stalno naseljeno. Čeprav je bilo v minulih sto letih odkritih v Novem mestu veliko lokalitet, še vedno niso do kraja raziskana vsa arheološka najdišča, ki jih poznamo ali domnevamo na mestnem področju. To je dokaz več, kako intenzivno je bil naseljen novomeški prostor že zdavnaj vedno ustanovitvi Rudolfovega mesta leta 1365. Uspešno nam je v glavnih obrisih ugotoviti naselbinski prostor in raziskati več pokopališč prazgodovinskih prebivalcev tega kraja.

Stalna naselitev Novega mesta se je pričela v času kulture žarnih grobišč z naselbino na Marofju in sčasoma nekropolama na Mestnih njivah ter na Kapiteljski njivi. V utrjeni, dobro zavarovani naselbini na Marofju so prebivali tudi kasneje v času starejše in mlajše železne dobe, kar več stoletij pred n. št., toda ne več v času rimske zasedbe naših krajev. Na Mestnih njivah (Klemenčičeve njive) je bilo raziskanih že nad 200 grobov z žganim pokopom v velikih žarah. Pridatki v grobovih so skromni in kažejo socialno enakost pokopanih oseb. Ta način pokopavanja, znan na širšem evropskem prostoru, je dal ime dolčenemu obdobju, ki ga imenujemo kultura žarnih grobišč. To je čas, preden se je uveljavilo železo kot vodilna strateška kovina v prihodnjih stoletjih.

Temu obdobju sledi starejša železna doba, ki pomeni razcvet halštatske kulture na Dolenjskem. V tem času je Novo mesto postalo skozni več generacij sedež bogatih aristokratov, rodovnih prvakov in vojaških poveljnikov. Način pokopavanja se je spreminil: umrlih ne sežigajo več, temveč jih pokopavajo z osebno opremo in pogrebnimi darovi vred v krožnem razporedu pod velikimi gomilami, ki predstavljajo grobnice posameznih družinsko-rodovnih skupnosti. V halštatskem času se grobovi med seboj po številu in vrednosti pridakov precej razlikujejo, kar pomeni, da je tedanja družba že močno razslojena. Na njenem vrhu so vojaški aristokrati-halštatski knezi, ki so jih pokopali v polni bojni opremi, z dragocenimi pivskimi posodami in večkrat tudi z jezdnim konjem ali pa samo z opremo za konja.

MOČ HALŠTATSKIH KNEZOV

V Novem mestu je bilo izkopanih več takih izjemno bogatih grobov, ki jih uvrščamo med knežje grobove. Pokopališča z gomilami so bila v Novem mestu

na več mestih: največji sta bili skupini gomil na Kapiteljski njivi in v Kandiji (nekdanje Znančeve njive), poleg tega pa še več posamičnih gomil od Portovalda do Ragovega. Figuralne upodobitve v bronasti pločvini na spomenikih stilske umetnosti, izvirno oblikovan nakit, kvaliteta lončenih obrednih posod, izdelovanje bronzaste in železne orožja ter proizvodnja večbarvnih steklenih biserov so značilnosti halštatske ustvarjalnosti na Dolenjskem. Od 6. do 4. stoletja pred n. št. sta bili gospodarska in politična moč halštatskih knezov na višku. Iz tega časa imamo tudi najlepše izdelke njihovih mojstrov umetne obrti, ki so dobro obvladali tehnične postopke pri obdelavi uporabljenih materialov.

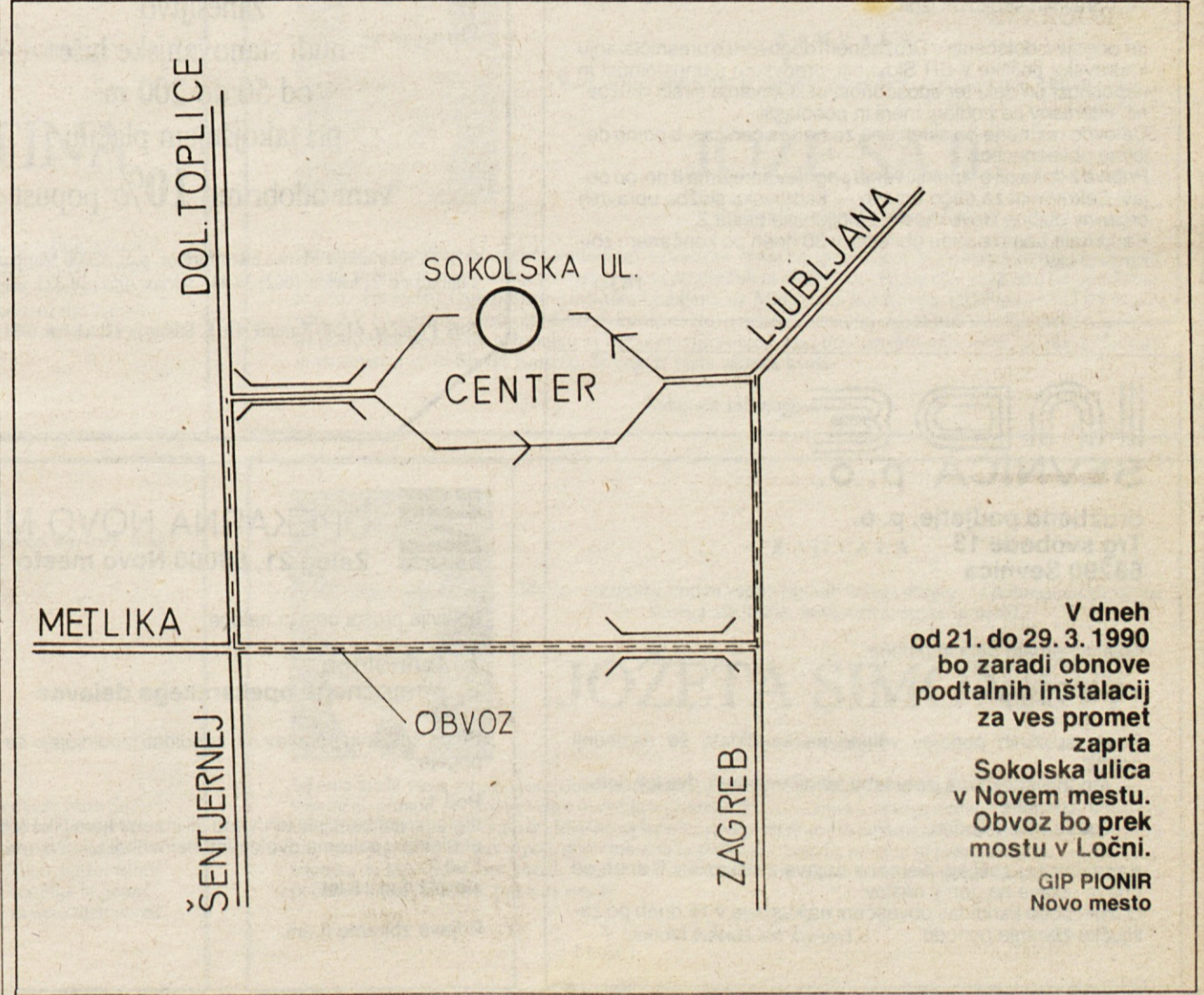
S prodiranjem Kelto — najbrž iz plemena Tavrisov — na Dolenjsko in njihovo stalno naselivost v naših krajih v 3. stoletju pred n. št. se konča vladavina halštatskih knezov in ustvarjalnost njihovih mojstrov-obrtnikov. Poslej se je razvila drugačna, latenska kultura novih oblastnikov, ki ni dosegla bogastva in oblikovne pestrosti materialne kulture prejšnjega časa. V mlajši železni dobi se ponovno uveljavljajo žgani pokop. Grobovi so preproste grobne jame brez nasutih gomil, pridatki so bolj skromni, opazno je večje število pokopanih bojevnikov. Le-te spoznamo po priloženem železnem orožju (meč, sulica, ščit, nož, čelada), ki so ga ob pokopu obredno deformirali ali zlomili. V grobovih keltskih žena in otrok prevladujejo nakit in razni amuleti zoper uroke in zle sile. Znano je, da so bili Kelti zelo vraževerni, njihovi umetno-obrtni izdelki so polni tajinastene simbolike in skrivnostnih sporočil. Najbolj značilen keltski ženski nakit so masivne zapetnice iz barvastega stekla. V času zgodnje keltske naselitve, v srednjehalštatskem obdobju, je še opazen vpliv osiromašene halštatske kulture avtohtonih prebivalcev, predvsem v oblikah lončenih posod in deloma v nakitnih izdelkih. Svoje mrtve so v mlajši železni dobi pokopavali na več mestih. Najprej v neposredni bližini gomil (včasih tudi v že obstoječo gomilo) na Kapiteljski njivi in v Kandiji. To so grobovi iz 3. in 2. stoletja pred n. št. Kasneje, v 1. stoletju pred n. št. — verjetno s preselitvijo Latob-

kov na Dolenjsko —, so uredili novo pokopališče na prostoru med današnjo Ljubljansko cesto in Ketejevimi drevoredom (nekdanji Beletov vrt). Na tej nekropoli so pokopavali od 1. stol. pred n. št. do 2. stol. n. št., torej še približno dveletno let po vključitvi Dolenjske v rimsko cesarstvo.

Na tem keltsko-rimskem pokopališču je bilo izkopanih že 230 dokumentiranih grobov. Če pritejemo še najdbe, ki so bile odkrite pri gradnji Kolodvorske ceste in poslopja okrajnega glavarstva (sedaj skupščina občine), ki sodijo k istemu grobišču, je bilo prvotno tam najmanj 300 grobov. Od tega jih je približno polovica poznotatenskih, druga polovica so rimskodobni. To veliko grobišče, na katerem so pokopavali svoje rajne keltski Latobiki, predstavlja ključno obdobje za razumevanje prehoda iz prazgodovine v času zgodnjerejskega cesarstva v Novem mestu in na Dolenjskem. V času rimske zasedbe pridobiva kraj na ogledu in moči, ki doživeli svoj višek na prehodu iz 1. v 2. stoletje. K temu je pripomogla izgradnja glavne rimske ceste, predhodnice sedanje avtoceste, ki je vodila iz Emone preko Dolenjske v Siscio. Iz Italije uvoženi predmeti vsakdanje rabe, kot so terra sigillata kot fino namizno posodje, oljenke, vinski vrči in steklene posode, so dokaz premožnosti prebivalcev v tem času.

RIMLJANI NA KAPITLJU?

Pod Rimljani Novo mesto ni imelo kake vidnejše administrativne funkcije, bilo je civilna naselbina brez vojaške posadke. Po pomenu in velikosti sta ga prekašala Praetorium Latobicorum (Trebje) in Nevidunum (Drnovo) kot upravno in trgovsko središče večjega dela Dolenjske. Naselbina je v rimskem času bila najbrž na Kapitelju, na prostoru, kjer so v 14. stoletju zgradili srednjeveško mesto. Redke najdbe iz 3. stoletja kažejo na upad prebivalstva v Novem mestu. Vzrok temu so bili morda roparski napadi Kvadov in Markomanov in epidemije kužnih bolezni, ki so takrat desetkale prebivalstvo. Zadnje, maloštevilne najdbe so iz 4. stoletja iz Regrče vasi in Bršljina. Kasnejših arheoloških najdb v Novem mestu zaenkrat ne poznamo.

V dneih od 21. do 29. 3. 1990
 bo zaradi obnove podtalnih inštalacij za ves promet zaprta Sokolska ulica v Novem mestu. Obvoz bo prek mostu v Ločni.

GIP PIONIR
 Novo mesto

Verdun: Komplet železnega orožja iz groba 84

OPEKARNA NOVO MESTO

Zalog 21, 68000 Novo mesto

objavlja licitacijsko prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

- 1 vilicar OM št. 1
- 1 vilicar OM št. 2
- 1 buldožer TG-90, letnik 1975

Elektromotorji:

- 1 kom. Rade Končar 20 kW, 1460 o/min
- 1 kom. Sever 18 kW, 1460 o/min
- 2 kom. Skoda 45 kW, 965 o/min
- 1 kom. Sever 27 kW, 960 o/min
- 1 kom. Sever 70 kW, 920 o/min

Licitacija bo 21. 3. 1990 ob 10. uri v Opekarni Novo mesto. Ogljed je možen 20. 3. 1990 od 8. do 13. ure.

144/11

CENTER ZA SOCIALNO IN SVETOVALNO DELO SEVNICA

razpisuje prosta dela in naloge

direktorja

Kandidat mora poleg pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje: da ima visoko izobrazbo ustrezne smeri in tri leta delovnih izkušenj ali višjo izobrazbo ustrezne smeri in pet let delovnih izkušenj na podobnih ali enakih delih in nalogah ter da pisno predloži svoje poglede na bodoči razvoj Centra. Kandidati naj pošljejo pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 15 dneh po objavi razpisa, v nadaljnjih 15 dneh pa bodo obveščeni o izbiri.

139/11

ZDRAVSTVENI CENTER DOLENJSKE TOZD ZDRAVSTVENI DOM NOVO MESTO

Delavski svet razpisuje naslednja dela in naloge:

1. glavne sestre TOZD Zdravstveni dom Novo mesto

Pogoj: višja medicinska sestra, 3 leta delovnih izkušenj v zdravstvu, da ima pravilen odnos do ljudi, da ceni teamsko delo in neguje dobre medsebojne odnose z delavci in da ima organizacijske sposobnosti in odgovoren odnos do dela.

Navedena dela in naloge razpisujemo za obdobje 4 let. Kandidatnje naj pošljejo pisne prijave v 8 dneh po objavi na naslov: Zdravstveni dom Novo mesto, Partizanska c. 27/II.

142/11

Sekretariat za urbanizem in varstvo okolja občine Novo mesto

RAZPISUJE
prosto delovno mesto

TEHNIČNEGA REFERENTA ZA GRADBENE ZADEVE

Za zasedbo prostega delovnega mesta se zahteva poleg izpolnjevanja splošnih pogojev, ki jih določa Zakon o sistemu državne uprave in o izvršnem svetu skupščine SR Slovenije ter o republiških upravnih organih, še izpolnjevanje naslednjih pogojev:

- visoka izobrazba
- 5 let delovnih izkušenj
- opravljen strokovni izpit

ter pogojev, določenih v Družbenem dogovoru o uresničevanju kadrovske politike v SR Sloveniji, predvsem samostojnost in uspešnost pri delu ter sposobnost usklajevanja širših družbenih interesov na podlagi meril in pooblastil. Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas, s polno delovno obveznostjo. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema 8 dni po objavi Sekretariat za občo upravo — kadrovska služba upravnih organov občine Novo mesto, Ljubljanska cesta 2. Kandidate bomo o izidu obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

143/11

INDE SEVNICA p. o.

družbeno podjetje, p. o.
Trg svobode 13
68290 Sevnica

objavlja prosta dela in naloge

TEHNOLOGA

Poleg splošnih pogojev veljajo za kandidate še naslednji pogoji:

- srednja strokovna izobrazba tehnične smeri, dve leti delovnih izkušenj
- čut za delo z ljudmi.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili v 8 dneh od dneva objave na gornji naslov. O izbiri bodo kandidati obveščeni najkasneje v 15 dneh po zaključku zbiranja ponudb.

138/11

keramika

DOBRE ODLOČITVE NE BOSTE NIKOLI OBŽALOVALI

Naša ponudba:

- skupaj z vami in po vaši želji izdelamo načrt za peč, kamin, kmečko peč ali peč za peko pizze
- dostavimo ves material
- peč montiramo

ZA GOTOVINSKO PLAČILO NUDIMO 10% POPUST

PRODAJA IN INFORMACIJE:
GIP PIONIR-KERAMIKA IN FINALIZACIJA, SLAKOVA 5, NOVO MESTO
tel. 068/21-201, 24-298, 26-016
telefax: 068/23-213
VOŠNJAKOVA 7, Ljubljana, tel. 061/631-375

PIONIR

NOVO PODJETJE

ŠE NAPREJ ZA VAS

kvalitetno
hitro
zanesljivo
nudi stanovanjske hiše
od 50 do 200 m²
pri takojšnjem plačilu
vam odobrimo **10%** popust

Informacije: Marles hiše Maribor, p.o., 62000 Maribor, Limbuška c. 2., telefon: (062) 39-441, telefax: (062) 36-323, telex: 33-143
Jože Pogačar, 61240 Kamnik, Ul. L. Stiasnyja 12, telefon: (061) 831-094

STREŠNIK, industrija gradbenega materiala p. o. Dobruška vas

razpisuje na podlagi sklepa delavskega sveta podjetja dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA — direktorja podjetja

Pogoji:
Kandidat mora poleg z zakonom določenih izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima VII. ali VI. stopnjo strokovne izobrazbe
- štiri do deset let delovnih izkušenj na ustreznih delih in nalogah
- vodstvene in organizacijske sposobnosti
- da predloži program dela in razvoja podjetja.

Izbrani kandidat bo imenovan za štiri leta. Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev je potrebno poslati na naslov »STREŠNIK«, IGM Dobruška vas, 68275 Škocjan, s pripisom »za razpisno komisijo«, v roku 15 dni po objavi razpisa. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 8 dneh po izbiri.

Delo, skromnost in poštenje tvoje je bilo življenje. V našem domu je praznina, v srcih naših bolečina.

ZAHVALA

V 61. letu starosti nas je prežgodaj zapustila naša draga žena, mama, stara mama, tašča in sestra

ANA ČADONIČ roj. Čemas

iz Zilj št. 31

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam stali ob strani, izrekli sožalje, podarili vence in cvetje ter pokojnico pospremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se osebu Zdravstvenega doma Črnomelj, posebno dr. Paunovi, kakor tudi intenzivni negi Splošne bolnice v Novem mestu. Zahvala tudi kolektivoma DO BELT Črnomelj, Emona Merkur Črnomelj za podarjene vence ter gospodu dekanu za lepo opravljen obred.

Žalujoci: mož Jože s hčerko Marjano, sinova Lojze in Jože z družinoma in ostalo sorodstvo

OPEKARNA NOVO MESTO

Zalog 21, 68000 Novo mesto

objavlja prosta dela in naloge

1. tehnologa 2. pomožnega opekarskega delavca

Poleg splošnih pogojev naj kandidati izpolnjujejo še naslednje pogoje:

Pod 1:
diplomirani kemijski tehnolog ali inženir kemijske tehnologije z enoletnimi oziroma dveletnimi delovnimi izkušnjami.
Pod 2:
starost nad 18 let.

Prijave zbiramo 8 dni.

112/9

Po dolgi in težki bolezni smo se poslovili od naše sodelavke

BERNARDE PLAVEC

iz programa Zdravil

Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Delavci Krke, tovarne zdravil Novo mesto

*Ljubila si svojo družino,
ljubila si delo in dom.
Ostali smo z bolečino,
ti odšla si v večni dom.*

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je po hudi bolezni v svojem 43. letu zapustila naša nadvse ljubljenca

MARIJA HROVAT

rojena ČELIČ
z Uršnih sel 37

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam ob tem težkem trenutku stali ob strani, darovali cvetje in jo pospremili na zadnjo pot.

- Vsi njeni

ZAHVALA

V 56. letu nas je zapustila

ZLATA CINDRIČ

roj. Pezdirc

Ob boleči izgubi naše drage mame, žene, babice, sestre, svakinje in tete se zahvaljujemo za izkazano pomoč, izraženo sožalje in darovano cvetje, osebju zdravstvenega doma Črnomelj, delavcem DO Planina, delavcem DZS, organizaciji ZB, pevskemu zboru, govornikom za poslovilne besede, vsem prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, ter vsem, ki ste pokojno pospremili v njen poslednji dom.

Žalujoci: mož, hči, sin z družino in ostalo sorodstvo

OSMRTNICA

Po dolgi in težki bolezni je v svojem 42. letu umrla naša draga sodelavka

MARIJA KLOPČIČ

rojena Šmaljcelj

Pokopali smo jo v ponedeljek, 12. marca 1990, na pokopališču v Šmihelu pri Novem mestu. Ohranili jo bomo v najlepšem spominu kot priljubljeno in vestno sodelavko.

ISKRA, INDUSTRIJA KONDENZATORJEV IN OPREME SEMIČ

ZAHVALA

V 66. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil dragi mož, oče

MARTIN VITASOVIČ

iz Kettejevega drevoreda 38

Prisrčno se zahvaljujem vsem prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujem za oporo, tolažbo in pomoč Rini Kenda, družini Komes in sostanovalcem. Hvala tudi tov. Ivu Ivkoviču, KS Bršljin, za poslovilne besede, Jožetu Avscu za pomoč, obratu MKI Pionir Novo mesto in g. proštu Lapu za opravljen obred.

Žalujoci: žena in vsi njegovi

ZAHVALA

V bolečini in praznini, ki jo občutimo ob izgubi našega dragega očeta, starega očeta, strica in bratranca

FELIKSA PLANTARIČA

iz Mokronoga

se najtopleje zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, podarjene vence in cvetje ter vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti. Prisrčno zahvala osebju zdravstvenega doma Mokronog, moškemu pevskemu zboru, g. župniku za lepo opravljen obred, kolektivu OŠ Šentrupert, Iskri Mokronog, upravnim organom občine Novo mesto, Hotelu Grad Otočec in organizaciji ZZB iz Mokronoga. Vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: vsi njegovi

DVE KRSTI ZA SOTELSKO

Ko se je porajalo jutro tistega nesrečnega 1. marca, je hitela Milena na avtobus, da se odpelje v šolo v Brežice. Ni hče ne ve, kako se je vse res zgodilo; bili so delci sekunde in počilo je. Z malo življenja so jo odpeljali v bolnico. Zdravniki so zmajevali z glavo in niso dajali praznega upanja. Po šestih mučnih dneh je za vedno ugasnil tisti mali plamenček, ki je šel v njej. Ugasnilo je mlado življenje, komaj šestnajstletno. To je nov davek cesti. Bila je polna življenja. Zdaj pa je njena krsta zasuta s cvetjem, ki ga je tako ljubila. Ne moremo verjeti, da ni več Milene. Ob njeni krsti se je zvrstilo mnogo ljudi. Ko smo na njenem domu v Soteljskem sedeli ponoči ob krsti, je starejši sosed France dejal: »Zakaj nisem jaz umrl namesto Milene, ko sem že star, bolan in betežen?!« Ko pa sta se z ženo odpravila domov, je omahnil mrtev. Tako se poslavljamo od dveh sovaščanov, mladega dekleta in zrelega moža.

Sovaščanka Gabi

*Delo, skrb in trpljenje,
draga mama,
tvoje je bilo življenje.*

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zapustila draga mama, stara mama in prababica

TEREZIJA STRNIŠA

roj. Strnad

iz Vrbovca

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, posebno družinam Smolič, Jarc in Kaplan za nesebično pomoč v težkih trenutkih, darovano cvetje in izrečeno sožalje. Posebna zahvala gospodu župniku za lepo opravljen obred in pevcem za zapete žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

*Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar družji nas.
So vezi močnejše. Brez pomena
zanje so razdalje, kraj in čas.*

(Mila Kačič)

ZAHVALA

8. marca 1990 nas je za vedno zapustil naš ljubi mož, oče in stari oče-ate

FRANC ŠKOF

borec NOB 1941

Globoko pretreseni se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in vaščanom za pomoč in tolažbo v teh težkih trenutkih. Posebna zahvala velja OO ZB, tov. Ivanu Pezlu in govornikom tov. Niku Padevskemu in tov. Štefanu Seničarju za lepe poslovilne besede in pri organizaciji pogreba. Prav tako se zahvaljujemo borcem Belokranjskega odreda in XV. udarne divizije ter vsem družbenopolitičnim organizacijam za izraženo sožalje. Vsem, ki ste nam ustno ali pisno izrekli sožalje in našega dragega ateta spremili na zadnji poti, iskrena hvala!

Žalujoci njegovi: žena Marija, sin Franci z ženo Agno, hči Sonja por. Šenk z možem: Tomažem in vnuki Alenka, Petra in Matija

ZAHVALA

V bolečini in praznini, ki jo občutimo ob nenadni izgubi našega dragega moža, očeta in tasta

SLAVA AUGUŠTINA

iz Metlike

se najtopleje zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje na pokojnikov prerani grob in ga v tako velikem številu pospremili na zadnjo pot. Posebno se zahvaljujemo družinam Majželj, Grašič, Starc in Pavič, sodelavcem iz podjetja Beti za vsestransko pomoč, poslovnim partnerjem za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje, mestni godbi in pevcem za zaigrane in zapete žalostinke, gospodu župniku za lepo opravljen obred. Hvala tov. Predoviču in tov. Flajniku za sočutne poslovilne besede.

Žalujoci: žena Zvonka, sin Boris in sin Vlado z ženo Greto

*Trud in trpljenje —
bilo je tvoje življenje.*

ZAHVALA

V 64. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

JOŽE SAJE

iz Goriške vasi 10, Mirna Peč

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, znancem, prijateljem, ki ste nam kakorkoli pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje ter našega očeta pospremili na zadnji poti. Hvala zdravniškemu osebju kirurgije v Novem mestu, Onkološkemu inštitutu Ljubljana, dr. Mancetu in kolektivom DO Pionir MKI KI, Novoteks, AV 10 comerc, Tozdu za vleko — kurlinici Novo mesto. Zahvaljujemo se tudi tov. Simončiču za sočutne poslovilne besede ter g. župniku za lepo opravljen obred. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Slavki Šuštaric in patronažni sestri Slavki Kastelic. Še enkrat vsem iskrena hvala.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

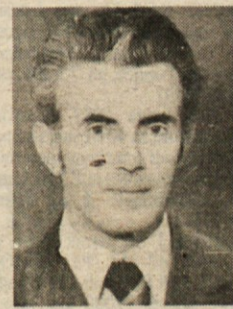
Po hudi in težki bolezni nas je v svojem 62. letu zapustil dragi oče, stari oče, brat in stric

IVAN KAMBIČ

Črešnjevec 30 pri Semiču

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem, znancem, kolektivom Iskra Semič, kolektivu Integral Črnomelj, kolektivu Belt Črnomelj, Združenju soferjev, Gasilskemu društvu Črešnjevec in Krvavčji Vrh, upokojenskem društvu Semič za izrečeno sožalje, podarjene vence in cvetje ter pomoč. Posebno pa se zahvaljujemo zdravnikom in osebju kirurškega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, zdravnikom in osebju Onkološkega oddelka Ljubljana za lajšanje bolečin ter zdravnikom iz Črnomlja in Semiča, govornikom pred domačo hišo in pred odprtim grobom ter pevcem in gospodu kaplanu za opravljen obred.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj smo za vedno izgubili našega dragega, dobrega moža, očeta, starega ata, brata, tasta, strica, svaka in nečaka

JOŽETA SIMONIČA

iz Metlike

Iskrena hvala vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem za obiske med težko boleznijo, za nesebično pomoč, podarjene vence in cvetje ter izraze sožalja, osebju kirurškega oddelka bolnišnice v Novem mestu, ZD Metlika, posebno dr. Mlačku za številne obiske na domu in lajšanje hudih bolečin, GD Metlika za številno spremstvo na zadnji poti, govornikom za poslovilne besede, pevcem za prisrčno zapete žalostinke, g. župniku za lepo opravljen obred, sodelavcem tovarne Beti in vsem, ki ste pokojnega spremili k zadnjemu počitku. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

V globoki žalosti: vsi njegovi

tedenski koledar

Četrek, 15. marca — Klemen Petek, 16. marca — Herbert Sobota, 17. marca — Jedert Nedelja, 18. marca — Ciril Ponedeljek, 19. marca — Jožef Torek, 20. marca — Klavdija Sreda, 21. marca — Niko LUNINE MENE 19. marca ob 15.30 — zadnji krajev

kino

BREŽICE: 15. 3. (ob 19.30) mestno ljubljansko gledališče Karambol, 16. in 17. 3. (ob 20. uri) ameriška akcijska komedija Lov na moško svinjo, 16. in 17. 3. (ob 22. uri) ameriški erotični film Detektivka iz B. Hillsa, 18. (ob 18. in 20. uri) in 19. 3. (ob 20. uri) hongkongski akcijski film V tigrovem gnezdu, 20. 3. (ob 20. uri) drama Ljubezen v minusu, 21. 3. (ob 20. uri) ameriška erotična drama Devet in pol noči.

ČRNOMELJ: 15. 3. (ob 19. uri) ameriški glasbeni fantastični film Mochnwalker, 16. 3. (ob 21. uri) ameriški erotični film očaranost, 18. 3. (ob 20. uri) ameriška komedija Lak za lase.

20. 3. (ob 19. uri) ameriški kriminalni film Petek, 13. — VII. del.

KRŠKO: 15. 3. (ob 20. uri) ameriška komedija Zaljubljeni Lukas, 16. 3. (ob 22. uri) ameriški erotični film Joy — radosti življenja, 18.33 (ob 18. uri) ameriški akcijski film Vohuni v zasedi, 20. 3. (ob 20. uri) italijanski ljubezenski film Hudič v telesu.

NOVO MESTO — DOM JLA: Od 16. do 18. 3. (ob 17. in 19. uri) ameriški film Tatovi porcheje, Od 19. do 21. 3. (ob 17. uri) ameriški film Vozniško dovoljenje ter (ob 19. uri) hongkongski film Ubijalci iz Saolina.

NOVO MESTO — DOM KULTURE: 15. 3. (ob 18. in 20. uri) ameriška drama Barva denarja, Od 16. do 18. 3. (ob 18. in 20. uri) premiera ameriškega filma Zaposleno dekle, Od 16. do 18. 3. (ob 22. uri) ameriški erotični film Anina obsesija, 16. in 17. 3. (ob 16. uri) ameriški akcijski film Pod ognjem, 19. 3. (ob 16. in 18. uri) pustolovski film Planet zakladov, 19. 3. (ob 20. uri) ameriška drama Barva denarja.

NOVO MESTO - DOM KULTURE: 20. in 21. 3. (ob 19.30) teater v gosteh: Sarmica.

GOLF JX diesel, februar 1990, prodam za 24.800 DEM. Prepis in dostava vozila sta maja. Tel. (071) 547-548. (P11-71MO)

R 4 GTL, prodam ali menjam. Tel. 43-570. (P11-73MO)

R 5 campus mentol metalik s toniranimi stekli, prevoženih 2500 km, prodam. Tel. 24-475. (P11-74MO)

LADO 1200 karavan, letnik 1983, prodam. Tel. 45-317. (P11-75MO)

Z 750, letnik 1983, prodam in kupim jugo 45 ali R 4, lahko karamboliran. Tel. 42-571. (P11-77MO)

Z 126 P, star tri leta in pol, in tomos avtomatik, star dve leti, prodam po ugodni ceni. Tel. 28-669. (P11-78MO)

MOTOR BT 50, letnik 1986, prodam. Tel. 76-571. (P11-80MO)

LADO 1200 S, december 1986, prodam. Tel. (0608) 79-128. (P11-81MO)

LADO RIVO 1300, tri leta, 36.000 km, dodatno opremljena, prodam za 70.000 din. Tel. dopoldne (0608) 31-017, popoldne (0608) 79-225. (P11-82MO)

Z 126 P, letnik 1980, prodam za 1.700 DEM. Tel. 25-003. (P11-85MO)

KOMBI IMV 2200 D kasonar, letnik 1978, in 126 P, letnik 1985, prodam. Šterk. Ob Teški vodi 84, Novo mesto. (P11-86MO)

JAWO 350, športno opremljeno, letnik 1987, prodam. Tel. 47-488. (P11-27MO)

DYANO 6, letnik 1978, v voznom stanju, ugodno prodam. Tel. (068) 58-602, Virant Anton, Ul. I. maja 2, Metlika. (P11-25MO)

JUGO koral 55, nov, traktor IMT 549 in športno kolo Pinarello ugodno prodam. Tel. dopoldne 22-283. (892-MV-11)

ZASTAVO 101 mediteran, letnik 1980, registrirana do marca 1991, prodam. Mohar, Krka 8, tel. 27-396. (893-MV-11)

JUGO koral 45, letnik maj 1988, malo vožen, prodam za 52.000 din. Tel. 25-834. (896-MV-11)

R 5 campus, nov, metalik sive, prodam. Tel. 27-030. (899-MV-11)

Z 750, letnik 1977, registrirana do konca leta, prodam, Jože Steingel, Sadinja vas 16, Žuzemberk. (873-MV-11)

Z 101, letnik november 1985, 44.000 km, troje vrat, prodam, Alojz Vene, Hraščulje 5 a, Skočjan. Ogled popoldne. (874-MV-11)

ZASTAVO 101, letnik 1984, registrirana do decembra, prodam. Darko Troha, Brezovica 13, Šmarješke Toplice. (876-V-11)

PRODAM 126 P, 35.000 km, registrirana do januarja 1991, KOLO PINARELLO, št. 57, oprema campagnolo mavic z opremo, KAMERA CANON super 8 mm, TV ISKRA PANORAMA, vse brezhibno in ohranjeno. Tel. 86-240. (877-MV-11)

GOLF JX, letnik 1986, prodam ali menjam za starejšega. Tel. 73-006. (879-MV-11)

JUGO 45, letnik 1989, prodam. Na tratah 3, Novo mesto, tel. 28-733. (878-MV-11)

ZASTAVO JUGO 55 skala, rdeče barve, registrirano do 8.2.1991, prodam. Alojz Puhan, Podturn 76, tel. 65-298 od 19. do 21. ure. (ček-MV-11)

VISO 11 RE prodam ali menjam za manjši avto. Tel. 65-753. (ček-MV-11)

GOLF, letnik 1986, jugo 45, letnik 1985, traktor Ursus 335, prodam. Jože Ravbar, Dol. Karteljevje 30, Novo mesto. (P11-60MO)

Z 101 GT 55, letnik 1984, zelo dobro ohranjena, prodam za 5.200 DEM. Tel. (0608) 75-700. (P11-58MO)

LADO KARAVAN, stara 14 mesecev, ugodno prodam. Milivoje Vasiljevič, Nad Krko 8, Otočec. (882-MV-11)

Z 128, letnik 1985, prodam. Tel. 85-406. (P11-59MO)

OPEL KORSO LS 1200, star 4 leta, registriran do februarja 1991, prodam. Tel. (068) 52-666. (904-MV-11)

Z 101 GTL 55, letnik 1984, in Z 750, generalno obnovljeno, prodam. Tel. 27-694. (P11-90MO)

Z 128 SKALA 55, januar 1989, 5300 km, garazirano, prodam. Tel. (068) 27-164, zvečer. (P11-66MO)

Z 101, novo, neregistrirano, rdeče barve, prodam. Tel. (0608) 32-891. (P10-94MO)

DOBRO OHRANJEN motor Jawa 350 in rezervni motor prodam za 1.700 DEM. Prodaj tudi hi-fi stolp Grundig, nov, za 800 DEM. Janez Ivičič, Bojanja vas 5 A, Metlika. (824-MV-11)

DYANO 6, generalno obnovljeno, registrirano do februarja 1991, prodam. Informacije po telefonu 23-976 vsak delavnik dopoldne ali zvečer. (860-MV-11)

ZAR 18 prodam motor za brisalce, klinasti jermen in nosilni prtlačnik. Tel. 21-954. (ček-MV-11)

VW, športno opremljen, letnik 1975/76, prodam. Tel. (068) 28-273, Breg 10, Novo mesto. (857-MV-11)

R 14 ugodno prodam. Ogled popoldne. Jurčičeva 6, Brežice. (P11-38MO)

JUGO KORAL 45, letnik marec 1989, registriran do l. 1991, ugodno prodam. Tatjana Cugelj, Družinska vas 11, Šmarješke Toplice, tel. 73-009, po 15. uri. (P11-37MO)

Z 128, letnik 1987, registrirano do 1991, prodam za 40% ceneje od nove cene (vzajem tudi gradbeni material ali karambolirano vozilo) in Z 750, letnik 1983. Šiler, Golobinje 1 a, Mirna Peč. (861-MV-11)

Z 101 GT 55, letnik 1984, prodam. Tel. (0608) 43-143. (P11-40MO)

FIAT 126 P, letnik 11/87, rdeče barve, prevoženih 27000 km, zelo ugodno prodam. Tel. (068) 40-215. (P11-41MO)

BMW 316, december 1985, srebrne kovinske barve, odlično ohranjeno, prodam. Tel. (0608) 62-949. (P11-44MO)

LADO SAMARO, staro dve leti, prevoženih 16800 km, prodam. Tel. dopoldne 51-720 po 20. uri 57-293. (P11-48MO)

ARGENTO 110, letnik 1986, prodam. Vladimir Janc, Lešnica 6, Otočec, tel. 85-195 popoldne, 21-538 dopoldne. (P11-45MO)

ZASTAVO 128, letnik 8/1985, prodam. Tel. 28-317. (ček-MV-11)

R 4 GTL, letnik 1986, ugodno prodam. Jože Blatnik, Šmar. Toplice 160. (P11-32MO)

Z 101, letnik 1983, registrirano do 21. 11. 1990, in APN 6 S, letnik 1988, malo vožen, poceni prodam. Jože Kodrič, Mrtevce 15, 68273 Leskovec, tel. (0608) 32-069 v soboto in nedeljo. (831-MV-11)

Z 126 PGL, nov, neregistriran, prodam 10% ceneje. Tel. 27-131. (P11-12MO)

MOTOR za Golf Diesel, l. 1985, 49.000 km z dokumenti prodam za 3.000 DEM. Informacije na tel.: 23-611 (v četrtek in petek od 8. do 12. ure). (P11-99MO)

prodaj

PIANINO PETROF, malo rabljen, prodam. Tel. 27-716. (ček-PR-11)

PLETILNI STROJ Empisal, dvoredni, na kartice, prodam za 2200 DEM. Tel. 47-012, dopoldne, 47-216 popoldne. (P11-29MO)

PRALNI STROJ Gorenje, popolnoma obnoven, poceni prodam. Tel. (0608) 82-651. (P11-24MO)

MLADO KRAVO, brejo 8 mesecev, prodam. Miklič, Gor. Kamenca 9, Novo mesto. (835-PR-11)

MESALEC za beton, nov, ugodno prodam. Tel. (068) 21-506. (834-PR-11)

SENO prodam. Jože Bobnar, Novo-meška 55, Straža, tel. 85-306. (P11-23MO)

PRODAM dve kobili in žrebico ter kosilnico s frezo Gorenje Muta. Draginc, Konec 11 a, Novo mesto. (P11-21MO)

MLADIČE novofuldnice odličnih staršev prodam. Munda, Bizjakova 8, 62331 Pragersko. (P11-18MO)

PRODAM novo motorno žago Stihl 051 AV elektronik. Tel. (0608) 82-607. (P11-35MO)

TELEVIZOR Gorenje 62 cm, star eno leto, s sobno anteno TON 3503 prodam. Tel. 21-954. (ček-PR-11)

VIDEOREKORDER SHARP, nov, prodam za 7.000 din. Tel. 21-912. (856-PR-11)

OTROŠKI VOZIČEK in stajico prodam. Tel. 28-317. (ček-PR-11)

ZAMRZOVALNO OMARO (240 l), malo rabljeno, prodam. Tel. 24-195. (P11-98MO)

PRODAM 2500 kosov rabljene strešne opeke Kikinda 272. Alojz Simončič, Gmajna 12, Raka. (903-PR-11)

PRODAM 3 tone sena. Marija Kočvar, Dolnja Lovkiva 15 pri Metliki. Cena po dogovoru. (P11-95MO)

KUHINJSKO MIZO in 4 stole ugodno prodam. Pokličite na tel. 24-681, vsak dan od 9. do 20. ure. (P11-72MO)

TV SABA color 56 cm, satelitski sprejem, 9 let, brezhiben, ugodno prodam. Tel. (0608) 31-625. (P11-76MO)

KRAVO, brejo 7 mesecev, prodam. Perme, Šmarjeta 40, tel. 73-551. (P11-79MO)

PLETILNA STROJA Singer in Brother BH 260 prodam. Tel. 40-164. (P11-84MO)

BELO KUHINJO, hladilnik in štedilnik, dobro ohranjeno, prodam. Slavka Gruma 70 — stanovanje 8, Novo mesto, tel. 27-475. (P3-27MO)

HIDRAVLičNO STISKALNICO, 25 ton, prodam. Tel. (0608) 69-560. (P11-42MO)

SENO — OTAVO, večjo količino, ugodno prodam. Prodaj tudi letošnjo košnjo. Gabriel Popovič, Dol. Težka voda 9 a. (862-PR-11)

30 čebelijih družin v AŽ panjih poceni prodam. Slavko Fabijan, Dol. Toplice, tel. (068) 65-103. (P11-51MO)

KOTNO SEDEŽNO GARNITURO prodam. Tel. 22-822. (ček-PR-11)

BARVNI TV Gorenje in pralni stroj Gorenje prodam. Tel. (068) 28-505. (ček-PR-11)

KRAVO SIMENTALKO, brejo osem mesecev, s tretjim teletom, prodam. Bojanc, Karteljevje 18, Novo mesto. (880-PR-11)

SMREKOVE PLOHE in bočno kosilnico za traktor Univerzal prodam. Tel. 84-293. (P11-61MO)

PRODAM kavč. Informacije na tel. 27-094 v popoldanskem času. (P11-52MO)

POCENI PRODAM 8 ton sena. Informacije na tel. 22-408. (MO-SR-90)

POZOR! Elemente kuhinje Marante (nove), renault 10, letnik 1968, kolo se-

nior, električni brivnik, črno usnjeno jakno št. 48, dva para škornjev in par čevljev št. 42-semi (novo), otroško posteljico, TVB LOEWE Opta, štedilnik (2 plin), nov, prodam ali menjam za okroglo mizo in 4 stole. Tel. 28-226, vsak dan od 16. do 17. ure. (894-PR-11)

ŠIVALNI STROJ BAGAT super Slavica v omarici in Bagat Danica v kovčku, oba dobro ohranjena in v brezhibnem stanju, ugodno prodam. Tel. 22-252, Lebanova 31, Novo mesto. (ček-PR-10)

TELEVIZOR, star 5 let, prodam. Marinc, Dobe 1, Kostanjevica. (827-PR-11)

KORUZO v starih za seme in prehrano, krompir dešir za seme in nov obračalnik SIP 2050 prodam. Tel. (068) 44-433, zvečer. (P11-3MO)

kupim

PISMA in razglednice do l. 1945 in stare ilustrirane knjige kupim. Gregl, Kidričeva 11, Brežice, tel. (0608) 61-084. (P8-9MO)

PARCELO z možnostjo gradnje — obnove vikenda ali zidanih kupim na Dolenjskem v bližini reke Krke. Tel. popoldne (068) 24-827. (P11-50MO)

posesi

VIKEND PARCELO z obstoječim objektom prodam. Tel. (0608) 79-596. (P11-91MO)

PARCELO v velikosti 24 a v Dolnjem Grčevju, primerno za vinograd ali sadovnjak, prodam. Udovc, Potočna vas 15 a, Novo mesto. (ček-PO-11)

GRADBENO PARCELO prodam. Telefon 76-395. (869-PO-11)

ZIDANICO z vinogradom, lep razgled in sončna lega, na Hrastru pri Metliki, voda, elekrika, telefon, asfalt, prodam. Ključite zvečer na tel. (068) 25-068. (870-PO-11)

SONČNO PARCELO med Sotesko in Dvorom na Dolenjskem, primerno za vinograd, z možnostjo nadomestne gradnje, prodam. Tel. popoldne (068) 24-827. (P11-50MO)

NJIVO (24 arov) v k.o. Gotna vas prodam. Tel. 25-414 ali 21-323 vs dan. (P11-53MO)

HIŠO z gospodarskim poslojem, poleg je mlin na vodo, v Breganskem selu pri Bregani prodam. Zglasite se pri Angelu Povh v Breganskem selu 39, Jesenice na Dolenjskem. (P11-54MO)

VINOGRAD pri Bučki prodam ali dam v najem. Tel. (061) 573-046. (P11-34MO)

PARCELO s stavbiščem na Ljubnu (Uršna sela) prodam. Tel. 28-317. (ček-PO-11)

GOZD v bližini Ajdovca ter dve kravi prodam. Ivan Kmet, Podlipa 22, Dvor. (P11-15MO)

TRAVNIK v izmeri 2586 m² na Ratežu prodam. Tel. (068) 22-489. (850-PO-11)

PARCELE na Trški gori, primerne za vinograd, prodam. Tel. 85-015. (ček-PO-11)

DVA STARA VINOGRADA in HIŠO v okolici Krškega prodam. Telefon (063) 27-606. (760-PO-10)

VINOGRAD, star 10 let, z 800 trtami, oddaljen iz Sevnice 9 km, prodam. Dvostop z avtom. Prodaj tudi ursus 335, letnik 1975. Tel. (0608) 82-531, od 15. ure dalje. (P11-5MO)

STAREJŠO ENODRUŽINSKO HIŠO z dvoriščem, z možnostjo opravljanja obrtne dejavnosti, v Sevnici, prodam. Tel. (0608) 81-424. (P11-2MO)

POLOVICO HIŠE z vrtom v Novem mestu prodam. Tel. (061) 213-087. (818-PO-11)

razno

VIDEOREKORDER FISCHER — nov prodam. Tel. 51-841. (P11-10MO)

Podjetniki in tisti, ki želite postati podjetnik, ustanovite si svoje lastno podjetje. Osnovna vloga je še nespremenjena (dva tisoč dinarjev). Zato pohitite z registracijo! Pokličite nas in dogovorite se bomo za obisk na vašem domu. Vse informacije po telefonu (064) 69-712 vsak dan po 15. uri. (P11-28MO)

UGODNO PRODAM paviljonski objekt (80 m²) v Novem mestu za gostinstvo ali drugo dejavnost. Tel. (061) 225-402 od 20. do 22. ure ali od 7. do 8. ure. (810-RA-11)

KMEČKA DRUŽINA sprejme žensko (lahko mlajša upokojenka) za delo na kmetiji, vrtinjarji. Hrana in stanovanje v hiši. Možna redna zaposlitev. Janez Aljančič, Hladnikova 31, 64294 Križe. (P11-8MO)

LOKAL za trgovino v Novem mestu vzajem v najem. Tel. (064) 22-048. (92-RA-11)

NARODNOZABAVNI ansambel iz Novega mesta vabi k sodelovanju pevko. Tel. 25-887. (886-RA-11)

služba dobi

DOBRO FRIZERKO s prakso zaposl. Informacije na tel. (0608) 75-652. (847-SD-11)

HONORARNO ZAPOSLIM žensko ali dekle za pomoč v gospodinjstvu in varstvu otrok v dopoldanskem času. Plačilo po dogovoru. Interesente naj se javijo na naslov: Ivan Kralj, Vel. Brusnice 86. (845-SD-11)

IŠČEMO DEKLE za strežbo s prakso v kava baru. Tel. 44-357. (P11-83MO)

NAJBOLJŠA SLOVENSKA SKUPINA nudi možnost dobrega zaslužka zaposlenikom s predstavitvijo novih programov zasebnega podjetja. Vabimo izkušene akviziterje, lahko pa se dokazate tudi začetniki. Obvezan prevoz, plačilo takoj! Tel. 26-330. (866-SD-11)

NE ZAMUDITE PRILOŽNOSTI! Imate lasten prevoz, nizek OD in željo po dodatnem zaslužku? Sestaneč 16. marca ob 17. uri, Ločna 8/a, Novo mesto. (871-SD-11)

V GOSTINSKEM LOKALU v okolici Novega mesta honorarno zaposlimo dekle v popoldanskem času. Tel. 43-748. (854-SD-11)

službo išče

FRIZERKA z večletno prakso išče zaposlitev v okolici Novega mesta ali Trebnjega. Tel. 49-426. (P11-92MO)

stanovanja

DVOSOBNO STANOVANJE v Novem mestu vzajem v najem. Možnost predplačila. Tel. 27-578. (890-ST-11)

DVOSOBNO STANOVANJE v Novem mestu prodam ali menjam za garsonjero. Tel. 26-946. (885-ST-11)

DVOSOBNO STANOVANJE (55 m²) v Sevnici prodam. Šifra: »1000 DEM za m²«. (P11-55MO)

MANJŠE STANOVANJE v Brežicah najame par. Tel. 9949-711-2624924. (P9-25MO)

IŠČEMO triposteljno sobo v Novem mestu z uporabo kopalnice in WC za 3 urejne fante, ki so veliko odsotni. Naslov v upravi lista. (830-ST-11)

SOBO s souporabo kuhinje oddam samskemu dekletu. Tel. 23-597.

motorna vozila

R 4 GTL, letnik 1983, in dve gumi 750-16 prodam. Anton Trbane, Dol. Dole 19, Skočjan. (P11-3MO)

Z 101, letnik 1976, ugodno prodam. Franc Hlebec, Dol. Kamenca 54, Novo mesto. (838-MV-11)

VARTBURG Karavan, letnik 1982, prodam. Stane Grubar, Dol. Stara vas 47, Sentejnerje. (P11-36MO)

ZASTAVO 101, letnik 1985, dobro ohranjeno, prodam. Tel. (068) 42-041. (868-MV-11)

DIANO, letnik 1978, poceni prodam. Tel. 27-955. (867-MV-11)

Z 850, letnik 1984, prodam. Tone Gričar, Biška vas 16, Mirna Peč. (865-MV-11)

ZASTAVO 128, novo, Z 101, letnik 1988, Tomos ATX, nov, in obračalnik za seno prodam. Selak, Dolenja vas 1, Otočec. (855-MV-11)

ZASTAVO 101, letnik 1981, dobro ohranjeno, prodam. Tel. (068) 25-895.

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DIC, toz Dolenjski list, Novo mesto. USTANOVITELJI: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Krško, Metlika, Novo mesto, Sevnica in Trebnje.

SKUPŠČINA Dolenjskega lista: organ upravljanja tozda. Predsednik: Nace Štamcar. ČASOPISNI SVET: organ družbenega vpliva na programsko zasnovno in uredniško politiko. Predsednik: Anton Štefanič.

UREDNIŠTVO: Drago Rustja (glavni urednik in vodja tozda), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Anton Jakše, Zdenka Lindič-Dragaš, Martin Luzar, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Primc, Jože Simičič, Jožica Teppy in Ivan Zoran.

TEKOČI RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB — Dolenjska banka d.d. Novo mesto).

IZHAJA ob četrtkih. Posamezno številka 7 din, naročnina za 1. trimesečje 80 din; za delovne in družbene organizacije 160 din; za tujino 40 ameriških dolarjev ali 70 DM (ali druga valuta v tej vrednosti) na leto.

OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 90 din, na prvi ali zadnji strani 180 din; za razpise, licitacije ipd. 100 din. Mali oglasi do deset besed 60 din, vsaka nadaljnja beseda 6 din.

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni: uredništvo (068) 23-606, 24-200, naročniška služba, ekonomska propaganda in fotolaboratorij 23-610, mali oglasi in zahvale 24-006. Nenaročeni rokopiesi in fotografije ne vracamo. Na podlagi mnenja republiškega komiteja za informiranje SR Slovenije (št. 23 od 21. oktobra 1988) se za Dolenjski list ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov. Časopisni stavek, delom in filmi: DIC, toz Grafika, Novo mesto. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

KAMNOŠEŠTVO

BIZELJSKO
Tel. 0608 68-127

VEDNO NA ZALOGI VSE VRSTE NAGROBNIH SPOMENIKOV

Zdomec, ki živi v ZR Nemčiji, želi oddati hišo v oskrbo na relaciji Leskovec — Veliki Trn (Krško). V hiši je centralno ogrevanje, telefon in v bližini avtobusna postaja. V okolici hiše je velik sadni vrt. Hišo želi oddati najraje upokojencema. Ponudbe pošljite na naslov: Rozi Kočnar, Golek št. 3, pošta Krško, ali na telefon: 061-59-365. (P10-36MO)

obvestila

MENIMO, da je življenjski uspeh zelo odvisen od pametnih naložb denarja.

Mi pravimo: izposoditi si poročno obleko ni sramota, ampak korak naprej!

Naredite ga tudi vi!

**VJENČANA POSUDIONA
VLAŠKA 70
ZAGREB, tel. (041) 418-014.
(269-OB-5)**

ČEBELARJE obveščamo, da izdelujemo satnice vseh dimenzij. Vosek predhodno steriliziramo v avtoklavu. Prodajamo tudi čebelje družine. Oglasite se na tel. (068) 56-324. (P10-38MO)

STRANKE OBVEŠČAM, da bom prodajal naslednje piščance, večje bele in rjave, 30. aprila. Istočasno zbira naročila KZ Metlika. Jože Jeršin, Račje selo, Trebnje, tel. 44-389. (P11-62MO)

OBVEŠČAMO, da prodajamo 4- tedenske piščance — bele, rjave, grahaste. Dobijo se vsak dan od 16. ure. Jablan 23, Mirna Peč. (875-OB-11)

IZDELUJEM vse vrste cilindričnih in avtomobilskih ključev. Pajk, Heroja Slaka 45, Trebnje, vsak dan od 14.30 do 18. ure, v soboto od 8. do 11. ure. (P10-48MO)

UGODNO IN KVALITETNO izvajam ELEKTROINSTALATERSKA DE-LA v privatnem in družbenem sektorju. Elektroinstalacije NENAD KAJTAZO-VIČ, Šegova ul. 81, Novo mesto, tel. 25-706. (812-OB-11)

ČEBELARJI! Izdelujem panje na 10 satov. Tel. (068) 73-057. (828-OB-11)

JARKICE, stare 8 tednov, cepljene, bomo prodajali 18. aprila in 15. maja (zadnje). Cena zajamčena: 28 din komad. Naročila sprejemamo na tel. 73-058 ali na naslov: Majda Klanjšček, Šmarjeta 15. (P11-14MO)

CENJENE STRANKE obveščam, da montiram in servisiram rolete in žaluzije vseh vrst. Retelj Rudi, Cegelnica 54, Novo mesto.

CEMENTNINARSTVO URBIČ

obveščam vse graditelje, da lahko naročite strešno opeko v
*sivi
*rdeči
*rjavi
*ali črni barvi.

Po želji dostava na vaš naslov. Obiščite nas in se prepričajte o **kvaliteti in ugodni ceni**. Franci Urbič, Dol Dobrava 12, TREBNJE. (P11-96MO)

POZOR! S šestnajstletnimi izkušnjami pri servisu Gorenje sedaj samostojno popravljam zamrzovalne skrinje vseh vrst, hladilnike in pralne stroje Gorenje. Opravljam vse pri strankah in se priporočam! Jože Golob, Šegova 73, 68000 Novo mesto, tel. (068) 25-764. (839-OB-11)

preklici

IVAN TURK, Gorenje Mokropolje 5, Šentjernej, prepovedujem pašo kokoši po njivah in travnikih. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno pregajal. (843-PK-11)

VSI SOLASTNIKI kmetije umrlega ANTONA PENCA starejšega z Mal. Slatnika prepovedujemo ZDENKI PENCA z Mal. Slatnika in njenemu očetu CI-

RILU SENIČARJU z Mal. Slatnika, da bi si lastila katerokoli parcelo, dokler ne bo sodniško odmerjeno, koliko pripada otrokoma. CIRILU SENIČARJU pa prepovedujemo vsako sečnjo po gozdovih. (822-PK-11)

čestitke

Ta čestitka je namenjena JOŽKU SAŠKU iz Gabrja pod Gorjanci, ki jutri,

16. marca, odhaja na služenje vojaškega roka. Joško, minilo je 18 let, ko si pogledal v to svetlo nebo, tudi prišla je zelena pomlad, ko moraš biti vojak. Da bi se vrnil zdrav in srečen nazaj in vedno tako nasmejan kot do zdaj! V ponedeljek, 19. marca, boš praznoval svoj god med novimi prijatelji in da bi se dobro počutil v vojaški suknji. To ti želimo: ati, mami in brat Franci, mama Albina, Novakovi, Baničavi in Boltzevi. (P11-64MO)

*Kadar na nebu noč zvezde prižge,
v vetru vrhovi smrek spet zašume,
v grobu samotnem naša mami leži,
v srcih pa naših zanjo lučka gori.*

ZAHVALA

Kruta usoda je sredi največje življenjske moči izrgala iz naše sredine drago

ŠTEFKO VIDMAR

roj. Pavček

iz Dolenje Straže

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali in njeno prerano poslednjo pot posuli s cvetjem.

Vsi njeni

ZAHVALA

Iznenada nas je zapustila naša ljuba žena in mama

MILENA JANKOVIČ

roj. Volčanjk
s Čateža pri Brežicah

Od srca se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam pomagali in stali ob strani v najtežjih trenutkih. Posebna zahvala podjetjema Motel Čatež in Dinos Brežice, tov. Ivšiču za poslovilne besede in družinama Mlekuž ter Škofljanc. Hvaležni smo tudi vsem, ki so darovali vence in cvetje ter našo mamo pospremili na zadnji poti, gospodu župniku Jožetu Packu pa za lepi obred.

Mož Jože in hčerka Tamara

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je nenadoma za vedno zapustila naša draga žena, mama, stara mama, sestra, teta in svakinja

ANTONIJA VRŠČAJ

roj. PEŠELJ

iz RODIN 7

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam pomagali v najtežjih trenutkih, nam izrekli sožalje, pokojnici darovali vence in cvetje ter jo v tako lepem številu pospremili na zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni pevskemu zboru iz Dobljč, podjetju BELT in BETI iz Črnomlja, Splošni bolnišnici Novo mesto — int. oddelek, ZB Talčji Vrh in tov. Medic za poslovilne besede ter gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: mož Franc, sin Jože z družino, hčerka Anica z možem Tonetom, hčerka Jožica z možem Janezom, sestra Štefka z družino ter ostalo sorodstvo

*Delo, skromnost in poštenje
tvoje bilo življenje.
V domu našem je praznina,
v srcih naših bolečina.*

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, pradedek in stric

JANEZ KREVS

iz Hrastja 6 pri Mirni Peči

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam kakorkoli pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje in pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: žena Marija, hčerke Ana, Pepca z družino, Marija z možem, vnukinji Danijela z družino in Nada, pravnuk Dejan ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob smrti naše mame, stare mame, babice in prababice

TEREZIJSKE POTOČAR

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste pokojno pospremili na njeni zadnji poti k počitku. Najlepša zahvala g. proštu J. Lapu za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, sestre, tete in tašče

MARIJE MEVŽEK

z Broda 46, Novo mesto

iskrena hvala sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom za podarjene vence, tehnični enoti Splošne bolnice Novo mesto, upravi skupščine občine Trebnje, Kavškovim in Dolenčevim za vso pomoč v težkih trenutkih. Hvala g. župniku za opravljen obred.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

ob smrti mojega dragega brata

JOŽETA MRGOLETA

s Telč 25 pri Trzišču

se iskreno zahvaljujem vsem dobrim sosedom in krajanom za nesebično pomoč, podarjeno cvetje in izrečeno sožalje, kakor tudi vsem, ki ste pokojnega brata spremili tako številno na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo sem dolžna govorniku in gospodu župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat hvala!

Žalujoci: sestra Minka in Cvetka z družino ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga žena, teta, botra in sosedka

MARIJA ŠTAMPEL

s Potovega Vrha

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za darovano cvetje in izrečeno sožalje ter spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala novomeški godbi, pevkam za zapeto žalostinko, govornikom, organizaciji ZB Mali Slatnik in vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali.

Žalujoci: vsi njeni

*Ljubila svojo si družino,
ljubila zemljo si in dom,
ostala grenka nam je bolečina,
ko odšla si v večni dom.*

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zapustila naša draga žena, mama, stara mama in prababica

FRANČIŠKA KUMELJ

roj. Dragman

iz Dolnjega Kota 6 pri Dvoru

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, še posebej Mariji Senica in Mariji Pucelj, ki so nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojnico spremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala osebju Zdravstvenega doma Žužemberk, govornici Nežki Bezeg iz Semiča za poslovilne besede, Novolesu TG Dvor, župniku za lepo opravljen obred ter pevcem za zapete žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: mož Franc, hčerke Ana, Fani in Pavla z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše dobre skrbne mame, babice, prababice in tete

MIRE STREL

iz Mokronoga 99

se iskreno zahvaljujemo vsem znancem, prijateljem, krajanom in sorodnikom, ki ste jo tako številno pospremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje in nam pisno ali ustno izrekli sožalje. Zahvaljujemo se osebju ginekološkega in internega oddelka bolnice Novo mesto ter pevcem iz Mokronoga. Hvala tudi g. župniku za opravljeni obred.

Žalujoca sinova Tomo in Janez z družinama

*Delo, skrb in trpljenje,
tvoje bilo je življenje.
Cvetje in zelenje si ljubila
in z njim si se od nas poslovila.*

ZAHVALA

V 68. letu starosti nas je zapustila naša draga mama in stara mama

JOŽEFA RAJK

roj. Sekula

Gabrje 34

Iskrena hvala vsem, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih, darovali cvetje in izrekli sožalje. Posebna hvala Martinu Luzarju za poslovilne besede ob odprtem grobu, pevcem za zapete žalostinke in gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: domači

*Ne, jaz nočem umreti,
saj še sije zlato sonce,
saj mladost me drzno spremlja,
saj so cilji še pred mano,
ne, jaz nočem še umreti.*

(S. Kosovel)

ZAHVALA

V 28. letu nas je po dolgi bolezni zapustila naša draga hčerka in sestra

JUSTI HOČEVAR

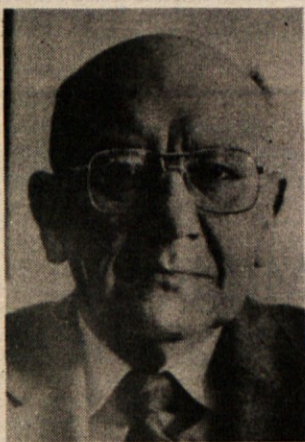
Žvirče 2

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in vsem, ki ste sočustvovali z nami, darovali cvetje in pospremili pokojno na njeni zadnji poti. Lepa hvala g. župniku za pogrebni obred ter dr. Kocutarju in sestri Vidi za vso skrb in nego.

Žalujoci: mama, ata, brat Ivan ter brat Rajko in sestra Milena z družinama

Žvirče, Bottrop, Murska Sobota

DR. SMILJAN TROBIŠ

Student pa je tudi zbolel za tuberkulozo. Ta ga je spremljala dobršen del študija. Komaj se je dobro pozdravil, se je že podal v lov za njo. V Novem mestu, kamor se je preselil z ženo Anico, tudi Dolenjko, doma iz Sentvida pri Stični, je na pljučnem oddelku prišel v ekipo z dr. Smrečnikom in dr. Zakrajškovo, ki je bila neizprosna boj s to vztrajno boleznijo. Danes, ko dr. Trobiš odhaja v pokoj, lahko z zadovoljstvom ugotovljamo, da je bolezen že zdavnaj umirjena. Ne sicer izkoreninjena, ker je to skoraj nemogoče, zato pa močno omejena. Na pljučnem oddelku, ki ga je pred kratkim zapustil kot predstojnik, je sedaj le še četrtina ležišč namenjena tem bolnikom.

Ljudje, ki jim je dano slišati, kako zveni človeška duša, pravijo, da je dr. Trobiševa uglašena tako, da le redko pride v disonanco z drugimi. Nasprotno, z njimi zazveni v urotnem sozvočju tako, da jih dviga in nese naprej v svetlem optimizmu in veri v življenje. Lastnost, ki je še kako potrebna v njegovem poklicu, kjer je pravzaprav zaupanje, poleg vsega strokovnega dela, seveda, tisto, kar pogosto odloča o tem, kam se bo obrnil jeziček na tehnični življenjski in smrti. In če nadaljujemo s primerom: pravijo, da tisti, ki pogosto prihajajo v disonanco, spreminjajo svet, tisti, ki jim je bližja harmonija, ga pa zdravijo.

Dr. Smiljan Trobiš si je po študiju medicine in opravljenem stažu sam izbral Dolenjsko. To je bila v tistem času, leta 1955, gotovo ugodnost, saj so takrat pošiljali mlade zdravnike pač tja, kjer so jih bolj potrebovali. Pravi, da ga je Dolenjska vedno privlačila. Morda tudi zato, ker mu je tukaj stekla zibelka. Oče je bil Stajerc, mati Notranjka. Bila sta učiteljski par, oče je bil šolski upravitelj, ki se je pogosto selil sem ter tja. Tako je bil Smiljan rojen v Kalu pri Šentjanžu, vendar je družina po še nekaj postajah na Dolenjskem pristala v Ljubljani, kjer se je šolal. Tam se je leta 1940 tudi vpisal na medicino, vendar je študij prekinila vojna, mladi

T. JAKŠE

Zmagoslavje brežiških salamarjev

Na tradicionalnem, že 29. tekmovanju v Sevnici zmagal Franc Štrifot

SEVNICA — Značilno za 29. pokušnjo in tekmovanje salamarjev v Vrtoškovi gostilni v Sevnici — kot je že tradicija, je bilo to spet 10. marca, na dan 40 mučenikov — je bilo predvsem dvojice: rekordno število — 68 domačih salam in popolno zmagoslavje brežiških salamarjev.

Brežičani so s svojimi izvrstnimi izdelki dosegli ne le prva tri mesta, ampak imajo tudi tri salame med prvo deseterico. Povsem zaslužno je prvo nagrado na tej najstarejši in najbolj uveljavljeni prireditvi pri nas odpejal s seboj v Dečno selo inštruktor avto šole Franc Štrifot. »Že 23 let delam domače salame in klobase, saj imava z ženo doma gostilno s predvojno tradicijo dobre domače, kmečke hrane in kapljice. Klobase in salame me je naučil delati moj oče in kot kaže — ne le tale zmagi v Sevnici, ampak tudi zadovoljstvo naših gostov, je bil oče dober mojster in učitelj. Sem pa sem prišel bolj po naključju. Morda ima še največ zaslug za to tržni inšpektor Franc Škrabec, ki se kar ni mogel načuditi, da s tako dobrimi salamami sploh še nisem bil na tekmovanju pri Vrtoški. Na jubilejno, 30. salamiado

prihodnje leto pa bom verjetno prišel z več izdelki,« je zadovoljno pripovedoval Franc Štrifot.

Njegova salama je dobila najvišje ocene v obeh krogih ocenjevanja. Letos so namreč prvič ocenjevali po novem: 10 v prvi rundi najbolj ocenjenih salam je stroga komisija pod vodstvom medobčinskega veterinarskega inšpektorja dipl. vet. Borisa Starine ocenjevala še v drugo. Košarkar (nekdanji) Peter Ivančič je komentiral, da je to nekakšen play off, ljubitelji smučanja so spet govorili o nekakšnem drugem teku, kajti tudi nagrade so podelili do 15. uvrščenega, tako kot podeljujejo tudi točke v belem cirkusu. Drugo mesto je osvojil mesar Branko Jurč iz Brežic, ki je bil že šestič v Sevnici, in je zatrjeval, da prireditve s tako izkušeno in podkovano komisijo nimajo na nobeni podobni manifestaciji novejšega datuma. Tretje mesto je zasedel Karel Rožman, trgovski potnik iz Brežic, peti je bil Karel Kozmus iz Presladora, šest Sevnicanov pa je reševal Bojan Kozmus na 5. mestu. Črnomaljec Janez Ivančič je bil 6., Nемеc Rudi Holper, čigar ime se zadnja leta že kar redno pojavlja na tekmo-

vanjih salamarjev v Sevnici, pa je osvojil 7. mesto.

Med sedmimi klobasami, ki so jih tokrat verjetno ocenjevali zadnjič, je najvišjo oceno dobil izdelek Jožeta Ribiča z Blance.

P. P.

BREŽIŠKO ZMAGOSLAVJE — Predsednik odbora sevnških salamarjev je izročil košaro z izdelki pokrovitelja prireditve, krškega Agrokombinata Vinogradništvo — kleti, Francu Štrifotu, Boris Starini pa še prehodni pokal. (Foto: P. Perc)

ŠE ČAS ZA SALAMIADO

RATEŽ PRI NOVEM MESTU — Za salamiado, ki jo v ponedeljek, 19. marca, s pričetkom ob 14. uri v gasilskem domu na Ratežu priredi Turistično društvo Ratež, je veliko zanimanja. Tiste, ki bi se še radi prijavili in zvedeli oceno o svojih klobasah in salamah, obveščamo, da je čas za prijavo še do nedelje, 18. marca, do 20. ure. Prijavnice, se pravi dve klobasi ali eno salamo, sprejemajo v gostilni Vovko na Ratežu.

BREZPLAČNA FRIZURA IN MAKE UP

NOVO MESTO — Mila, tačas najbolj razširjen ženski tednik v državi, pripravila skupaj z novomeško Krko za soboto, 17. marca, v hotelu Kandija nadvse zanimivo in privlačno prireditve, privlačno zlasti za Novomeščanke. Mila jim namreč zagotavlja brezplačno ureditev pričeske in lepoticenje s Krkinimi kozmetičnimi preparati, tiste, ki se želijo na tak način brezplačno polepšati, pa naj se v soboto med 9. in 19. uro oglasijo v hotelu Kandija. Vabljeni!

ŠERUGA PREDAVA DANES

NOVO MESTO — Danes ob 18. uri bo v tukajšnjem Domu JLA Zvone Šeruga pripovedoval obiskovalcem o dogodivščinah in vtisih s svoje 47.000 km dolge poti po Afriki.

ROCK KONCERT V STRAŽI

STRAŽA — Krajevni odbor ZSMS bo priredil v soboto, 24. marca, ob 20. uri v domu Svobode v Straži rock koncert, na katerem bodo nastopili Shark Killers, Hot Dog, Frakcija Fm in Zveza odpisanih, kot gost večera pa bodo nastopili skupina Mama Dolores in udeleženci Novega rocka. Koncert bo v znak protesta proti izrednemu stanju na Kosovu.

Lestvica narodnozabavne glasbe Studia D in Dolenjskega lista

Zreb je prejšnji teden podelil nagrado za sodelovanje pri oblikovanju lestvice PAVLI PEVEC iz Griča pri Šmarjetkih Toplicah. Nagrado bo prejela po pošti. Lestvica najbolj priljubljenih narodnozabavnih melodij pa je ta teden z eno novostjo takšna:

- 2 (1) Radi imamo vse ljudi — ANSAMBEL I. RUPARJA
- 1 (2) Jasmin — SPOMIN
- 4 (3) Vzcvetele so veje jasmina — DOLENJSKI FANTJE
- 5 (4) Ljubezni mi nisi dala — FANTJE Z VSEH TROV
- 7 (5) Dovolj tujine — ANSAMBEL LIPA
- 8 (6) Kakor sedaj cvetel bo maj — ANSAMBEL F. MIHELIČA
- 3 (7) Dolenjski kaveljci — ANSAMBEL I. PUGLJA
- 6 (8) Haha, Košir se še ne da — AVSENİK
- 9 (—) Česnja že cvete — GORENJCİ
- 10 (—) Pa prišel je dan poroke — ANSAMBEL V. PETRIČA

Predlog za prihodnji teden: Ko je praznovanje — MIRO KLINC

Glasujem za:

Moj naslov:

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

Na sejmju vozi prodajajo tudi kmetijske stroje

Sejem dobro sprejet

BREŽICE — Od vseh sejmov rabljenih avtomobilov, ki so se v zadnjem času razrasli kot gobe po dežju, se brežiški nekoliko razlikuje. Po tem, da ga ne organizira zasebnik, ampak Združenje šoferjev in avtomobilnikov Brežice, in še potem, da je namenjen tudi prodaji kmetijskih strojev in opreme. Ta dejavnost naj bi rešila sicer aktivno združenje iz slabega finančnega položaja. Z zaslužkom bodo namreč pokrivali svoje delovanje, predvsem pa strokovno izpopolnjevanje članov.

Kot je povedal Rudi Arnsšek, predsednik združenja, so imeli pri pridobivanju dovoljenja precej problemov, a ker so imeli tako dejavnost predvideno tudi v svojem statutu, se je vse dobro izteklo. Najli so prostor pri avtobusni postaji, ki bo zadoščal za okrog 200 vozil. Ker je kar 30 članov zaposlenih pri Bribusu, so s tem podjetjem sklenili dogovor o uporabi objekta na avtobusni postaji.

»Z obiskom smo kar zadovoljni. Na prvih dveh sejmih je bilo naprodaj po 50 vozil. Resda zaenkrat prevladujejo osebna vozila, vendar računamo, da bo ponudba bolj raznolika, ko bodo kmetje opravili glavna dela v vinogradih. Sejem naj bi vse bolj postajal sejem kmetijskih

Rudi Arnsšek

strojev in opreme,« predvideva Rudi Arnsšek. Odziv na novost v Brežicah je bil zelo dober, čeprav so nekateri prišli zgolj iz radovednosti. Vsekakor so obiskovalci izrekli že precej besed odobravanja. Organizatorji pričakujejo, da bo sejem zaživel (minulo nedeljo ga je že popostril tudi zasebnik z gostinsko ponudbo) in vsako nedeljo privabljal kupce in prodajalce. Za lažji začetek bo vsak član vložil tudi prostovoljno delo. B. D.

Halo, tu bralec »Dolenjca«

Novomeški lokalci brez vozni redov — Zatrpna Pugljeva ulica — Zakaj ostajajo članki neobjavljeni?

NOVO MESTO — Prejšnji četrtek je dežurni telefon bolj poredko zazvonil. Verjetno zaradi 8. marca, dneva žena, ki so ga, kot kaže, bralci kljub novemu vetru, vneto proslavljali. Nekaj klincev je kljub temu bilo.

Bralica M. P. iz Novega mesta, ki se vsak dan vozi v Bršljin, pogrša na lokalnih postajah vozni red novomeških lokalcev. To je nerodno za domačine, še bolj pa za tiste, ki se v Novem mestu sploh ne spoznajo. Vozni redi so včasih bili, sedaj pa manjkajo ali so nečitljivi. Za odgovor smo poklicali avtobusno podjetje Gorjanci, kjer so nam zagotovili, da vozni redov sedaj gotovo še ne bo, saj čakajo, da bi se najkasneje v nekaj mesecih preselili na novo avtobusno postajo, s tem pa bi bilo vse znova postavljeno na glavo.

Problem, povezan s prometom, ima tudi bralec P. T. iz Novega mesta. Pravi, da je Pugljeva ulica tako zatrpna s parkiranimi avtomobili uslužbencev z Glavnega trga, in to z obeh strani, da je prevoz skoraj nemogoč, zlasti s tovornimi vozili. Pristojnim organom priporočamo, naj se v ulici kdaj pa kdaj pojavijo, predlaga pa tudi, da bazarisali parkirišča z ene strani, tako da bi bilo več reda s parkiranjem.

Da ne bomo kazali samo na druge, še nekaj besed o nas samih. Bralka S. iz Črnomlja ni skoparila z ostro kritiko, kajti prispevek za pisma bralecev, ki ga je pravačasno poslala, v prejšnji številki ni

bil objavljen. Njej in drugim, ki se razburjajo zaradi podobnih stvari, v tolažbo: njihovi vse pridrujemo tudi novinarji, saj nam pogosto ostajajo zunanji prispevki. Pa nič ne pomagajo. Za vse ni (takoj) prostora. Jeza se počasi ohladi, ko prispevek teden kasneje le izide in vidimo, da se zaradi tega svet ni podrl. Ostaja pa še vedno velika želja: obsežnejši in aktualnejši časopis. Uresničitev je (le navidez) zelo enostavna: več denarja.

T. J.

OPAZEN NAPREDEK DOMAČE OBRTI — Da se je kakovost razstave domače obrti v Trebnjem od lanskega prikaza spet izboljšala, so na četrtkovi otvoritvi soglašali vsi govorniki, od dr. Janeza Bogataja, Mare Rupena-Osolnik, predstavnika slovenske gospodarske zbornice Kukovice pa do predsednika trebanjskega Makska Kurenta. O tržno zelo zanimivi obrti pa priča tudi obljuba direktorja ljubljanskega Doma Draga Železnika, da bodo vseh 1278 izdelkov domače obrti iz rok 46 izdelovalcev oz. skupin na šolah odkupili ne glede na ceno. Ob teh izdelkih so kmetice dale na ogled še domače dobrote. (Foto: P. Perc)

kozjerija

NOČ, DOLGA NAJMANJ DVAJSET LET

— Ate, zakaj pa so učitelji nezadovoljni?
— Veliko stvari jih razburja.
— Povej mi jih vsaj nekaj, prosim.
— Nerešenege je marsikaj. Materialni položaj šol, na primer.
— Kaj to pomeni?
— Šole nimajo cvenka za nakup modernih učnih pripomočkov. Nimajo denarja za knjige, strokovne revije. Še za marsikaj.
— Verjetno učitelje vznemirja še kaj drugega kot to.

— V učnih načrtih je preveč snovi, v šolah je preveč politike.
— Tega ne razumem.
— Ko odrasteš, boš. Učitelji imajo občutek, da njihovega mnenja nihče ne posluša.
— Kdo je to: nihče?
— Strici in tete, ki na visokih in pomembnih stolčkih v Belem mestu krojijo usodo prosvetarjem in šolam, čeprav so bili nazadnje v razredu pred mnogimi leti.
— Kaj pa plače?
— Tudi te niso, da bi se človek

metal na trepalnice.
— Pa še različne so, kajne?
— Zadel si v črno. Za isto delo dobi učitelj v Repičevi Dragi kar precej manj od učitelja, ki se poti v Belem mestu.
— To ni pošteno, se mi zdi.
— Pravijo, da bodo tudi to uredili.
— Ate, so ti in drugi učiteljski problemi in težave od včeraj?
— Nikakor ne.
— Koliko časa pa se že vse skupaj vleče?

— Dvajset, petindvajset, morda celo več let. Zakaj sprašuješ?
— Slišal sem šolskega ministra, ki je po televiziji dejal, da se težave prosvetarjev ne reko rešiti čez noč.
— Res je.
— Čudno, ate. V šoli smo se učili, da traja noč osem, devet, morda deset ur. To verjetno za navadne ljudi, šolskemu ministru pa se, tako kaže, lahko zavleče noč tudi na dvajset, petindvajset in več let.

TONI GAŠPERIČ